

העולם הזה

על המשבר המפורד את מפא"י

דו"ח
מיוחד

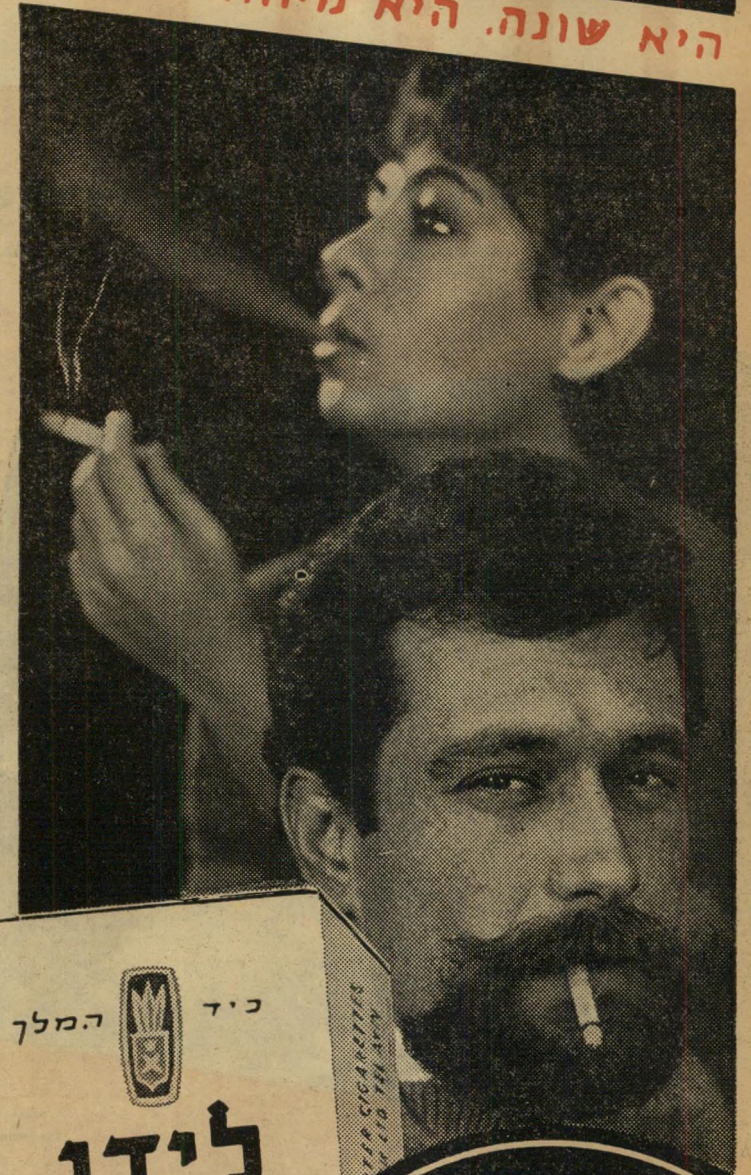
אחרון בקר

מפא"י

בדא עקום

היא שונה. היא מיוחדת במינה

היא...
"BLENDED"

20 סיג. "BLENDED" פילטר

תוצרת דונק • ערבות לטיב

פרסום דיו יעקבסון

בבוקר. אחה"צ ובערב

כאודו-ברניץ

עברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית

כתות מיוחדות למבוגרים ולתלמידי בתי ספר יסודיים ותיכונים

- * הכנה ל Cambridge Proficiency & Lower Certificate.
- * קורס פונדציה מסחרית ב אנגלית.
- * ספרדית, איטלקית, רו סית, פורטוגזית, ערבית.

ת"א, נחלת בנימין 2, טל. 56347 • פתח תקוה, מונטיפיורי 4

ז'אן ז'י

אני בטוח שהדעות כמוני למראה תמונת הפעולה המיטטרית בסומיל, שהתפרסמו בשבוע שעבר, לראשונה, בשבועון זה. פירסום התצלומים, שהראו כיצד נגרת באכזריות אשה הרה על הארץ, היה חובה עיתונאי ממדרגה ראשונה. אך עד הרגע האחרון ממש, כשמכונת הדפוס כבר החלה להרעם, עוד נטוש היה קרב סביב הפירסום. פעולת המיטטרה הוכנה בסדירות רבה. לכן לא הצלחנו בשעתו לשגר למקום את צלם המערכת שלנו. הצלם היחיד שנכח בעת המיבצע המפואר היה איש יומן כרמל, שנוזמן לשם במיקרה. כאשר אסרה הצנזורה הקולנועית את הצגת הקטע, היא יכלה לקרוא כי בואת הצליחה למנוע בעד מאית אלפי האזרחים לחזות בתצלומים מהרייזם אלה.

העולם הזה סבר אחרת. למחרת האיסור של הצנזור פנינו אל אולפני ההסרטה, ביקשנו מהם להעביר לנו את התצלומים לשם פירסום בעתון. כי על העתונות חלה צנזורה אחת בלבד — הצנזורה הצבאית — ואין לצנזור הקולנועי שום סמכות לגבנה. אמנם קיים חוק מנדטורי ישן ("פקודת סרטי הריאליזם, 1927") האוסר פירסום תמונות מתוך סרט אסור גם בעתון. אולם איסור זה חל אך ורק על פרסום שמטרתו, "לחלל פרסומת" לסרט האסור. מובן מאליו שיש לנו יכול להול על המיקרה הנדון. אך אולפני ההסרטה נהגו בפחדנות מדי הימה. הם סירבו בהחלטיות להשאיל לנו את התמונות. אולי לא רצו להרגיז יתר על המידה את הצנזור, החולש על גורלם. אולי חששו מפני תגובת השלטונות, המכלילים את היומנים מבחינה כספית. כי לא במיקרה מצטיינים היומנים, המנצחים בפניו מדי שבוע, במידה כה גדושה של תנופה לשל טון ותעמולה ממשלתית, בצד שפע הפירסומת המיסחרית המוסחית והקליקלת ההרפכת את ראייתם לעיניו.

נאלצנו להמתין — עד לשבוע האחרון. בינתיים אורו אולפני ההסרטה עוז והגישו בקשה לצו על-תנאי. ברגע שהוצג הקטע האסור באלם בית המשפט, הפך הוא ל"מיסמך משפטי, שהיה נחלת הציבור. יכולנו לפרסמו מבלי לבקש רשות מאיש. מחולק השדים החל בליל-שבת, בשעה 11.30 בלילה צילצל הטלפון, ונציג האולפן המרסיר עלינו מטר של איומים. מאותו רגע לא שקט הטלפון ולא נח הדואר. בסך הכל קיבלנו 15 (חמשה עשר!) מכתבים מן ה"חברה ומפרקליטה, שלא לדבר על ביקורים אישיים, שיהות טלפוניות ועוד ועוד. על המערכה הזאת נגד חופש העיתונות ניצח, הפעם, משרדו של עורך-הדין שמואל תמיר, פרקליט האולפן. הוא טען שהפירסום יחזה הפרה של חוק הצנזורה הקולנועית — טענה שלא זו בלבד שאינה נכונה, אלא שמוזר לשמעה מפי עורך-הדין של האולפן דחקה. אפשר היה להניח שיעדיף להשאיר דאגה זו לצנזור עצמו.

משרדו של תמיר לא הסתפק בכך. הוא טען כי הצלחנו להשיג את התצלומים "שלא כדין", כלומר בצורה בלתי-חוקית, ואיים עלינו "לנקוט בכל האמצעים ה"חוקיים" נגדנו.

בין שאר האמצעים, איים להעביר את העתק מכתבו לידי שופטי בית המשפט הרבנה לצדק. לא הבנתי את טיבו של איים זה. מדוע יתנגדו השופטים העליונים לפירסום תמונות שהוצגו בישיבה פתוחה של בית המשפט, והמהחיים את נקודת-המחלוקת באחד הבידורים המשפטיים העקרוניים והחשובים ביותר לגבי דמות המדינה?

האולפן עצמו לא הסתפק באיומים אלה, הידוע כי "אלץ" לנקוט בצעדים מרחיקי לכת" נגדנו. היתה לו התוצפה העילאית לסיים את מכתבו בטענה כי אנחנו "מחב"לים במערכה על חופש-האינפורמציה". אכן, הגיעו ימים טובים אם יומן כרמל — סמל ליחור-הפיכנה במדינה, שאינו נופל ביחסו הנכבד לשלטון משום יומן במדינה קומוניסטית או פאשיסטית — ניתן לנו שיעורים במאבק על חופש האינפורמציה!

עד השנייה האחרונה כמש היינו מוכנים לנסיון מצד האולפן להפריע להופעת ה"גליון בצורה זו או אחרת. לא היתה זאת דאגתנו היחידה. כי באותה שעה עצמה איים עלינו עורך-דין אחר בצו-מניעה, כי קשר עם פירסום שני בעתון. בעמודים 8-9 של אותו גליון פירסמנו את הכתבה אודות הצעיר המארוקאי, שביקש מבית המשפט למנוע את ביצועה של הפלה-מלאכותית. גם סיפור זה היה בעל חשיבות ציבורית ממדרגה ראשונה — הן בשל התוכן הסריהתקדים של הבעייה ה

משפטית, הן בשל הרקע העדתי והחברתי של הפרשה האנשית, שהייתה רקע לבקשה. שופט בית המשפט המחוזי, ד"ר יצחק קיסטר, שפסק-דונו יצר הקדים משפטי חשוב, הקפיד לציין בחיק המשפט, כי אין לפרסם את שמות האנשים המעורבים בפרשה זו. כאשר פנה כתב העולם הזה לקבל את פסק-הדין, נענה בחיוב, בשל אותה חשיבות משפטית-ציבורית של פסק-הדין. הוחלט, איפוא, לפרסם את פסק-הדין בהשטות קלות בלבד. ואף הבחור, ש עמד בנורכז הפרשה, רואין עלידי אחד הכתבים. על עמדת הורי הצעירה שמע איתי כתב מפי מקורביהם. כל זה סיפק את החמר הדרוש להכנת כתבת-שער.

ואז הופיע במערכת הפרקליט של ההוריים והבחורה. הוא לא הסתפק בעובדה שלא פורסם שום פרט המזהה את המעורבים בפרשה, אלא הרחיק לכת עד כדי תביעה שהכתבה כולה לא תפורסם. סירבנו, משני טעמים: מפני שאנו מתנגדים עקרונית למניעת פירסום של הנעשה במשפט אורח; ומפני שממילא היה זה מאוחר מדי, ומכונות הדפוס כבר החלו לרוץ. בו במקום הודיע הפרקליט כי יפנה אל השופט קיסטר בביתו, כדי לבקש ממנו צו-מניעה. השופט לא רצה לקבוע עמדה, מבלי לשמוע תחילה את דברי העולם הזה. על כן הופיעו בביתו, בשעה שש בערב, פרקליט הבחורה, אמה, יראש המערכת שלום כהן, השופט עצמו השיב לדרישת הפרקליט: "הבקשה למניעת פירסום פוגעת בעקרון של פומביות המשפט, שהוא אחד מעקרונות הדמוקרטיה". על כן דחה את הבקשה לפסילת הכתבה כולה.

אז העלה הפרקליט בקשה אלטרנטיבית: כי יאסר פירסום שמותיהם ותמונותיהם של פרקליטי שני הצדדים. לפניו זו היה השופט מוכן להיעתר, אם כי הינה הסרת תקדים לגבי משפט מסוג זה. לפי בקשת האם אף פנה השופט לראש המערכת בבקשה, כי ישנה כמה מן הפרטים הקטנים בכתבה, שיכלו להצביע בצורה כלשהי על זהות המעורבים בה.

מכיון שכל הדיון הזה התנהל שעה של כילאת ההדפסה היתה בעצומה, הסיפקו לצאת לרחוב עתונים שהכילו את כל ה"פרטים. ניתנה ההוראה לעצור את המכונות, ולהכניס את התיקונים המבוקשים. במקום ההשטות נשארו חללים ריקים. על כן יתכן, שקיבלת לידיך גליון בו בלטו כמה חורים לבנים, בלתי-מוסברים. יתכן גם שהינך אחד מאותם בעלי-הסוד, היודעים את שמות הפרקליטים המעורבים בפרשה זו, ושראו את תמונותיהם במקום הכתמים הלבנים של הגליונות המצונזרים.

היו אלה רק שני מאבקים שיגרתיים, השייכים לשבוע-עבודה רגיל של העולם הזה.

בשעה שיודינו במערכת דר שפיגל עומדים במאבק יותר חשוב ויותר דרמטי עד אין שיעור, בחדאי שאינו יכולים להתלונן. אולם גורל חופש-העיתונות אינו נחתך רק במאבקים הגדולים ורבי-הפירסומה, כמו משפטי-בנייה, חטיפות ופצצות. השפעתם המצטברת של המאבקים הקטנים, היומיוניים, חשובה לא פחות.

ז'אן ז'י

גליון מוגדר

גליון זה של "העולם הזה" כמו הגליון לפני שלי ש"ה שבועות, מכיל ארבעה עמודים יותר מאשר גליון רגיל, ללא העלאת המחיר. הגדלה זו מתאפשרת הודות לריכוזי המודעות, המעיד על ההכרה הגוברת והולכת של המפרסמים בכוחו הפירממי של "העולם הזה".

מניו ונמור עם המערכת לדאוג גם להבא כי ריכוזי המודעות, המוגבלות למכ"סימום של 25% בגליון רגיל של 24 עמודים, לא יהיה על השבון החומר המערכת, אלא ישמש להגדלת העתון ולהרחבת מפגרתו מדיפעם.

המאשיזם המשתולל

במאמר ישנה אהרה ססוימת לבני-המערב טים והעורר שציג אותם כתמימים לנמרי. אבל לאחר שתשמעו את הסיפור עליו אני מבסס את מכתבי אולי תראו את העניין באור אחר לנמרי:

היתה אצלנו נכרת עצירה יופה מרמתי נול, שטיפרה איר, פמס היה מופיע ערבי צעיר מהמשולש ומספס בנינה, אבל לאחר שהוא נספל אליה פמס, ודקה אותו, וכל פמס הוא בא ושואל, והוא פמס פוחרת לפחות את הדלת.

אולי תוכלו לענות לי על מכתבי זה ולי שכנע אותי שהם תמימים, הבחורים הללו?

יצחק חגרי, תל-אביב

אלה, ורק אלה, אשר נטעו את גרעין האיהבה והשנאה בלבבותיהם של הבחורים הישראלים והערבים.

ביחד, הם האשמים היחידים בהתפתחות השנאה הזאת, כי אין סיבה אחרת כי מתקבלת על הדעת שיכולה לגרום לשני אה כה גדולה בלבן של הבחור המתבגר, שנולד עם קום הי מדינה.

נכון שמצב היחסיים בין ישראל וי מדינות ערב מצער. אך טעות המורה וי פשע הוא לחשוב כי ערביי ישראל הם כי עצם בגרונ המדינה, כדברי צדדים עוינים.

לדעתי, האורח הערבי הישראלי הוא הי מהווה ויחווה את נשר השלום וההכנה בינינו לבין הארצות השכנות.

ג'ברין אחמד עבדאללה, אוס-אל-פאחם

שיחורר מנקם

למעלה מחמש שנים חלפו מאז נתן בית המשפט המחוזי בתל-אביב את פסק הדין, לפיו נידון יוסף מנקס למאסר עולם, בעוון סיוע לרציחתו של ד"ר קססטר, וזאת על-פי עדותו של אקספטיין — מבצע הרצח עצמו, ועל-פי ראיות מסיבתיות אחרות.

יצוין, כי אף בין שופטי בית המשפט המחוזי היה אחד השופטים ברעה, כי לא הובאו ראיות מספיקות נגד הנאשם מנקס וכי אין עליו להשיב על האשמה (אם כי למען הדין, השופט הנ"ל הצטרף לדעת הרוב בפסק הדין הסופי).

האסיר מנקס טוען, מאז נעצר לראשונה ועד היום הזה, כי הנו חף מפשע. יוסף מנקס הקדיש את כל חייו למען תקומת מדינת ישראל. בעצירתו הצטרף לתנועת הנוער בית"ר. במלחמת העולם הי"י, התגייס לכרינה היחידה, נלחם בציד ד"ר הנאצי ופעל למרצות להצלת נפשות מ"שארית הפליטה. בחור לא צעיר נמנה על מפקדה הקרביים של לח"י. בימי מלחמת הקוממיות, היה בין פורצי הדרר הראשונים ליירושלים הנצורה ונלחם בחירוף נפש להגני תה. עם הקמת צה"ל, הצטרף מנקס לשורותיו והצטיין בתפקידים קרביים.

מנקס הנו נשוי ואב לשלושה ילדים: פנינה — ילידת 1953, אברהם — 1954 ואריאלה — ילידת 1957. האחרונה נולדה לאחר שאביה היה כבר חבוש בבית הסוחר והיא מכירה אותו מבעד לסורגים בלבד.

משפחת מנקס במשרד המשפטים

הילד אברהם, כתוצאה מהיותו יתום, בעוד אביו חי, הנו ילד חולני ביותר ונמצא בטיפולם הקבוע של רופאים. נב' אסתר מנקס, אשר הודקנה ללא עת ומצב בריאותה רופא, נושאת בעול המשפחה, בעזרת תרומות ידירים, משרד הסעד והוועד הציבורי.

למעלה מחמש שנים עמדה המשפחה בצו אביהם, להפגע מהנעת חנינה, בה רואה מנקס מעין הוראה באשמתו. כאשר גבר פמל בני המשפחה, הפרו את צו אביהם ופנו בבקשת חנינה לנשיא המדינה.

לאור כל האמור לעיל, הנו מונים לציבור להחליף לעזרת אסיר עולם מנקס ומשפחתו, למען יקרא דרור ויעשה צדק אנושי לקרבן שוא.

החעד הצבורי לשחרור יוסף מנקס, תל-אביב

אסתר מנקס וילדיה במשרד המשפטים — ראה תמונה.

שחורים וגם לבנים

...חמיר קיימת המענה שאנו, השחורים, חסרי השכלה, תרבות וחינוך. מורה אני, אנו חסרי השכלה — כי אין בידנו את הממון והאמצעים ללימודים. משום כך מלי אים מוסדות החינוך וההשכלה ב"לבנים". המוצלחים שבינינו הם אותם הפקטונים הממלאים במאותיהם את הבנקים, מצטערי עים בחליפה מהודרת ובענינה — העתק מחליפתו של הבוס ה"לבן" — אשר נקנתה בחסכו של חדשים ממשכורת ועומה.

בממשלה הושיבו שתי "בובות-שרים" לייצוג כלבד, שהרי תפקידם הוא ללא כל משמעות: דואר ומטסרה. אולם אנו המושי פלים, הנחותים מאותם לבנים, מעלה נעלה, ואם לא הנענו בדרך פוליטית, דרך מפלגות ספרדיות שנכשלו — נגיע דרך מתחרת. ואז תתעורר המדינה, ככאותם הימים של וארי סליב.

ישר כוחם של אנשי המתחרת. אנו הי צעירים נצטרף אליהם כרגע שרק נוכלו

אברהם ברדוגו (דגני), קרית-חיים נשאלת השאלה אם תוכל הצעתו של מר אליהו ששון — למנות שר לענייני העדות — לחבל בתכנית בת 30 שנה, אשר לפיה השתקפו את מנהיגיו והפכו את אנשינו למעלים שחורים וילדינו למסוממים. לאחי רונה אף נכתב ש"אנו מפגרים בשכלינו", וזה נאמר בכוונה, בהתאם לתכנית, להפוך את ערבתנו לשם נגאי והשמצה, ובזאת ביישו אותנו בין כל האומות, ואף יצרו מן פער תעסולתי בין בנינו ובניהם, כי יוצא שעם מסוממים אין צורך להתחבר. ולמר אבא אבו יאמר: אנו הערצנו אותך מאד, אולם האכזבתנו, כי העלכת את שרינו. הערצתנו לא היתה במקומה

אליהו זגה, באר-שבע

מכיוון ששמי שוב נזכר במדור המכתבים, כאילו אני יודע מה לומר על בעית הקיפוח של עדות המזרה, ברצוני לצי

יין, שהעולם הזה השמיר בצורה נמה את רוב תוכן מכתבי הקורם. הריני קובע שוב שפעילות החזית הלאומית לי שיויון ביודעתי, היא חזית אנטישית מית 111

הייתי מציע להי זית הזה, שבמקום לחום לשוויון, יר ריכו אנשים קצת את עצמם וילמדו דרדאצ ונוהג תר בותי במדינת-ישר אל. התנהגות עדות המזרה, ברובם, היא למטה מכל מושג. אפילו הוותיקים ביניהם אינם רוצים, ואינם מעוני ינים בכלל לנהוג אורח-חיים תרבותי אורי פאי. עד היום המוסיקה ושפת הדיבור אצלם היא ערבית. כל ההווי שלהם הוא כמו בשוק עלי-באבא.

משה ברנשטיין, תל-אביב חרלתי מזמן לדבר על הנשוא הערני והי מסובד, ששמו קיפוח עדות המזרה, אך מכבדן ההוצפני, מר ברנשטיין (העולם הזה 1308), דחמני להגיב על כך. בקשר למענתה, שהנו סובל מהפרעתם של פרחחים בבתי-קולנוע ובמקומות ציבוריים, לידעית — אלה הם צעירי-מרחחים, שי קיבלו חינוך יסודי תיכוני וגם נבזה, ש באו ממשפחות ומאמצות שאתה נמנה עליהן. אלה הם הנקראים בלשון סנינהור: בניי מובים" ואינם מעדות-המזרה, כפי שאתה סבור.

ואם ברצונך להכיר צעירים, מצעירי-עדות המזרה, ותר על כמה הצנוקולנוע, (למי רות שזה קשה לך) ובקר באחת השכונות, שבסביבה הקרובה אליי. שם תווכח במעוחר. ומקווה אני שלהבא, מר ברנשטיין התרבר תי והמשכיל, תשנה דעתה, ותיוהר יותר בלשונך.

ע. שלום, רמת-גן

בת גירושין

אני — בת להורים גרושים, ואולי משום כך מצא המאמר על-ילדי הנירושים (העולם הזה 1312) הר בליבי. כתבתי מתוך תקווה שהדברים יודפסו ויבהירו את המצב מצידם של הילדים להורים הגרושים.

כוחה המאמר מעה מיסודו. להורים אסור בשום פנים ואופן להקריב את אושרם למען אושר ילדיהם. אסור להם להמשיך ולחיות במתיחות כשילדיהם עמם. הם חייבים להיר פמר — למען אושרם ולמען ילדיהם. ברגע שבני הווג נשארים יחד וממשיכים את חיותם במשפחה — הבית הופך לגיהנום. כל חיבור בין ההורים — והעמוס ביותר — הופך לריב מרעיש עולמות. ולא פמס מני עים נם למחלומות.

איהיציבות בין ההורים, והריבים הגדוי לים והקטנים כאחד בנוכחות הילדים, הופי כים את הילד מלא-אחסיכיים ומוזעזע בנפשו. אין לו הורה מסמנו וכל לקחת רונמא להתנהגות בחייו. הוא הופך לילד פרוע, בלתי-נסבל בחברה. רגיש לכל מלה היוצאת מפיו של אדם — ואומלל.

במקרים כאלו נפגע האושר המשותף של המשפחה, ואושרו הפרטי של כל אחד מתו. כה ולכן — חובה על ההורים להיפרד. אלא שלפני הפירוד הם צריכים להתיעץ עם הילד — במידה ומתו מספיקה לכך — לשאול אותו אם הוא מבין את המצב שאמא ואבא רבים ולוועד שהוא מסכים לפירוד. הדבר עוזר ליציבותו הנפשית, ולחלקותו בחברת בני-גילו כפי שכל ילד אחר נקלט בחברה.

התנאי לגבי תהורים במקרים כאלו הוא — שתילד יתראה עם ההורה השני, אשר איתו אין הוא נמצא, לפחות פעם בשבוע. ואותו הורה שאצלו נמצא הילד, צריך לדעת ולזכור

העולם הזה

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טל. 22'67'85, ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט". דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן
עורך משנה: רוב איתן
כתב ראשי: אלי תבור
צלם המערכת: יעסב אנוור
עורך כיתוב: אבשלום קורן
צייר המערכת: זקי

חברי המערכת: אורי אלוני, שלמה אלינב, שייע גלור, צילי גלילי, דוד הורוביץ, חיים הנגבי, רותי ורד, יוסף אברחמרי, זיוה יריב, אביבה ססו, עמוס קינו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

אין תחליף למצדוני

גוֹמֵיאוֹרִיד

בני-סבא

הפרס של ס.א.ס.

חברת התעופה הסקנדינבית ס.א.ס. זכתה החודש בפרס כריסטופר קולומבוס לשנת 1962. הפרס, הידוע כפרס נובל של התקשורת, וששוי חמישה מיליון לירות איטלקיות (בתוספת מדליון עם דמותו של בנה המפורסם ביותר של גינואה) הוענק לחברת ס.א.ס. בטקס רב-פאר והדר.

אמרה האסמכתא הרשמית לפרס: "ס.א.ס. היתה הראשונה שהקימה קו מעבר לקוטב בין אירופה לאסיה והניחה בכך את היסוד לתקשורת חלל ביניבשתית לעתיד". ס.א.ס. היא חברת התעופה היחידה שזכתה עד כה בפרס קולומבוס.

הטקס, שהתקיים בארמון העירייה של גינואה, בנוכחותם של יותר מאלפיים קרואים יחד גם לחנוכות שדה התעופה החדש של גינואה, על שמו של קריס-טופורו קולומבו, כפי שהאיטלקים קוראים למגלה אמריקה. המטוס הראשון שנחת בשדה החדש: מטוס קאראול של ס.א.ס., אשר שתיים מדיילותיו נראות בתמונה למעלה בחברת חייל המשמר הכבוד של נשיא איטליה.

מכתבים

היטב כי אין לו זכות לשפור לפני הילד את מה שמעיק עליו לגבי ההורה השני. כיוון שאותו ילד חייב להכיר את המציאות, ואת הוריו, דרך עיניו שלו.

הבת חייבת להישאר עם האם, והבן במרה ותפירור בגיל הסרום התבגרותי (ער ניל 11) אף הוא זקוק לאם יותר מאשר לאב. אלא שפגישותיו עם האב חייבות להיות חכמות.

ובנוגע להרגשת הקיפוח של הילד — הרי היא חולפת עם הזמן. ובמידה והאם יודעת לשמש לו כתחליף גם לאב — במובן הנפשי כמובן ולא כדוגמא — הרי הוא מסתגל למצב העניינים והחברה קולטת אותו בלי רגשות רחמים כלפיו.

צברית בת 16, תל אביב

איזהו נכר?

האם יש לכם התנגדות לביצועים (העולם הזה 1300) משום שכוונתכם לאישים מכר ימים ודרכיפועל? תם, או משום שאתם שוללים את העשייה ומעדיפים להניח לי מילה הנאמרת, או הכתובה, להצמיח מי עצמה פירות?

... מדוע זה רוי אים, או קוראים אתם, "חוסר-נבריות" לגישה הביצועים? מי? האם סבורים אתם כי הנבריות מתבטאת בחלומות ומלל בלבד? בכלל, יש לכם נסיה להי

ספל לענייני נבריות וחוסר נבריות של אישים ומנמנות. ידוע לשנינו כי אין אדם ללא בעיות, נבריות" כלשהי. ידוע שאדם מושלם בנוף אין לו כל בעיות רוחניות. רק מי שמכיר בעול שבהוסר-השוויון רוצה לתקנו. רק מי שנפעל בעצמו באופן פיזי או רוחני — רק הוא רוצה במיגור פגמים אלה.

סבורני כי זקוק אדם לסבל כלשהו כדי שיעשה טוב.

ש. דינה, ב. ירושלים

שלום שלום ואין שלום

אינכם יודעים כמה אתם צודקים, בכתבתם שאנשים מסוימים בישראל רואים בעין יפה מלחמה בינינו לבין ארצות-ערב.

הייתי אחר מהאלפים שברכו עליידי סגן שריהבטחון, מר פרס, במוצאי-שבת 21.10.62, בעת הגינות שמחת-תורה שנערכה בשכונות דרום תל אביב.

סגן שריהבטחון בירכנו, ביו השאר, בי "שנת בטחון, שנה טובה, שנה בה ננבר על אויבנו".

בשנת "שלום" לא זכינו להיאחז — וכל הפירושים מיותרים!

שבתאי ירושלמי, תל אביב

רוצים ללמוד

לפני כשלוש שנים הוקם בית-ספר חקלאי חדש לתלמידים הערבים בצפון, בכפר רמה, וכלל עשרים תלמידים ראשונים. נכנסו ללמוד שם, וידענו מההחלה שנסיים שם ארבע שנות לימוד ובסיום נקבל תעודת דה.

מסאלחה

עברו עלינו שם שלוש שנים, ועכשיו הוציאו אותנו מ"בית-הספר, כי כיתה רביעית אין שם הי שנה. מאחר שאין לנו ברירה, פנינו לבית-הספר החקלאי בעכו לקבל אותנו, לסיום שם. ניגשנו לשם ונרשמנו, עשינו בחינות ובדיקות והכל, וחייבנו לחשוך בה. כשקיבלנו אותה נדהמנו — לא קיבי לו אותנו!

הנני מונה בשם כל התלמידים בקריאה לשרי-החקלאות, מר משה דיון, לאחראים במשרד-החקלאות ולמטפלים בענייני המיעוט, שידאנו לסיום לימודינו. טאהר מסאלחה, כפר דבוריה

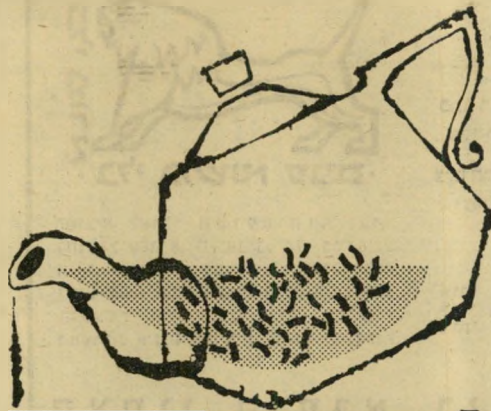
דמוקריקטורה

העולם הזה (1313) הואיל לקחתני אחר כבוד ולהשתמש במונח "דמוקטטורה" (שהיה לי הכבוד לטבעו בשעתו, לפני שנים) — גם לפרש מונח זה: "דמוקטטורה דיקטטורית".

כל הכבוד והתודה על הפירסומת: אבל — חוששני שהעורך הנכבד, שראה לחשי תשפ במילה זו, חסר היה אותה שעה משהו מ"חוש הנאים": או אולי פשוט לא שמע ה אונן מה שכתב עמי.

"דמוקטטורה" היה שם מאמרי-המערכת הי לאחתום, של אחד מגליגנות "אלף", בשנת 1949, אם איני טועה. אולי חבל שלא ריפ רף מעט מר אורי אבנרי באותו מאמר, לפני שראה ליטול את שמו. אני מניח ש"אי כר, בכל זאת, היה מתנגב לאוניו, בצד הרמקטטורה על הדיקטטורה הרציניות כל כר, גם עוד צליף לואי סט, — הקריקטטורה, ואין צריך להוסיף שהכוונה שם (1949) היתה למצב קיים בפועל, ולא של סכנה עתידה — אם דמונית, אם מעשית. יונתן רטוש, תל אביב

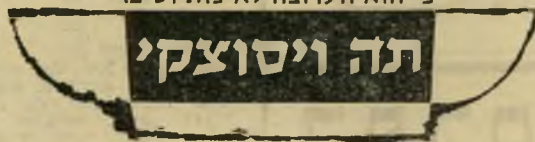
זכות הקדימה במדור זה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים את תצלומיהם למכתבים.

5 כללי הזהב

להכנת תה משובח:

- 1 השתמשו בקומקום חרסינה [תיון] חממו את התיון ע"י שטיפה במים רותחים.
- 2 שימו לתיון כפית עלי. תה ויסוצקי לכל כוס תה שברצונכם להכין.
- 3 שפכו לתיון מעט מים טריים שהורתחו זה עתה, כסו והשהו למשך 5-8 דקות.
- 4 מזוגו את התמצית לכוסות בכמות הרצויה והוסיפו מים רותחים לפי טעמכם.
- 5 אל תקוו לקבל שנית אותו הטעם והריח מעלי התה שכבר השתמשתם בהם. זכרו! בקנותכם הקפידו על סמל אנית המפרש של תה ויסוצקי כי הוא הערובה לאיכות וטיב.

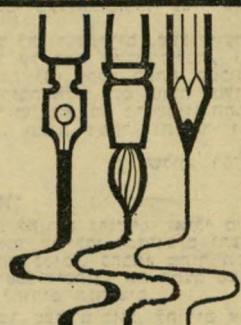
תה ויסוצקי

מראיאי

שתו, תהנו — ובפרס תזכו. שמרו על כרטיס כללי הזהב שבאריזות תה ויסוצקי (510-174) המזכה אתכם בפרסים.

המכללה הפוליטכנית מודיעה על פתיחת

אולפנא לגרפיקה שמושית

בשיתופה ובפיקוחה של אגודת הגרפיקאים

פרטים והרשמה: תיא. רח' ברנר 4, טל. 67487

בכל יום בין השעות 8 בבוקר ו-6 בערב

לכחיות בגרות

בכתות ערב או בכתב. בביתך

פרטים והרשמה: ת"א, ב"ס "בני-הודה", אנטוקולסקי 4 (ליד מנת אבן גבירול ארלוזורוב) בין השעות 17.30 — 20.00 ת.ד. 16259 טלפון: 231546

ביתן

מכונים להשכלה

בשותף עם הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה של תל אביב

אזנונים ליקיר

תעלה על שלושה חודשים, והוא ניתן ל־
חידוש מוזמן לזמן.
הנה יכול לראות כל בריביר: ראש
הש"ב אינו יכול להאזין סתם לשיחותיו של
מר מאיר יערי, למשל. לא ולא. עליו לקבל
מראש היתר בכ"ב מאת דויד בן־גוריון.
למרבה הצער, אין כל אפשרות לבדוק את
הדבר. היחסים בין מר בן־גוריון לראש
הש"ב הם אישיים בהחלט. אין הם כפופים
אפילו לוועדת החקירה והבטחון של הכנסת.
אסור לנו להתעניין בהם — פן נפר את
חוק בטחון המדינה, נגלה סודות רשמיים
ונגל בדרכו של ידינו, עורך דר שפיגל.
כלומר, עלינו להאמין לשני הי
אזנונים הנ"ל, על דיבורתם, כי היה
בכל מיקרה היתר כזה בכתב. ומי
אנחנו שנפקק במולת־הכבוד של
אזנונים מכובדים אלה?

★ ★ ★
מהני שהמחוקק מוצא נכון לקבוע
אסור למר בן־גוריון להשתמש בסמל
כזה או אלא אם ש"כע כי הדבר דרוש
לבטחון המדינה. האם משהו מפקק בכך
שמר בן־גוריון ישתמש בסמכות זו אך ורק
למטרה זו?

האם משהו מעלה על דעתו כי מר בן־
גוריון השתמש אי־פעם בשיטה זו למען
מטרה אחרת — למשל, כדי לאסוף חומר
מרשע על עסקן של מפלגה פלוגית, ולהש־
תמש בחומר זה כדי לסחוט ממנו להצביע
בעדו בהצבעה חשובה?

האם משהו מעלה על דעתו כי נערי
החצר הם סתם סקנים, המעוניינים ב־
סודות של חדרים־מטות של זולתם?
האם משהו מעלה על דעתו כי ראש
מפא"י מוויזין לדעת מה משהו חמים ביניהם
מנהיגי מפלגה אחרת, ואף מנהיגי מפלגתו
שלה, כדי לכלכל את מעשיו במשאומתן
קואליציוני או בתמרון פוליטי אחר?

האם מעלה משהו על דעתו כי חומר כזה
יכול לשמש אי־פעם כדי לפברק עלילה
זדונית, או כדי לביים פרובוקציה, נגד מי
שלא ממשטר מעוניינים לסתום את פיו?
בזוראי שלא. כל האזנונים הנ"ל
נעלים מעל לכל חשד כזה. לכן
מוותר סעיף זה, ויש למחוק אותו
מהצעת־החוק.

★ ★ ★
גם הסעיף זה... — השלישי במספר
ג — מיותר לגמרי. הוא ממש פוגע ב־
כבודם של ראש המוסד המרכזי למודיעין
ולבטחון, ראש שרות הבטחון הכללי וראש
אגף־המודיעין במטה הכללי של צה"ל.

וכך אומר הסעיף:
(א) שוכנעה רשות־בטחון שהדבר אינו
סובל דיחוי, ושבתחון המדינה דורש פעולה
מיד, ושאינו אפשרות לקבל בעוד מועד
היתר לפי סעיף 2, רשאית היא להתיר,
בכתב, האזנה־סתר. היתר יפרס את ה־
פרטים בסעיף 2 (ב), ובלבד שתקופת ההיתר
לא תעלה על 48 שעות.

(ב) נתנה רשות־בטחון היתר לפי סעיף
זה, תודיע על כך לשר בהקדם האפשרי,
ולא יאוחר מאשר תוך 48 שעות.

באמת, לשם מה?
האם מעלה על דעתו משהו — זולת
משמץ מקצועי וסובל — כי אחד מ־
שלושת האזנונים יאזין ללא אישור לשיחיו
תיו של משהו, אם אין לכך צורך בטחון
דחוף ביותר, שאינו סובל שום דיחוי? האם
מאמין משהו שיש צורך להגביל את ה־
האזנה 48 בלבד?

בהחלט לא. אפשר למחוק סעיף
זה בלב שקט.

אבל מילא, אפשר גם להשאירו. אחרי
הכל, ממילא אי־אפשר יהיה לעולם לבדוק
את הדבר. איש מן החוק לא ידע לעולם
למי מאזינים האזנונים הנ"ל, ומשך כמה
זמן. איש לא יידע אם נמסרה למר בן־גוריון
הודעה בכתב, או לאו. עצם ההתעניינות
(המשך בעמוד 6)

חסיפת אייכמן, ושני אנפים של כנגנון־
החושך — המוסד והש"ב — הודו בקיום
עצמם. אולם המצב ביסודו לא השתנה:
אין שום פיקוח דמוקראטי על
מנגנון־החושך. אין למנגנון שום
זיקה למוסדות נבחרים. אין ראשו
אחרים בפני איש — זולת האיש
האחר, שהפך את עצמו שליטי
יחיד במדינה.

המוסד והש"ב אינם כפופים לחוק מפורש,
כפי שהמישטרה כפופה לפקודת־המישטרה,
המגבילה בחומרה רבה את סמכויותיה ו־
נוהליה. אין הם קיימים כלל בחוק — והצ־
עת־חוק זו היא, למעשה, הראשונה המזכירה
אף את עצם קיומם.

שלי, המשרדיות והפרטיות. פיתחנו שיטת־
מיבית פשוטה לבדיקת רציפות ההאזנה, ו־
הגענו לכלל מסקנה כי זוהי האזנה טר־
סאלית.

לא עצם ההאזנה מטרידה את מנוחתו,
התרגלתי אליה זה מכבר. הטרידה את מנו־
חתי המחשבה המבעיתה כי זוהי האזנה
בלתי־חוקית. אנני סובל הפרת־חוק.

והנה, לשמחתי ולאשרי, כא ה־
דבר על תיקונו. ביום בו יתקבל
חוק זה עליי הרובוטים של ה־
משמעת הקואליציונית בכנסת,
יהיה הרבר חוקי למהדרין.

לשלושה גיטלמנים — לשלושתם יחד ו־
לכל אחד מהם לחוד — יהיה מותר לפגוע

"1984" מאת ג'ורג' אורוול: לקראת שנת תשמ"ד

בצינעתי עליידי. האזנה באמצעות מכשיר
לשיחת־הזולת, במישרין או דרך סלפון, ל־
לא הסתמך בעלי השיחה, לרבות הקלטת
שיחה כאמור" (סעיף 1).
מי הם שלושת המוסקטירים בעלי האוזן
גיים הגדולות? גם על כך עונה סעיף 1:
"כל אחד מאלה: ראש המוסד המרכזי ל־
מודיעין ולבטחון, ראש שרות־בטחון־כללי,
וראש אגף־המודיעין במטה הכללי של צבא־
הגנה לישראל."

ראה זה פלא: שלושה אזנונים המתמנים
עליידי מר דויד בן־גוריון, הכפופים למר
דויד בן־גוריון, המקבלים את הוראותיהם
והנחיותיהם מיד מר דויד בן־גוריון.

אחד משלושתם — איש המסכ"ל של
צה"ל — ידוע ברבים, כי מינויו הא פומבי.
שני האזנונים האחרים — ראש המוסד ה־
מרכזי למודיעין ולבטחון וראש שרות ה־
בטחון — מתמנים עליידי מר בן־גוריון ב־
מישרין, בסודיות־סודית. והואם סודית ומע־
שיהם סודיים. עד לפני שנים מעטות הכחישו
דוברי המישטר בשצף־קצף את עצם קיומם
וקיום מיסדותיהם, וטענו כי כל אלה אינם
אלא פרי הדמיון החולני של השבועון ה־
מסויים, הידוע לשימצה, שהציא סיוט של
"מנגנון חושך".

מאז אירעו כמה מאורעות, כגון פרשת
רצח קסטנר, העסקה־ביש של פרשת־לבון ו־

בצינעתי עליידי. האזנה באמצעות מכשיר
לשיחת־הזולת, במישרין או דרך סלפון, ל־
לא הסתמך בעלי השיחה, לרבות הקלטת
שיחה כאמור" (סעיף 1).

מי הם שלושת המוסקטירים בעלי האוזן
גיים הגדולות? גם על כך עונה סעיף 1:
"כל אחד מאלה: ראש המוסד המרכזי ל־
מודיעין ולבטחון, ראש שרות־בטחון־כללי,
וראש אגף־המודיעין במטה הכללי של צבא־
הגנה לישראל."

ראה זה פלא: שלושה אזנונים המתמנים
עליידי מר דויד בן־גוריון, הכפופים למר
דויד בן־גוריון, המקבלים את הוראותיהם
והנחיותיהם מיד מר דויד בן־גוריון.

מאז אירעו כמה מאורעות, כגון פרשת
רצח קסטנר, העסקה־ביש של פרשת־לבון ו־

אין להפוך את ישראל למדינה הדמו־
קרטית, החופשית, המתקדמת ביותר
בעולם? אין להעניק לה דמות נאירה, ש־
ייצאו לה מוניטין ברחבי כדור־הארץ?
אין קל מזה. דרוש רק דמיון פרי־
רה בעת מציאת השמות לחוקים
חדשים.

למשל: החוק לחיסול הכפייה הדתית, תש־
כ"ד—1964 — חוק שיטיל עונש מאסר של
עשר שנים על כל אדם הנוסע בשבת, או
האוכל בשר טרף, ושועניק לחמשת אלפים
בחורי־ישיבה מעמד של שוטרי־עזר בשכר.

אז: החוק להבטחת חופש האזנה, תשכ"ה—
1965 — חוק שיסמיק את שר־הבטחון
וסגנו להקים מחנות־ריכוז ולכלוא בהם אנ־
שים הדוגלים בהשקפות המזיקות, לדעתם,
לבטחון המדינה.

אז: חוק לשון־הסב, תשכ"ו—1966 —
חוק שיאסור על כל אדם לערוך עתון או
לכתוב בעתון, אלא אם כן הוא מחזיק ב־
רשיון מטעם מנהל משרד ראש־הממשלה.
אז: החוק לביטול הפלייה העדתית, תש־
כ"ז—1967 — חוק שיטיל עונש של חמש
שנות מאסר על כל אדם המתלונן על קיפוח
דתו.

ברור כי חוקים הנושאים שמות כאלה
יעלו את קרנה של ישראל ויבטיחו כי
אומנם מציון תצא תורה. הם ימנעו תגובות
שליליות, כגון אלה שנתעוררו בעולם ב־
עקבות הצעת חוק לשון הרע, שפגעו כה
קשה בהכנסות המגבית ובמעמדה הבינלאומי
של המדינה.

השבוע כבר זיכתה אותנו הממו־
שלה ביוגמה ראשונה לקו האס־
תתי החדש. היא הניחה על שולי
חן הכנסת שני עמודים כחולים,
הנושאים את השם הנחמד והמלי־
בב "חוק למניעת האזנה־סתר,
תשכ"ג—1962".

★ ★ ★
כבר הפסוק הראשון של דיבריו
ההסבר הרישמיים, המצורפים להצעת
החוק, מוכיח לנו עד כמה שינוי עד כה
בהערכת כוונותיה של הממשלה.
אמרנו שאינה דמוקרטית, שהיא חותרת
לרודנות בטחוניסטית, שהיא מצמצמת על
חירויות־האדם, שהיא מונעת בזון חוקה
כתובה המגינה על זכויות־האזרח.
הלא נבוש! הלא נכה על חטא
למיקרא פסוק נאור ויפה־נפש זה!
כי כך מסביר היועץ המשפטי לממשלה,
איש דמוקרטית לכל הדעות, את כוונת הצ־
עת־החוק:

"הממשלה סבורה כי יש צורך להגן על
ציננת הפרט בשטח השיחה, ויש מקום להב־
טיח, עליידי הוראה פוליטית (סעיף 6), ש־
ציננת השיחה לא תיפגע עליידי האזנה־
סתר."

מילים של זהב וטוהר. אשרי עם
שיש לו ממשלה כזאת.

ורק צל קטן מעיב על התפעלות זו. מדוע
מוכיר הפסוק את הסעיף מס' 6 דווקא? הלא
הצעת־החוק כוללת חשעה סעיפים. במה
עוסקים הסעיפים מס' 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8
ו־9?

נכון, נחשת: כל שמונה הסעי־
פים האלה עוסקים במתן היתר
גלובאלי, בלתי־מסוייג וחסר כל
מעצורים להאזנה־סתר מטעם נצי־
ררה־הצר של מר דויד בן־גוריון.
כפי שאומנם מסביר היועץ המשפטי ב־
פסוק השני לדבריה־הסבר, הבאים מיד אחרי
הפסוק הנחמד: "אולם הממשלה ערה גם
לאותם מיקרים מעטים ומיוחדים, שבהם יש
הכרח להתיר האזנה־סתר."

באמת. שפתיים יישק.

★ ★ ★
מה זה שנים רבות מוטרדת מנוחתו
עליידי האזנה רצופה לשיחות הטלפון

(המשך מעמוד 5)

בפרטים כאלה היא בחזקת ריגול בטחונות חמור (ובעזרת ההאזנה היא תתגלה במהרה). כן, אפשר להשאיר סעיפים אלה. הסטודנטים למשפטים מתלוננים תמיד כי ספרייה חוקים יבשים וי משעממים. מעט הומור לא יזיק.

★ ★ ★

ק ורא תמים יכול לשאול כאן: אם כך, מדוע נקראת ההצעה בשם "חוק למניעת האזנת סתר"? האם זה טכס ציני? חס וחלילה. השם מוצדק לחלוטין. כי חוק בא באמת למנוע האזנת סתר. לא את האזנת הסתר של נערי החצר לשיחות האזרה. אלא את האזנת הסתר של האזרה לשיחות נערי החצר.

לשם כך קיים אותו סעיף 6, שהוזכר בדבריהם הסבר הנחמדים המצורפים להצעה וזו לשונו:

(א) המאזין האזנת סתר שלא על פי היתר לפי חוק זה, או המשתמש בידעה או המוסר לאחר ידיעה, בידעו שהושגה על ידי האזנת סתר שלא הותרה לפי חוק זה, דינו — מאסר שלוש שנים.

(ב) המשתמש ללא סמכות כדין בידעה שהושגה על ידי האזנת סתר שהותרה לפי חוק זה, או המוסר ידיעה כזאת לאדם ש אינו מוסמך לקבלה, בידעו שהידיעה הושגה על ידי האזנת סתר, דינו — מאסר שנה.

פירוש הדבר, שאם שבועון מסויים יט מין מכשירי האזנה באולם השיבות של מוסדות מפא"י, ילכו עורכיו למאסר. אם יכתוב אחד הכתבים את מכשירי האזנה שלו לעבר חלון דירתו של סגן שריהבסחון — כגיל. אם ימסור איש ש"ב לאותו שבועון מסויים ידיעה שהושגה בהאזנה חוקית — כג"ל.

זהו. הקץ להפקרות. בלשונו של צה"ל: שיהיה סדר בברדק.

וכדי שלא יהיה שום ספק לגבי כוונת החוק, בא הסעיף 7 ומוסיף:

"לא ישים אדם עצמו תובע אזרחי בתביעה על פלילית לפי חוק זה."

משמע: רק היועץ המשפטי של מר בן גוריון יכול לתבוע לפי החוק. לשום אדם פרטי אין שום זכויות על פי חוק זה. אפי' לו היתה האזנת סתר מטעם אדם לאיבטחוני לגמרי, הקרוב למפא"י, אי אפשר יהיה לתבוע אותו לדין, אלא אם כן רוצה בכך היועץ המשפטי.

למשל: אם כגן שריהבסחון יט מין מכשירי האזנה בביתו של שריהבסחון, זה יהיה כפדר (במסגרת הנ"ל, כמוכר). אם שריהבסחון אות יטמין מכשירי האזנה בביתו של כגן שריהבסחון, זה יהיה לגמרי לא כפדר.

טוב ששריהבסחון, כח"כ, מחוסן לפחות.

★ ★ ★

א פשר היה לחשוב כי רבו בעבר הי מיקרים בהם האזינו אזרחים פרטיים לשיחות זולתם, ועל כן היה צורך דחוף לחוקק חוק למניעת הדבר.

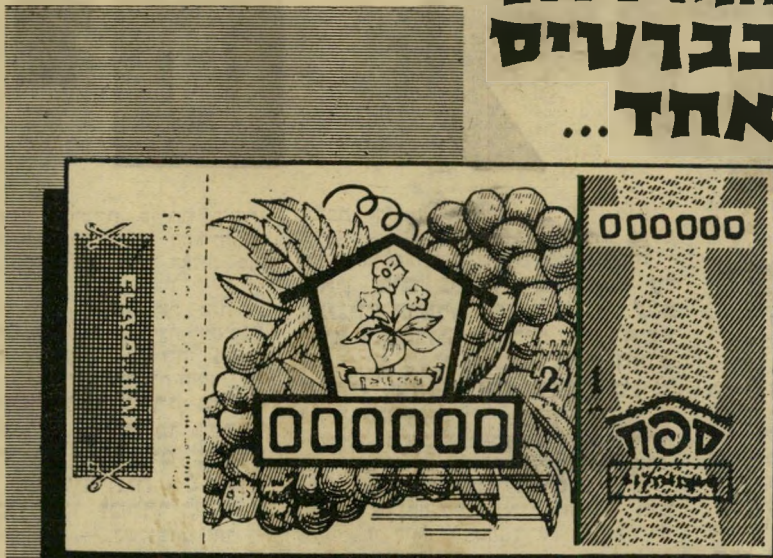
אלא שעד כה היה המצב הפוך. מנהיגי כל המפלגות — ממאיר יערי ועד אריה בן אליעזר, משה סנה ועד פרץ ברגשטיין — התלוננו בעבר על האזנה ובילוש מטעם מנגנון החושך. שרים מפא"י חדלו מומן לשוחח בגלוי בטלפון, ובהגיע שיחה טלפונית לנקודה עדינה, הם נוהגים להפסיק ולקבוע שיחה אל פנים. מכשירי האזנה הוטמנו בבתיהם של משה דיין (למרות שהכחיש זאת) ושל צעיר אחר ממקור רבי בן גוריון. בכל המיקרים נעשה הדבר מטעם שלוחות של מנגנון החושך.

זוהי הבעיה היחידה של האזנת סתר הקיימת כמדינה. עתה בא החוק ונותן לדבר גושפנקה חוקית, רשמית, קיצונית.

זהו חוק סטאליטארי — בדיוק כמו חוק לשון הרע, המגן על המיסטר מפני ביקורת האזרה, אך החושף את האזרה להשמעה מטעם המיסטר.

זהו צעד גדול לקראת העולם של 1984, עולם הסיוט של הסופר ג'ורג' אורוול, עולם ההאזנה הטוטאלית, בו פקוחה עינו של האזן הגדול בכל רגע ובכל מקום. סיסמות הי מיסטר בספרו של אורוול — "מלחמה היא שלום! חרות היא עבדות! בערות היא כוח!" — תואמות יפה את רוחו של חוק המתיר האזנה טוטאלית, בשם "חוק למניעת האזנה". אין צורך לחכות לשנת 1984 — היא תשמ"ד לפי הלוח העברי.

שלוש הגרלות בברטים אחד...

לרוכש כרטיס שלם!
אל תתלוש את הספח מה-
כרטיס. רק ספח הצמוד
לכרטיס השלם מקנה זכות
השתתפות ב-3 הגרלות.

הזכיה הגדולה
30,000 ל"י + 15,000 ל"י =

45,000 ל"י

תשבץ העולם הזה 1314

תשבץ זה חובר על-ידי ברווריה רוטברד, מרח' ירושלים בעפולה. ברווריה, שהיא תלמידת תיכון, מבקשת מפותרי התשבץ לשלוח לה את הפתרון. כן היא מודיעה לנו שנגעמי תשבצה מורכבים בעיקר משמות ישובים ברחבי הארץ. לכן דרושה לפותרים ידיעה רבה בשטח זה.

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
			18	17		16		15
	19				23	22		21
		24						20
			27			26		25
	28							
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
	43	42			41		40	39
			46			45	44	
47								
				52	51			
				57	56	55	54	53
	58							
								59

מאות: 1. קבוץ בגליל המערבי; 4. מעורכי "מערב"; 10. טנא; 11. עמוד מים; 13. רסיסי יי-לה; 14. מדינה דרום אמריקאית; 15. תבל; 17. אחד מאברי הי נוח; 19. קולמוס; 20. מנוסס; 22. כפר דרוזי על רכסי הי כרפל; 25. שר; 26. נעל; 27. הפרש; 30. כפר ערבי גדול בי גליל התחתון; 32. בתוכו; 33. פעולת המוח; 34. נע; 36. סגן אלוף לשעבר ו-אסיר בחווה; 37. מי בניו של יהודה; 39. מוסיקאי איטלקי; 41. קבוץ בעמק הי ירדן; 42. בירת הירדן; 44. קבוץ בעמק יזרעאל; 46. נדושה; 48. מאכל בני ישרא; 50. דור אר לא ראש; 51. חווה המדינה; 53. נציג דיפלומטי; 55. אותו משלמים למי שלח; 57. עיר כהנים קדומה; 58. חס ושלוש בראשי תיבות; 59. כפר ערבי קטן בשרון; 60. קבוץ בעמק חפר.

ממורה לפתח תקוה; 16. קבוץ על שפת הכנרת; 18. יונה השייכת למשפחת הי צבאים; 21. גר; 23. כועס; זועף; 24. מילת קריאה; 26. מסביב יהום ה...; 28. יש; 29. חוצפה; 31. מאמוראי בבל; 32. הפירה; 35. נכרי; 37. אלת האושר והפריה ורביה אצל הכנענים הקדמונים; 38. מושב בעמק יזרעאל; 40. חי במים; 41. מעל לראשינו; 43. יהיר; 45. חבלן שנפל בקלעיה; 46. יר; 47. קהל רב; 49. שדה שנהרש; 52. שר; 54. גדול; 56. רעל; 58. מועד.

מאונד; 1. כפר דרוזי קטן בגליל העליון; 2. מילת שלילה; 3. מושב עובדים בשרון; 5. יחידת חשפ; 6. נוף; 7. חוטם; 8. נוף קטן הנמצא בתוך הפרו; 9. אבי הישוב העברי; 12. עני; 15. קבוץ

אל תקני חתול בשק...

"הסבון ללא סבון" למשק הבית. אמיתי רק באריזה עם החתול במגפיים. "סיג" סבון" חסכוני ויעיל פי שלושה מכל סבון רגיל.

סינטבון

חמורת כל 6 עטיפות "סינטבון" שתשלחנה למפיצי סינטבון, רח' הגדוד העברי 28, ת"א, תקבלו בדואר מחמסת ילדים נאה וצב' עונית.

תוצרת "נקמה" — תוצרת איכות

המערכה נגד „העולם הזה הגרמני“ חשפה את דמות המישטר הסודי המתגבש בגרמניה

יורשי היטלר

נגד

DER SPIEGEL

Rudolf Augstein

העורך רודולף אוגשטיין (מרכיב משקפיים) מופיע על שער הגיליון האחרון של דר שפיגל, הראשון אחרי פעולת המישטר. בתמונה מימין: איש השב"כ המערב גרמני, אשר עיניו כוסו לשם העלמת זהותו. גיליון זה הודפס ב־700 אלף טפסים.

ראי, ראי שעל הקיר — מי היפה בכל העיר?

כן שאלה המלכה הרשעה באחת האגדות הגרמניות המפורסמות ביותר — שלגיה. כאשר ענה הראי למלכה כי שלגיה יפה ממנה, נחרץ גורל הנערה. הבוסים של גרמניה המערבית הסתכלו בראי אחר — שבועון החדשות דר שפיגל, ששמו פירושו „הראי“. הבבואה שהשתקפה לעיניהם מהראי הוזה היתה מבחילה למדי — תמונה של שחיתות ממשלתית מבעיתה, של נאציזם גואה, של מיליטריזם מסוכן. על כן החליטו לתקן את המצב. במכתב ארוך את הלמו בראי, כדי לשברו לצמיתות. אולם שבועיים אחרי המכה היה נידמה כי המכה החטיאה את מטרתה. הראי לא נשבר — ואילו דיוקן הממשלה הגרמנית, כפי שהשתקף לעיני העולם, היה מחריד.

★ ★ ★

הפגנה עזומית

בניגוד לתקוות הממשלה, לא שותק דר שפיגל. קרה ההיפך הגמור: השבועון התחזק במשך המערכה, בצורה שאיש לא ציפה מראש. ממשלת גרמניה קיבלה שיעור שניתן ב־עבר כמה פעמים לממשלת ישראל: שהתקפה על עתון לוחם עזומ, בסופו של דבר, לחזק את העתון, ללכד סביבו את דעת הקהל.

אמנם, המשת עורכי השבועון ישבו ב־בית הסוד. הממשלה סירבה לשחררם, אף כי קורא אחד התנדב למסור ערבות בסכום האגדי של מיליון מארק עבור רודולף

הסודי על כשלונות העבא הגרמני, הרי לא יפגע הדבר בהופעת העתון, בתפוצתו וב־השפעתו, כפי שהוכיח הגיליון הראשון אחרי המאסרים.

★ ★ ★

פרופסור נאצי וקונה ה„עוֹלָם“

אולם זאת לא היתה התוצאה היחידה של הפרשה לגבי הממשלה הגרמנית. היו לה תוצאות חמורות הרבה יותר. כי כתוצאה מן הפרשה נתגלו פרטים שהטילו זו הפעם הראשונה אור מבחיל על השתלטות הנאצים בחוגי הממשלה. הציבור הגרמני נחרד עד היסוד.

הדמות הראשונה שנלכדה באור הזרקור היה אציל גרמני בשם פרידריך אוגוסט פ־דרייטש, פרופסור להיסטוריה. מסתבר כי הממשלה לא רצתה לפעול ביוזמת עצמה. כדי להעמיד פנים שהיא פועלת על פי יוזמתו של אורח, היתה זקוקה לקובלנה פוליטית פרטית של מישהו. הקובלנה הוגשה עלידי פון־דרייטש.

מיהו איש זה? יומיים לפני המאורע הע־לה שריבטסן לפתע את דרגתו בחיל־המיר לוואיס, מאלוף־מישנה לאלוף. הוא שייך ל־מסד בשם האקדמיה המערבית, הדוגל בגלוי בהחזרת הקיסרות ובחיסול הדמוקרטיה. בימי היטלר היה האיש מפורסם כמתחנך בין הנאצים לבין חוגי האצולה.

דמותו של שריבטסן עצמו היתה גלוי־ייה אף היא. עסקן מושחת זה, הדוגל ב־חימוש אטומי של גרמניה, הכחיש תהילה כי היתה לו בכלל יד בפעולה נגד השבוי־עון. אולם עדייראיה גילו שכמה שעות לפני הפעולה השתכר בנשף פרטי, התפאר בקול רם כי הוא עומד להתנקם בעורכים שגלו את שחיתותו, ואף הוסיף שצריכים להרוג חבר מסויים של הפרלמנט. (העובדה ששריבטסן היה שיכור בשיא פרשת קובה, כשבכל רגע יכלה מלחמת־עולם לגרוף את ארצו, היתה שעורריה בפני עצמה.)

פראנק־יוף שטראוס, האיש שקנה את העווים והמדים מישראל, כדי לרכוש תעודת הכשר לתחיה האטומית של המיליטריזם הגרמני, הפך מטרה להתקפה קיצונית של העתונות הגרמנית כולה. אולם כשברר ה־אור, נתגלתה מאחורי גבו הרחב של שריבטסן השמן, דמות אפלה ומבחילה יותר. היתה זו דמותו של הדור הנס גלובקה.

★ ★ ★

אדריכל ההשמדה

לובקה הוא, באופן רישמי, מנהל משרד ראש־הממשלה — משרה המקי

אל המאסר

תחילה היה נידון למשטרה ה־גרמנית, כי הצליחה לאסור את רודולף אוגשטיין באחד הכבישים, והיא הודיעה על כך לעולם. אולם היתה זאת הודעת־שואא. אוגשטיין שהה במקום בלתי־ידוע, התייצב ב־משטרה רק כעבור 24 שעות, כשחוא מגיע במכוניתו המהודרת, הנחונה ביד נהג פרטי.

בילה לזו של טדי קולק בישראל. אולם למעשה הוא הרבה יותר מזה. הוא מאחד בגופו את כל ההשפעה המרוכזת בישראל בדי קולק, שמעון פרס וראש המוסד המר־כזי למודיעין ולבטחון. הוא יעצו הראשי ואיש־סודו של „הזקן“.

הקשר של גלובקה לעניין נתגלה לראשונה כאשר התבררו פרטי מאסרו של אחד מעורכי דר שפיגל, קונראד אלרס, בספרד. אלרס, קצין־צנחנים שהצטיין במלחמה, והיה בשעתו דובר משרד־הבטחון, לפני שעבר למערכת דר שפיגל. ביום הפעולה המשטר־תית שהה עם אשתו בחופש, במאלאגה. ב־

למען דר שפיגל. הסטודנטים התיישבו ברחוב, ניפנפו בגליונות השבועון, ובעיקר בגליון שעל שערו מתנוסס פרצופו הצוחק של שריבטסן המושחת, פראנק־יוף שטראוס. השלטנים, המצויירים ביד, אומרים: „פי העתונות נסתם במחסום“, „אין דמוקראטיה בלי חופש ה־עתונות“, „הם מדברים על דר שפיגל, וכוננתם הדמוקראטיה“, „נגד עליית הנאצים החדשים“.

הפגנת סטודנטים

* שם ביקר אותו השבוע נציג העולם הזה בהאמבורג, מטר לו רשמית איגרת־עידוד מטעם השבועון הישראלי.

כל זכויות שמורות

● **אם חששת מפני העלאה קיצונית במסים, בנימוק של מימון צרכי בטחון דחופים — אתה יכול להירגע.** התוכנית המבולגת לגייס כספים, עליהן שמעת אחרי שאמריקה הודיעה על נכונותה למכור טילי הוק לישראל — נגנזו. החישוב איננו כספי סהר, אלא גם פוליטי, מתוך התיקיה כי האמריקאים יספקו נשק זה חינם.

● **שר האוצר אינו מעוניין בזירוז המשאיומתן עם השוק האירופי המשותף.** הסיבה לכך היא ישראלית פנימית: הכניסה לשוק המשותף, שהוצגה כתופת הפלא להבראת הכלכלה הישראלית, נראית ללוי אשכול כאמצעי יעיל לסחיטת ויתורים ממחנה הפועלים ומן התעשיינים, והוא לא ימחר לוותר על אמצעי זה. נוסף לזאת, אין שר האוצר שש לוותר על הנאות שונות בשטח הייצוא לאירופה, מהן נהנית ישראל כיום, אשר יופסקו עם חתימת הסכם עם השוק. למעשה: לא הגיעו מומחי האוצר למסקנה ברורה אם אמנם עדיפה ההתקשרות לשוק על ההנאות הקיימות.

● **על אף ההחלטה המסתמנת במוסדות העליונים של מפא"י, להאריך את תוקף חוזה העבודה הקולקטיביים בשנה אחת, לפחות, צפויים זעזועים קשים במערכת השכר.** ראשונים יצאו נגד התקפה המוסכמת האירגונים המקצועיים החזקים. מוקד העזעזועים העיקרי: נמל חיפה.

● **על רקע התנגשויות השכר יתלקח מחדש הריב בין חושיסטאן לבין המוסדות המרכזיים של ההסתדרות, מפא"י**

הזקן: "קיימת בארצנו תהום של בגידה לאומית. עתון אחד מבצע מזה שנים בגידה שיטתית, כדי להרחיק כסף" במשך זכות ארוכות אי-אפשר היה לשמוע מילה באולם הפרלמנט — צעקות "בוז", שריקות, מחיאות כפיים וקריאות ביניים הפכו את המקום לתופת.

למחרת היום הגישה מערכת דר שפיגל לבית המשפט בקשה לצרמניה נגד ראש הממשלה. היא ביקשה מבית המשפט לאסור על הזקן לחזור על דבריו, מההווים דיבה גסה.

ראש הממשלה לא הסתפק בכך. הוא השיג תדל לפגוע בעתון על ידי איום על נותני המודעות בו. "אנשים הנותנים כל כך הרבה מודעות לדר שפיגל, אינם יכולים להיות מכובדים ביותר", קרא בפרלמנט. התגובה: מתאה מיידית של חוגי המשק נגד "ההתנכ" לות בחופש הפירסום". בגליון הבא, ניתנו לדר שפיגל מודעות רבות עוד יותר. כי בגרמניה, שלא כמו בישראל, אין מרבית המשק כפופה במישרין למפלגת השלטון.

האיש ברחוב עמד בכל לבו לימין השבוי. הוא גונזע נוכח הפרת החוק מצד הביצועיסטים השולטים. לפי החוק הגרמני אסור לבצע מאסרים וחפושים בשעות הלילה — אך הדבר נעשה במיקרה זה, למרות שפקודות המעצר והחיפוש נחתמו ארבעה ימים לפני ביצועם. לפי החוק הגרמני אסורה הסלת צנוורה על העתונות — ואילו במיקרה זה החרימו השוטרים את כתבות השבועון לפני הפירסום, העבירו אותן ביקורת והראו אותן לשופטים, לפני שהחזירו (ללא מחיקות).

לפי החוק הגרמני אסורה האונת-סתר — ועתה נתגלה כי קיימת האונה מתמדת. לא רק לגבי השבועון, אלא גם לגבי אנשי ציבור רבים. ראש הממשלה אף טען כי מישור מאוזן לשלפון הפרטי שלו. הש"ב הגרמני הסתייג מיד, טען כי האונה מבו צעת על ידי רשויות הביון של מדינות ה מערב — ואילו השגרירים המערביים הכחי שו זאת בתוקף.

ההצגה הגרוססקית ביותר ניתנה על ידי אדנאור הזקן עצמו. הוא קם בפרלמנט, השי מיץ נאום של השמצות וגידופים נגד עורך דר שפיגל, איש "החי מן הבגידה", והכריז כי כל מי שנותן מודעה לשבועון זה כוגד אף הוא במדינה. מאז ישב דויד בן-גוריון בשורה הראשונה בעת הצגת זרוע אותו ל כלבים והשמיע מחיאות כפיים סוערות, לא ראה העולם הצגה כזאת.

★ ★ ★

לא גרמניה שז היטלר ?

ה **נזק הפנימי** אינו היחיד, גם במערכה הבינלאומית נפגעה גרמניה המערבית פגיעה קשה.

אמנם, גרמניה אינה זקוקה לדעת-הקהל העולמית כמו ישראל, המתקיימת על מעני קים ומגביות. היא עשירה. היא חברה מרכזית בשוק האירופי המשותף. היא יכולה לסמוך ללא כל סייג על חמיכת הימין האמריקאי, המוכן להיעזר גם בנאצים גלויים כדי להילחם בקומוניזם (כפי שהיה מוכן להיעזר בהיטלר עצמו, לאותה מטרה, בי שנות השלושים).

אולם באירופה המערבית עוררה הפרשה חלחלה. כל העתונים הקדישו לה מקום נרחב, ניתחו את פרטי-פרטיה. ברור עתה לכל כי השלטון המערבי בגרמניה נתון עתה בידי נאצים ונאצים-למחצה, אויבי ה דמוקראטיה, הדוגלים באיחוד גרמניה ב כוח הנשק האטומי. הדבר עשה רושם עמוק בבירות אירופה.

גם בחשיגנטון לא עבר הדבר ללא השפ עה. אמנם, בסאונים ימינים השתיקו את העניין או הצדיקו בחציפה את המשלה. (השבועון טיים, למשל, שעורכי דר שפיגל נהגו לחקות ולהעלות על גס, תקע להם סכין בגב, פירסם מאמר-השמצה גס, בו טען כי דר שפיגל הוא מעין קונפידנטל גרמני!)

אולם הנשיא קנדי והחוגים הקרובים לו בחדאי לא יתלהבו למסור נשק אטומי בידי שלטון הכפוף למרות היה גלובקה, שטראוס ושות'. הפישה סיפקה למנהיגים האמריקאים מזון רב למחשבה — וזה דחא ערב נסיעתו של אדנאור לאמריקה, שם הוא מבקש למנוע פשרה אמריקאית-סובייטית בענין ברלין.

ואילו התעמולה הסובייטית התמוגגה מ רוב נחת — סוף-סוף הוכח בפרסה כי המדינה השלטת בברלין המערבית מנהלת בידי כנופיה של אנשי-חושך — למרות שדויד בן-גוריון הכריז חגיגות כי "גרמניה של היום אינה גרמניה של היטלר!"

(המשך מעמוד 7)
אמצע הלילה פרצו אנשי ש"ב ספרדים לחדר, הוציאוהו ממיטתו, כלאוהו בצינוק קטנטן. לאחר מכן נמסר לידי הניספח ה צבאי הגרמני והועלה על מטוס שטס ל גרמניה.

נוהל זה היה בלתי-חוקי מכל הבחינות. שום שופט גרמני לא דרש את הסגרתו. האינטרפול לא הוכנס לעניין. לא היתה נגד האיש פקודת-מעצר גרמנית או ספרדית. הכל אורגן במשותף על ידי הש"ב הגרמני ו הש"ב של ספרד הפאשיסטית. שני השרו תים קשורים בקשר עז עוד מימי ההתער בות של היטלר במלחמת-האזרחים הספרדית.

אולם הש"ב הגרמני אינו כפוף לשר-הבט חון (השולט רק על אגף המודיעין של הצבא), אלא לראש-הממשלה. הכוס האמיתי שלו הוא הנס גלובקה. היה ברור כי גלוב קה אירגן את המיבצע.

לא היה זה הפרט היחיד שהצביע על האיש, שניסח בשעתו את חוקי-נירנברג ה נאציים, ושדולף אייכמן הגדיר אותו במש פטו כאחד מאדירכלי ההשמדה. חשוב עוד יותר היה פרט אחר:

הסתבר שערב הפעולה התקשר מנהל משרד רד-הבטחון באורח סודי עם מנהל משרד המשפטים, הודיע לו על העניין והשביע

ההרים הולידו עכברים

והממשלה. בחקשר לכך, אפשר לצפות לגל של שביתות חמורות באזור חיפה, בהשראתו של אבא חושי.

● **הדתיים מוכנים להבטיח את תמיכתם בהקמת טלביזיה מפחרית מלאה, תמורת הבטחה שיוקצבו להם חלק מהתוכני ניות.** תנאי נוסף: מינוי סגן מנהל דתי של שרות הטלביזיה.

● **הבנקים עשויים לעלות לחדשות.** יתברר כי בין יתר החנאות שניתנו לכל מפלגה, בעת הצטרפותה לקואליציה בזמן מן הזמנים, היתה הענקת רשיון להקים בנק. רשיון כזה הינו יקר-ערך, וכמה מפלגות מכרו אותו לבעלי-הון, תמורת סכום גבוה. מפלגות אחרות עדיין מחזיקות ברשותן רשיונות, מחפשות משקיעים נוחים.

● **בקרוב חוגים רחבים של אנשי-רוח תעלה הדרישה להעי ניק חנינה לאחרון כהן.** התביעה, שתופנה לנשיא המדינה ולשר-המשפטים, לא תתבסס על נימוקים אישיים או משפחתיים, אלא על העובדה, שכל השופטים העליונים קבעו שאהרונצ'יק לא מסר סודות בטחוניים, ומתחו ביקורת קטלנית על החוק הקיים.

● **שר הדואר אליהו ששון יחדל לדבר על אפליה ערתית.** אחרי חליפת המכתבים של ששון ואבא אבן, קרא דויד בן-גוריון את ששון אליו, נזף בו על הרעש שהקים, אסר עליו לחדש.

● **הבחירות לעיריות יידחו, ויוצמדו לבחירות הבאות לי כנסת.** הסיבה: כל המפלגות מעונינות לחטוף בהוצאות, ואילו אחדות מהן חוששות שאם יערכו עתה בחירות עירוניות, לא יתאמצו ראשי השלטון המקור מי להירתם למאמץ הכלל-ארצי של המפלגות, בבוא הבחירות לכנסת.

● **סרט על נושא ישראלי יופק בקרוב ביוגוסלביה.** קור פרודוקציה יוגוסלבי-איטלקית רכשה את זכויות-ההסרטה של הסיפור ביום מותו של הסופר הפולני הצעיר מארק חלאסקי, אותו כתב אחרי שהותו בישראל. רקעו של הסרט הוא העולם והתחנות הישראלי.

● **צבי זינדר יפרוש בקרוב מחנהלת מינהל ההסכרה.** הוא עומד לרכו משרד מיוחד במשרד ראש-הממשלה, בו יתכננו את הטלביזיה שתוקם בעתיד בארץ.

העם

קורות וקיסמים

האומר לך: טול קיסם מבין שיניך — אמור לו: טול קורה מבין עיניך! פסוק מישנאי זה קיים, בגירסות שונות, באוצר החוכמה של כל העמים. השבוע שוב הוכח בעליל עד כמה קשה לאדם לראות את ה"קורה" שלפני עיניו — וכמה קל לו לראות את הקיסם בשיני הוולת.

בשורה ארוכה של אירועים התרגשו שליטי ישראל ואזרחיה התרגשות רבה למראה חטאי הוולת — מבלי להרגיש כי חטאים דומים מאד מתרחשים מתחת לאפס.

בין השאר:

● **שוויון אזרחי:** נציג ישראל ב"א"ם הצביע למען החלטה חריפה ביותר, הקוראת לחברי הארגון להטיל סנקציות על דרום אפריקה, בגלל מדיניות ההפליה ה"גזעית" של ממשלתה.

למחרת ההצבעה, התלונן ראש-הממשלה הדרום-אפריקאי בועם: "דחקא ישראל היתה צריכה להבין את גישתנו!"

ואמנם — באותו שבוע עצמו, התכונן רוב חברי הכנסת בישראל להצביע בעד המשך קיומו של המימשל הצבאי, המקיים בישראל אפארהייד חברתי, כלכלי ופוליטי בין עברים וערבים, השולל מן הערבים במדינה כל זכר לשוויון אזרחי אמיתי.

● **חלוקת השלל:** עתוני ישראל לע"ג בלגיו לשרים הליברליים בממשלה הגרמנית, שלא התפטרו מכסאותיהם, למרות הפעולה הניאו-נאצית של מנגנון-החושך ברשות השבועון דר שפיגל (ראה עמודים 7-8).

אולם באותו רגע עצמו לא חלמו שרי אחדות-העבודה והמפד"ל להתפטר מן הממשלה, הלוואת למען קיום המימשל הצבאי, למרות הבטחותיהם המפורשות לפני הבחירות. לא היה בכך חידוש, כי אותם השרים לא התפטרו גם בימי פרשת סובלן, כאשר פעל מנגנון-החושך מאחורי גבם — בדיוק כמו בפרשת השבועון הארגוני.

● **שקידים לעזאזל:** כדי לחסל את המשבר הממשלתי בגרמניה, הטילה הממשלה שם את כל האחריות להכנת המיבצע הבלי-חוקי נגד השבועון, על שני פקידים מיסכנים, היתה אותם משרותיהם.

השבוע הסתבר בישראל כי ועדת-השרים לחקירת עסקי-הביש של פרשת-סובלן עומדת להטיל את כל האחריות למעשי כל ה"שקידים" והמנגנונים על שני פקידים מיסכנים. אלא שבישראל לא חלם איש על האפשרות להיחלש.

● **חוק בטחון המדינה:** כל הפרשנים הישראליים תמחו איך העזה הממשלה הגרמנית להאשים את עורך דר שפיגל דווקא באישום של בגידה, נצל את חוק בטחון המדינה לסתימת פיו.

בישראל הורשע אהרון כהן לפי אותו הסעיף. בית-המשפט העליון קבע בצורה חסרת-תקדים כי הדעת אינה סובלת את השימוש בסעיף זה, בניסוחו הנוכחי — אך מאז עברו קרוב לחודשיים, והממשלה לא נקפה אצבע כדי לתקן את הסעיף. להיפך! השבוע התכוננה הממשלה להילחם בהצעת-חוקים פרטיות, שנועדו להביא לשינוי החוק.

זוהי **השקפיים**. רואי-שחורות יכלו לר"א את כל אלה סימנים מובהקים של צניעות. אך היה לכך גם פירוש חובי יותר. אזרחי ישראל, ואפילו רבים באחוזי השל"ט, דוגלים בלבם בגישה חיובית ונאורה. על כן הם נוקטים אוטומטית בגישה מוסרית, למראה מעשית-רעה במקומות רחוקים. אך כאשר הדבר נוגע למדינה עצמה, קשה להם יותר לקבוע את עמדתם, בגלל קירבת הדברים ומטר התעמולה הניתן עליהם. אם כן, הרי הבעיה היא בעיקר אופטימית. דרוש זוג משקפיים שיאפשר לעין הציבור רית לראות ביתר בהירות את הנעשה בקירבתה.

יחסים מרחביים

חבר כדור

באחד הימים החליט אלוהים לערוך סיור על פני כדור-הארץ. הוא קרא למלמד גבריאל, אל ביקש ממנו להראות לו את העולם. "איזה מקום זה?" שאל אלוהים בארץ

* מזכירו הצבאי של ראש-הממשלה, חיים (חבר) בידודי, ואיש משרד-החוץ, גדעון כפאל, איש הש"י לשעבר.

הראשונה. "צרפתו" השיב גבריאל. "זה מה?" הוסיף אלוהים לשאול. "איטל" יהי" הסביר המלאך. לבסוף הגיע לארץ הררית. "אה, הנה תימן!" הפליט אלוהים. "איך ידעת זאת?" תמה המלאך גבריאל. "פשוט מאד," השיב אלוהים, "שום דבר לא השתנה כאן מאז שבראתי את העולם!"

השבוע חדלה אגדה זו להיות אקטואלית. תימן השתנתה. עתוני ישראל עקבו אחרי השינוי באדישות משועשעת. הם חזרו בהרחבה על ההתפארויות והאיומים הנבובים של שני הצדדים. כל דבר-שטות, שהומצא ברדיו עמאן או ברדיו קאהיר, כדי לעשות רושם על פלאחים נכערים, צוטט בהנאה בקול ישראל.

אזרחי ישראל יכלו להשתתף בהנאה זו. האימאם הודיע שיעלה על צנעה ויחתוך את אוזניו של האלוף סלאל, ראש המהפכה. סלאל לא טמן את פיו בצלחת, הודיע כי יחתוך את כל ראשו של אל-באדר, בהזמרת הראשונה.

אולם מאחורי הפיליטון העקוב-מדם הסתתרו כמה עובדות מדיניות וגיאוגרפיות, שהחלו מטרידות את מעצבי המדיניות הישראלית במידה גוברת והולכת. **ארץ החייה** מת. קשה היה לעמוד על יחסי-הכוחות המדויקים של מלחמת-האזרזים התימנית, שהפכה במהרה למלחמת-אחים כל-ערבית.

תימן היא, למעשה, מדינה המכילה בקרבה שתי ארצות שונות. אחת היא ארץ הערים וסביבתן. תושביה דומים בשאיפותיהם ל"אוקלוסייה בארצות-ערב המפותחות יותר. הם חולמים על התקדמות חברתית, על חופש כלשהו. הם שנאו את האימאמים ואת שלטון המשפחה של צאצאי עלי, חתן ה"נביא".

בצד ארץ זו קיימת ארץ אחרת — ארץ ההרים והשבטים. בה שולטים שייכים פיארי דלים שלטון לא-מצויים. זו הארץ שתמכה באימאמים, ושעזרה לאימאמים לשלוט ב"ערים העוינות".

הקשר בין שתי הארצות היה תמיד רופף ביותר. גם כיום קשה מאוד לדעת בצנעה או באל-חודייה מה מתרחש בשבטים הרחוקים. אין כבישים, אין טלפון, אין שום שיטה של תקשורת מודרנית.

ארץ הערים חוללה את המהפכה, הצטרפה לזרם הכללי של הלאומיות הערבית המודרנית. ביתא, באופן טבעי התקרבה לקאהיר, שהיא עדיין מרכז הלאומיות והרפורמה בעולם הערבי.

הארץ השניה סירבה לקבל את מרות

לחידוש התביעה לסיפוח חבל עדן לתימן. לפי הנסיים, לא תוכל בריטניה להתנגד לתביעה כזאת לאורך ימים. משמע: במקרה זה, תשתלט תימן על עדן תוך שנתיים-שלוש.

התוצאות, לגבי בריטניה: אבדן הנמל ה"חשוב" החולש על מבואות ים-סוף מדרום. גרוע מזה: התחלת הגירוש של בריטניה מכל הנסיכויות עשירות-הנפט בחוף הדרומי וה"מזרחי" של הצ'יאהי ערבי.

תהיה זאת מכה מכאיבה ביותר לבריטניה, מבחינה פוליטית וכלכלית כאחת.

הנק במיצר. כל זה לא היה נוגע לישראל, לולא העובדה כי סיפוח עדן לתימן יניח חרב חדה על עורק-החיים הישראלי לאסיה ולאפריקה המזרחית.

מדינאי ישראל, החורים לגורל חופשי-השייט במיצר טיראן ובמיפרץ עקבה, נטו בעבר לשכות כי המצב מסוכן הרבה יותר בשער הדרומי של ים-סוף, הוא מיצר באב אל-מנדב. בקירבת מיצר זה נפגשות כיום ארבע מדינות: אריתריאה החבשית, גיבוטי הצרפתית, עדן הבריטית ותימן.

חבש היא, למעשה, בת-ברית של ישראל. אולם המצב בגיבוטי מפותק יותר. המור שבה הצרפתית שייכה, מבחינה גיאוגרפית ולאומית, לסומאלי המוסלמית. תושבי העיר ידועים כשונאי-ישראלים וכחסידי השידורים של רדיו קאהיר. מלחים ישראלים, שנודמו למקום, כבר למדו על גופם את שיגאת בני המקום. כאשר תוכה המושבה, במקום או במאות, לעצמות, יהיה החוף הדרומי של המיצר בידיים עוינות. (באמצע המיצר שוכן האי פרים, השייך כיום לבריטניה, ושגורלו ייחתך, מן הסתם, יחד עם גורל עדן.)

סיפוח עדן לתימן הלאומית יהפוך גם את החוף הצפוני של המיצר לאנטי-ישראלי. במקרה זה תיתכן בהחלט סגירת המיצר בפני אוניות ישראליות. ובעוד ישראל יכולה להגיב באמצעים צבאיים יעילים על סגירת מיצר טיראן, כפי שעשתה במיבצע סיני, הרי לא תוכל לעשות זאת בדרום, במרחק למעלה מאלפיים קילומטרים מחוף אילת.

הבאדר השלישי. סכנה זו התבררה בימים האחרונים, ויצרה שותפות טבעית בין בריטניה וישראל — בדומה לשותפות שקדמה למיבצע-סיני. אולם הפעם היו ה"תנאים שונים לגמרי".

למעשה לא יכלה ישראל לעשות מאומה. לא היתה לה אפשרות להתערב במאורעות תימן במישורין (אף כי שני הצדדים בתימן טענו כי תמיכתם מוגנת ע"י המצב הנוכחי בידי הצד השני). האפשרות היחידה היתה עקיפה: יצירת לחץ על מצרים לאורך הגבול הישראלי, כדי להכריח את השליט המצרי לצמצם את התערבותו בדרום. אולם המצב הבינלאומי — ובעיקר יחסה של ארצות הברית — לא היה נוח להתפתחות כזאת.

כך נאלצה ישראל לסמוך על מזל הכוחות המלכתיים, תוך הסתפקות בתפקיד הפאסיבי של צופה. התלוצצו השבוע בירושלים: "לישראל יש שלושה באדרים — יוחנן באדר (ח"כ חרות), מנחם באדר (מנהל משרד-התפתחות) — והאימאם מוחמד אל-באדר".

אורחים

שיחה עם ציפורים

עיקר אמונתו של ג'ורג' לה-סיירה, לש-עבר ראש-העיר של פירנצה, הוא שאפשר לשכנע כל אדם לעשות את הטוב — אם רק יש למשכנע עצמו די סבלנות, עקשנות ורצון טוב.

את התורה הזאת למד "הפרופסור הקטן" מגיבורו ההיסטורי: הקדוש פראנציסקו איש אסיסי, שהתהלך בימי מסע-הצלב בין חתכי לים הנוצריים והמוסלמיים, נתקבל בלחיים על-ידי כולם, וניסה להשכין ביניהם שלום. הנזיר מאסיסי אף נהג לדבר אל הציפורים ואל החיות.

לה-סיירה לא דיבר אל הציפורים, אך ה"שבוע דיבר אל הקיר — והצלח. הוא הוכיח שאפשר לשכנע את דויד בן-גוריון ואת (המשך בעמוד 12)

* אפשרות שניה, דומה במהותה: מתן עצמאות לעיר עדן. שהיא לאומית קיצונית. העיר מתנגדת לסיפוחה. לפדריה של עדן שהיא אוסף של נסיכים ובובות בריטיות אחרות.

** בין השאר: האי בחריין, חצי-האי קטר, מוסקאט ועומאן, הפדריה של עדן, נוסף על העיר עדן, שהיא מושבת-כתר נפרדת.

על הסכסוכים, הקנוניות והאנדולמוסיה בחוככי מפא"י - היוצרים אוירת משבר

למפא"י, סכנה אחרת: שהאופוזיציה עצמה תציע אישיות דתית, ובצורה זו תאלץ את השותפים הדתיים של מפא"י להצביע בעד מועמד האופוזיציה.

על כן חיפשו ראשי המפלגה מועמד חדש, שיזכה לפחות לקולות הקואליציה ויהיה מקובל על מירב חלקי המפלגה. מיד הועלה שמו של משה שרת, אשר מזה שש שנים נמק בשולי החיים הפוליטיים. שרת נתן את הסכמתו — לו רק כדי להוכיח לחבריו כי ביג'י ממשיך לרדוף אותו, ולזכות לעוד קורט אהדה אצלם. ההצעה הובאה בפני דויד בן-גוריון. "לא בא בחשבון", השיב הזקן הזועף, והציע מועמד משלו — שניאור זלמן שזר — שלא היה. לו כל סיכוי להיבחר.

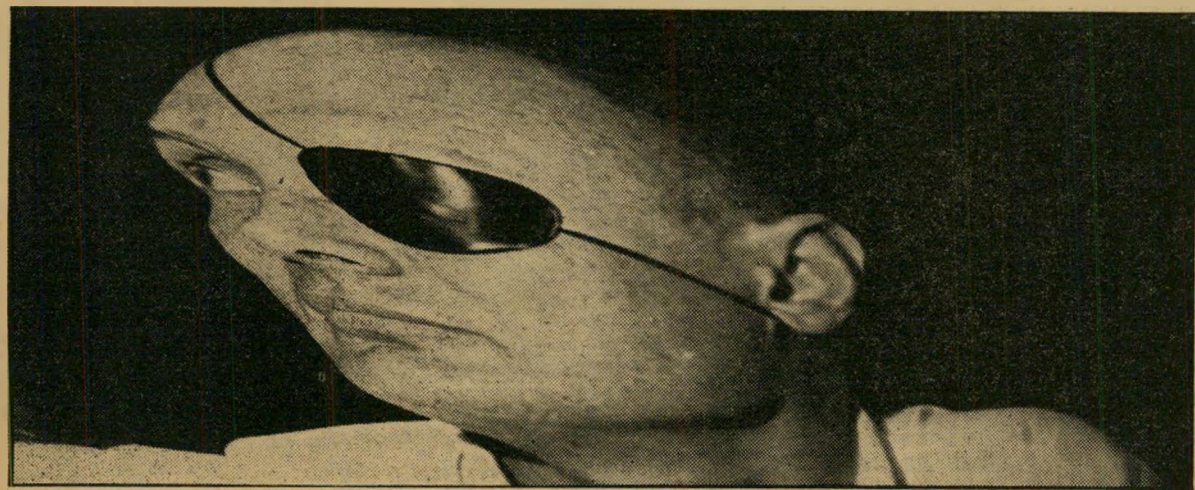
למחרת הפגישה עם בן-גוריון צילצל הטלפון אצל לוי אשכול. דיברה פולה בן-גוריון: "אם תחליטו להציע את שרת כמועמד לנשיאות", הודיעה אולטימטיבית, "לא יהיה לכם מחר ראשי-ממשלה".

בוטלה מועמדות שרת, וכל ראשי קבר צות-הלחץ במפא"י פנו במלוכד אל הנשיא הישיש (78), לחצו עליו עד שהסכים להציע את מועמדותו בשלישית. הם הסבירו לו, שאם יסרב לא תוכל המפלגה למנות איש

דויד בן-גוריון: רוח-רפאים מרחיעה אותו מלבצע הדחות נוספות

הענווית של מפא"י

משה דיין: גם בלי מנגנון-הבטחון ובלי גיבוי ביג"י - מסוכן מכדי

התבוננא בתמונות אלה. הן אינן פניה של מפא"י. פניה של מכהגה מסוכסכת ומפולגת, עד כי קשה להכירה כמפלגת הי שלטון, האוחזת ברוב המכריע של עמדות המפתח במדינה — החל בראשית המדינה, ה-משלה והכנסת, וכלה בראשון רוב הי עיריות, המועצות המקומיות ועד העיב דים.

שוב אין חידוש בקביעה, כי אין מפא"י אחת. יש מפלגה המפולגת לתריסר קבוצות לחץ, הנאבקות זו בזו, שהיחסים ביניהן משתנים מידי פעם בפעם. העובדה שסיכוי סוכים אלה חזרו עתה וכבשו את הכות רות הראשיות של עתונות-הערב מעידה, כי שוב עובר על קבוצות-הלחץ משבר של קרבות ושינויי-מערך.

את האותות החיצוניים אפשר היה לראות השבוע בראש חוצות, כאשר הופיעו שכירי הקואופרטיבים לתחרות מול בניין הועד הפועל של ההסתדרות, וקראו בזעם: "בקר — הבית! לבון — לשלטון!" או בשיבת הועדה הכלכלית של המפלגה, שהכנסה ב" סוף השבוע כדי לגבש עמדה לגבי מדיניות השכר והמיסוי של השנה הבאה, כששר החקלאות משה דיין קם וכאילו חיפש סביבו. ידע את התשובה: אלמוגי ואנשי חיפה — שניהם גורמים חשובים מאד בכל ויכוח על שכר-עבודה — החרימו באופן הפגנתי את הועדה.

ניתן היה להבחין בתופעה חיצונית אחרת, כאשר מזכיר מפא"י עצמו, ראובן ברקת, הזהיר את חברי הועדה הכלכלית בלעג מר: "אני מניח שנגיע לאיזון פורמולה, השאלה היא אם נהיה מסוגלים לבצע את הפורמולה עליה נחליט. בזמן האחרון חל אצלי שינוי לגבי האופן בכישר הביצוע שלנו!" כל אלה סימפטומים של מחלה עמוקה. מחלה הדומה מאד לשיתוק-ילדים: היא פגעה בכלייה רגישת במוח, שיתקה אברים שונים בגוף, וכל יום העובר מגביר את ניוון השרירים ומאיים בשיתוק כללי של הגוף. שם הנגיף שגרם לשיתוק: הפחד מפני הדחות. כי עד היום מרחף בלב כל אחד מראשי מפא"י ופעיליה זכרון הרצח-הציבורי שבוצע בפנטס לבין כל אימת שרוצה מישוה להעביר פעיל אחד מתפקיד למישוהו — אפילו כשהעברה מוצדקת — מקים הלה מיד זעקה: "גם אותי אתם רוצים להדיח?" כאשר הציעו לגולדה מאיר לקבל לידה את מזכירות ההסתדרות, במקום אהרון בקר, הודיעה: "גם אותי רוצים להדיח? מה יש, למשה דיין כבר אין סבלנות לחכות?"

ובכל מיקרה — מתבטלת ההצעה לחילופי-גברי. כי "הדחה" במפא"י היא כמו חבל כביתו של תלוי: איש אינו רוצה שתזכר. פחות מכולם רוצה בכך דויד בן-גוריון — המוח של המפלגה, בו פגע הוירוס קשות. אולם כמו בשיתוק-ילדים, כן במחלתה של מפא"י: היא מורכבת מכמה נקודות חוליות וכאב, שאין מרכז-העצבים הפגום מסוגל להתגבר עליהם. ואלה הנקודות הכאובות ביותר:

מדוע לא הוצע שרת? ראשי מפא"י, שהנשיא יצחק בן-צבי אינו חפץ בכהונה שלישית. נימוקיו היו משכנעים: הוא זקן, עייף, קשה לו לשאת בנטל הפיזי של כהונתו. נשקפת סכנה ברורה, שאם יוצג מועמד חדש ימדרו אפילו השותפים הקואליציוניים במפא"י, ידרשו כי עמדה זו לא תשוייך

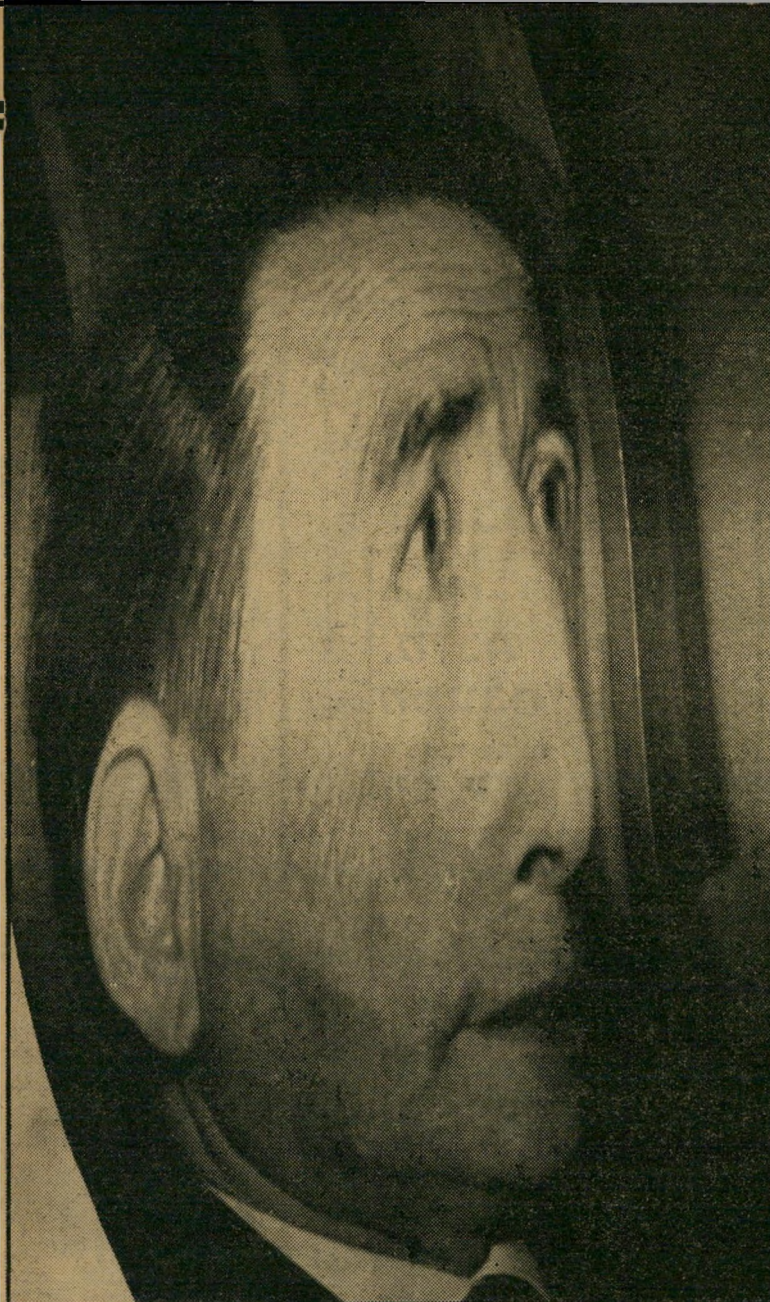
שיהיה מקובל על מפלגות הקואליציה. חמור מזה: איש שיהיה מקובל על כל פלגי מפא"י עצמה.

מינויו של אלמוגי

על פי החלטה, שנתתם בין שלוש מפלגות הקואליציה, זכאים המסדר ואחדות העבודה יחד לחמישה שרים. מפא"י לבדה זכאית ל-11 השרים הנותרים. והנה, מאז מיתו של גיורא יוספטל, לפני כשלושה חודשים, יושבים בממשלה רק עשרה שרים מפא"יים. מדוע?

כי המפלגה אינה מסוגלת לבוא לירי הסכם, מי יהיה השר ה-11. הבעיה שהתעוררה עם פטירתו של יוספטל התחלקה לשני חלקים: מי מראשי המפלגה יועלה לדרגת שר בממשלה? האם ירש שר זה את תיקי הפיתוח והשיכון של יוספטל, או את מקומו של יוסף אלמוגי כשר בלי תיק, ואלמוגי עצמו יתמנה כשר הפיתוח והשיכון? רק החלק השני של הבעיה בא על פתרונו. יוסף אלמוגי, איש-האגרוף של מפא"י, שזכה למעמד של שר על-פי הכרעתו האישית של דויד בן-גוריון, השתעמם במישרתו הממלכתית. פשוט לא היה לו מה לעשות. הוא התפאר אמנם, כי דויד בן-גוריון נתן לו חדר-עבודה במשרד ראש הממשלה, סמוך לחדרו של ביג'י עצמו. אבל אלמוגי ידע שאין הוא מרמה איש: זהו המקום המוקצב לכל שר בלי תיק. אלמוגי השתעמם, עד כי החל אפילו ללטש את ידיעתו בשפות זרות ולהצטנח כנואס-נייד של המגזית המאוחדת. הוא לא היה מסוגל לשבת בידים שולחן שולחן הממשלה, ולראות כיצד מוכרעות הבעיות הגדולות של המדינה והמפלגה מבלי שאיש יתחשב בו.

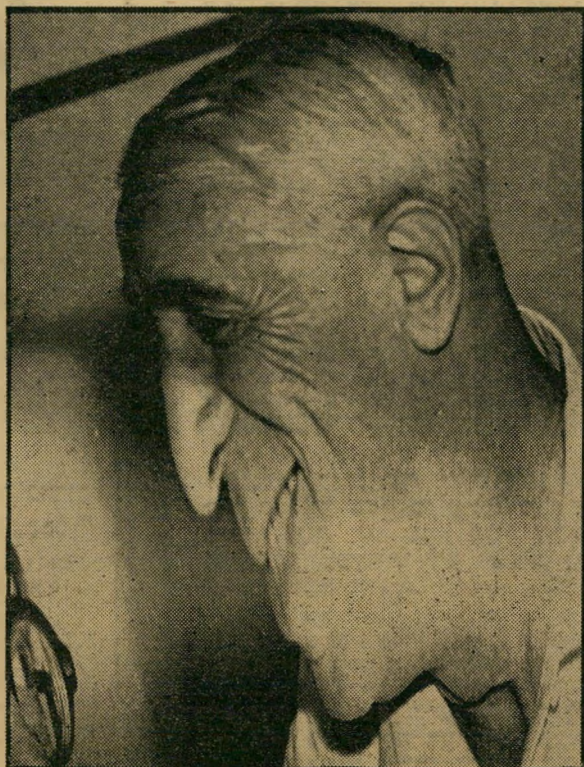
כאשר נפטר יוספטל בשהיץ מיהר אלמוגי לחזור לישראל, משליחות המגזית באמריקה הדרומית. "שני התיקים שלי" תבע, ואיים בעשיית צרות אם לא יענה. והצרות שאלמוגי יכול לגרום הן רציניות מאד. הוא יכול להסתגר חזרה במיבצרו החיפאי, למשל, לקומם את חשיסנטאן נגד מרות ההסתדרות, המפלגה והממשלה. על כן, בפגישה בין דויד בן-גוריון

אהרון בקר: ויכוח עם אשכול-הכל מישחק

שעשה זאת: ראש הגוש, שרגא נצר. נצר (64), האחראי לפועלי התברואה בעיריית תל אביב, לא היה מעוניין במיבצע הניקיון של המזכיר החדש. כי במאזן הכוחות הנוכחי הוכר נצר כשליט בלתי מוכתר במנגנון המפלגתי, ורוב ראשי המחלקות הם מינויו. הוא יכול לפעול כל עוד אין המזכיר מתנכל לסמכותו הבלתי רשמית. על כן, כאשר ניגש ברקת לפעולה, הורה נצר לאנשיו לחבל בתוכניתיו של המזכיר.

ראשי יתר הקבוצות עמדו מסביב במעגל, לראות כיצד מחסל נצר את המזכיר. איש מהם לא יצא לעזרתו בגלוי, כי הם חששו מכוחו של הגוש וגם לא התלהבו מן הרעיון של (המשך בעמוד 12)

לבון: כמו חבל בביתו של תלוי שרת: כולה הגישה אולטימטום

גולדה מאיר ולוי אשכול, שנערכה בשווייץ, החליטו השלושה להיכנע לדרישת אלמוג.

את התואר הריק של שר-בליתיק החליטו להלביש על השר ה-11 — אם וכאשר יצליחו ראשי קבוצות-הלחץ בתוך המפלגה להסכים על מינויו. בינתיים נמשך הקיפאון, כי מינוי שר מבין העסקנים יערער את יחס הכוחות בין קבוצות-הלחץ. מצב הדומה לזה של אקדחנים בסרטי המערב-הפרוע, שיד כל אחד מהם מונחת על האקדח שבחגורתו, והוא אינו מעז לשלפו מחמת החשש שהשליפה תגרור אחריה חילופי-יריות מכל הצדדים. על כן נאלצה מפא"י להסתפק בעשרה שרים, במקום ה-11 המגיעים לה.

אשכול ממנה סגן

לוי אשכול יצא מפרשת לבון ומרכבת הקואליציה הנוכחית כאיש החזק של המפלגה. כולם הכירו בו כבורר עליון בין קבוצות-הלחץ השונות. ואמנם, מדי התעורר משבר חדש היו מטילים את פתרונו על אשכול. וככל שהתערב במשברים, היה אשכול נאלץ לרדוד על בהונות בצמרת המפלגה.

מדי משבר נוספו לו אויבים חדשים — נוסף על איבת נערי-החצר של ביג'י, שראו בו יורש-כוחה. על כן החליט למשוך את ידיו מן הסכסוך כים הפנימיים, כאילו אמר לעצמו: למה לי לרכוש אויבים בגלל אחרים? די לי באויבים „הטבעיים" שלי.

„האויבים הטבעיים" של אשכול הם שלושת הצעירים של ביג'י: משה דיין, שמעון פרס ויוסף אלמוג. עד לפני מספר חודשים ניסה פרס להתחבר אל אשכול, במאמץ משותף להקשות על משה דיין את החיים המפלגתיים. אשכול, שלא התנגד לכך, ידע כי בזאת הוא גם עוזר לפרס. על כן מיהר לנצר מעצמו את השותף הבלתי-קרוא, עד כי עתה צוננים היחסים בין אשכול ופרס לא פחות מן היחסים בין אשכול ודיין. אשכול יודע גם, שהיחסים בין פרס ודיין מתוחים ביותר, וכי אין השניים מחליפים ביניהם מלה אם אינם חייבים לעשות זאת.

אשכול, היודע בדיוק את מאזן-הכוחות בין כל קבוצות-הלחץ, הגיע למסקנה כי משה דיין מסוכן יותר עבורו מאשר שמעון פרס.

כוחו של שמעון פרס הוא במנגנון הבטחוני ובגיבוי הניתן לו על-ידי דויד בן-גוריון. שני מקורות-כוח אלה נראים ללוי אשכול חשובים פחות, במישור המפלגתי, מכוחו של משה דיין בקרב הצעירים ותנועת המושבים.

על רקע זה יש לראות את מינויו של יצחק קורן לתפקיד סגן שר האוצר, לפני כחצי שנה. קורן, המזכיר לשעבר של תנועת המושבים, הועלה בין-לילה ממעמד של ח"כ אפור (51 ברשימת מפא"י) למעמד השווה — תיאורטית — למעמדו של שמעון פרס. מינוי זה בא רק כדי לרסן את כוחו של דיין.

מאז ומתמיד היו שרי החקלאות עסקנים חזירים. לוי אשכול, ראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, הצליח לפעול מעל לראשם, להבטיח לעצמו השפעה בתוך ההתיישבות העובדת. האיש שלו בתנועת המושבים היה יצחק קורן. עם מינויו של משה דיין כשר החקלאות צומצמה השפעתו של אשכול בהתיישבות. יהוד עם זאת הצליח דיין לחולל הפיכה בתנועת המושבים: אחד מתומכיו דיין הצעירים, איש כפר יחזקאל, עוזי פיינרמן, נתמנה כמזכיר התנועה.

אחרי הפיחות תיכנן דיין צעד נוסף לצימצום השפעתו של אשכול. צעיריו החלו משמיעים את הסענה, כי אשכול עסוק מדי בענייני הכלכליים, אינו יכול למלא את כל תפקידיו המפלגתיים, ועל כן יש למנות לו סגן. המועמד: ח"כ משה ברעם, מזכיר מועצת פועלי ירושלים, מנהיג „הגוש הצעיר" שם, ואיש מושבע של משה דיין. אשכול הקדים רפואה למכה, העמיד את בן-גוריון בפני דרישה אולטימטיבית לאשר את מינויו של קורן כסגן שר האוצר.

אשכול אילץ את בן-גוריון לכנס ישיבה בהולה של הממשלה, לאשר את המינוי ביום השלישי בשבוע, הודיע על המינוי ביום רביעי בכנסת — לפני שמזכירות מפא"י תספיק להתכנס לישיבתה השכר עית ביום שישי, וזהתווכח על מינויו של קורן.

סגן השר, היכול להכריע בענייני הקצבות והקלות לתנועות ההתיישבות, מהזה עתה מישקל-נגדי לעוזי פיינרמן, ובמית-מה אפי לו למשה דיין.

צרותיו של המזכיר

האיש האומלל ביותר בצמרת מפא"י הוא מזכירה, ראובן ברקת. הוא נכנס לתפקידו מיד אחרי פרשת לבון, מתוך כח" נה להשליט סדר בשרשרת-התפקיד המפלגתי. תית. הוא האמין שהמזכיר ראשי ליטול לידיו סמכות-הכרעה בין קבוצות-הלחץ היריבות, וכי יש להעניק למוסדות הנבחרים של המפלגה את הסמכויות הדמוקרטיות שהוענקו להם על-ידי חוקת המפלגה.

אלא שהדפוסים הדמוקראטיים בתוך המנגנון המפלגתי רוקנו מדי תוכנם. במפא"י שורר שלטון-יחיד שז דויד בן-גוריון, ועל פיו בלבד ישק דבר. כל עוד שולט הזקן, לא תיתכן דמוקראטיה בתוך המפלגה. גה. על כן נידונו תקוותיו של מזכיר מפא"י, ראובן ברקת, לי כשלון מראש.

כולם ידעו זאת — מלבדו. הוא הועמד על טעותו התמימה במהירות אכזרית. האיש

שגריר גאנה ורבי-חובל אריאל*
עם פילפול ושאמפניה —

במדינה

(המשך מעמוד 9)

גולדה מאיר — דבר שרבים בישראל התייא-
שו ממנו מזמן.

שרת-החוק בסיור. בעוד ימים מעטים ייפתח בדאקאר, בירת סנגאל, קונגרס תרבו-
תי אפריקאי, שיוזם ואורגן עלידי ג'ו
גולן, בשמו של לה-פירה, כהמשך לקונגרסים
היס-תיכונים בסירנצה, ממשלת ישראל הפי-
כימה להשתתף בוועידה, אך סירבה בהחלט
לשגר לשם את גולן, עוזרו הראשי של לה-
פירה. גולדה מאיר, הרואה את אפריקה כולה
כאחוזתה הפוליטית הפרטית, היתה מוכנה
לשמש ארוחת-צהריים בסעודה של שבט
אפריקאי, ובלבד שלא לראות את גולן ב-
ייבשת השחורה.

אולם לה-פירה סומך על גולן, ואינו יכול
להסתדר בלעדיו. כי הפרופסור מרחף בעני-
נים, עוסק בענייני שמיים. הוא זקוק לביצור
עיסט מזוהי, כמו גולן, כדי לסדר את הי-
סידורים המעשיים.

כל אדם בישראל יכול היה לומר ללה-
פירה שלא כדאי לו לטרוח — נסיעתו של
גולן לא באה בחשבון. אולם לה-פירה לא
שאל איש. הוא פשוט בא לישראל, הודיע
לדויד בן-גוריון ולגולדה מאיר שהוא זקוק
לגולן.

באותו מוסם. איאפשר היה להגיד
„לא“ למנהיג הקטן, בעל החיוך התמים,
שיש לו השפעה עצומה בחוגים הנוצריים
באסליה. גם איאפשר היה לספר לו, כמו
לאזרחי ישראל, שגולן חשוד מבחינה בטחו-
נית. לה-פירה היה מגיב על כך בצחוק
אדיב, כמו לשמע בדיתה מוצלחת.

מחוסר ברירה, הותר לגולן לנסוע. כדי
למנוע אפשרות של אי-הבנה אחרי שיעזוב
את הארץ, לא יצא לה-פירה בלעדיו. הוא
דאג שגולן יסע עמו באותו מוסם. כי הי-
פרופסור הקטן אינו רק קדוש — הוא גם
פיקח.

הממונה על שרותי הבטחון, שהכריז חגי-
גית בפני ועדת-החקירה והבטחון של הכנסת
כי „גולן הסתבך מבחינה בטחונית והזיק
לבטחון המדינה“, לא נשאל כלל ביחס ל-
נסיעה. חוץ מועד-החקירה והבטחון, לא לקח
איש את דבריו ברצינות.

יחסי חוץ

הי-לייף מחיבה

צלילי ריקוד ההי-לייף הדהדו ביום רביעי
בלילה בנמל חיפה. נורות צבעוניות עטרו
את האווירה ממנה בקצו הקולות. בבטן החור-
גנים התערבלו ללא רחם שמפאנייה „יקקה“
קולה. היה זה יומם הגדול של איובעים
מלחים גנאים, צוות האוספי ריבר, האוניה
האפריקאית החדשה שחנכה את ביקורה
הראשון בישראל.

אברהם אריאל, רב החובל הישראלי (26),
היה מאבסוט. הוא נאלץ אמנם לחלוץ מאות
ימים זרות של אורחים, החייה שכמיה לא
עבר מעולם. אבל הוא התנחם בעובדה ש-
הוא אינו היחיד. לידו עמדו שגריר גאנה

• באמצע: אשת חשג'יר, אמה פוקה.

העווית של מפא"י

(המשך מעמוד 11)

מזכיר „ניטרלי“, שיגביל את סמכויות
קבוצות-הלחץ.

**הנחת מכת הנזק-אזוט למזי-
כיר היא עניין של ימים או שבוע-
עות. וביתניים משותק לחלוטין
מנגנון המפלגה.**

הסכנה בהסתדרות

החיות החיצוניות החשובה ביותר
של מפא"י היא ההסתדרות. כמעט כל
ראשי מפא"י תמידיים שרצוי להחליף
את המזכיר הכללי, אהרן בקר — אולם
אין הם מסוגלים להסכים על מועמד חדש
במקומו. ואילו בקר עצמו מטיח: „רוצים
להדיח גם אותי?“ כאשר נראה היה, לפני
שבועות אחדים, כי בכל זאת תבוצע ההד-
חה, לקה בקר בהתקפת-לב והיה נאלץ לנ-
סוע להבריא בארזה. מאז, אין מעזים לדבר
על החלפתו.

בקר היה התומך העיקרי של לבון בתוך
ההסתדרות, על כן מונה במקומו, למחרת
ההדחה, בנסיון לאחות את הקרע. עתה
סבורים הבוסים האחרים של מפא"י, כי
המפלגה רוצה את התחייבותה כלפי זכרו
של לבון וכי אפשר כבר להחליף את בקר.
מה עוד, שבקר אינו מצליח להשתלט על
חברי הפועלים — ואם יישאר במקומו, יסכן
הדבר את הרוב המפא"י (57%) בהתסד-
רות.

השיב בצדק בקר: המדיניות הכלכלית של
אשכול היא המסכנת את שלטון מפא"י בין
הפועלים. רק יקל אשכול את עול המיסים
ותתיר העלאה-שכר, תיעלם סכנת התבוסה
בבחירות להסתדרות, בשנה הבאה, להן מצ-
פת מפלגות הפועלים האחרות.

**בקיפאון שנוצר, בגלל רוח-הרפ-
אים ששמה „הדחה“, הושג הסכם
בין בקר ומתנגדיו: לוי אשכול ר-
פנחם ספיר ימשיכו להעלות דרי-
שות קיצוניות מן העובדים. ואח-
רן בקר וירוחם משל יומיפו להי-
פיע כמגני הפועלים, ותודות לי-
התערבותם יוותרו השרים הכלכלי-
ליים על חלק מדרושותיהם.**

שני הצדדים ידאגו להחליף ידיעות לי-
עונוי-הערב, שכל מטרתן להציג את ראשי
ההסתדרות כגיבורי הפרולטריון, אשר רק
הודות למעמדם בתוך מפא"י ולמאבק-האית-
נים שלהם מתרכזות הגזירות של לוי אש-
כול. כלומר: אם המוני הפועלים רוצים
במנהיג שיגן עליהם מפני נגישות אשכול
המפא"י, כדאי להם לפנות לבקר המפא"י
מאשר להשליך את יהבם על מפ"ם או
אחדות-העבודה.

**אולם מוסכם בין כל הצדדים,
כי מישחק זה ייעשה עד גבול
מפוים. אם יעבור בקר את הגבול,
וינחם להגן על הפועלים ברצינות,
חופשיים אשכול וחבריו להדיח
את מזכיר ההסתדרות — על אף
רוי-הרפאים המרתיעה את המפי-
לגה מפני הדחתו.**

אלא שגם חשבון זה נעשה בלי בעל-בית
חשוב מאוד: יוסף אלמוגי. אלמוגי הכריז
בגלוי שהוא רוצה בכסא המזכיר הכללי של
ההסתדרות, בקומה התמישית של הקרמלין
התלאביבי. הוא התבסס על ההנחה, שפרס
ודיון לא יתנגדו לכך, וכי גם בן-גוריון
יעדיף אחד מצעיריו על איש-בנינים כמו
בקר.

אך אלמוגי בהסתדרות היה מתבצר באחד
ממעוזי-הכוח החשובים ביותר במדינה. על-
כן התקוממו נגדו כל יתר אשפי המפלגה.
כדי לפייסו נתנו לו את משרדיו של גיורא
יוספלט.

**אלמוגי קיבל את המשרדים —
ולא השאיר ספק כי עורנו מצפה
ליותר מכך. הוא צמא לכוח נוסף
ומעמדו הממשלתי רק ישמש לו
קרשי-פיצה חלאה.**

שאיפת אלה יתבססו גם על בלגנותו של
אבא חושי בחיפה, כדי להיות בסיס-היער-
כות להתקפה כללית על עמדות השלטון בי-
הסתדרות.

**אם לא יצליחו חושי-אלמוגי לי-
השתלט על הוועד הפועל — עליו
ליום הם לחבל קשות בהסתדרות,
תוך כדי נסיון החשתלטות.**

**למה
היא
מתבוננת?**

**לתחרות
„מלכת
המטבח“**

**ולסיכוי לזכות
בפרס של**

2.500 ל"י

המועד האחרון

1.12.62

שלחי מטעמד עוד היום

במטבחך

**יותר השמל
פחות עמל**

**נותרו
ימים
ספורים**

**להגרלת
מגן חוד אדום
1962**

**15
מבוניות
777
פרסים**

קנה כרטיס

היא

**אימפרסריו ברוך גילאון מציג בשותף עם ג. קנטי ופ. מרואני פריס
בחסותו האדיבה של המדור לשרותי תרבות של שגרירות צרפת בישראל
וזרת השנסון הצרפתי ושחקנית הקולנוע הדגולה**

גאלי-סרקו

בחשתתפות הנרי פאטרסון ומנגני

הצגת השירים עזריה רפפורט

בקר בזק בן 7 ימים בלבד

הופעה יחידה חיפה „ארמון“ ביום חמישי 29.11.62 בשעה 9 בערב כרטיסים: גינצבורג-ויבול, ובמשרד „מכבי“.	הופעה יחידה ירושלים „אדיסון“ ביום חמישי 22.11.62 בשעה 9 בערב כרטיסים במשרד ש. כהנא	2 הופעות בלבד בת"א היכל התרבות הופעת גאלה ביום שלישי 20.11.62 בשעה 8.30 בערב
הופעה יחיד לדרום כפר ורבורג „פסמן“ ביום רביעי 28.11.62 בשעה 8.30 בערב כרטיסים: דליה אורות מזכירות כפר ורבורג ובקופה	הופעה יחידה גבעתיים „נגה“ ביום ששי 23.11.62 בשעה 8.45 בערב כרטיסים במשרד „גבע“, רכניץ ו„המבקר“	הופעת פרידה במוצאי שבת 24.11.62 בשעה 8.30 בערב כרטיסים נמכרים במשרדים: „כנף“, „רדיו אוניון“, „רוי-קוק“, „לאן“, „ז-שרותרון“
הופעה יחידה לנגב באר-שבע „קרן“ ביום שני 26.11.62 בשעה 8.30 בערב כרטיסים בקופת הקולנוע.		

ביום 30.11.62 ממריאה גולייט גרקו וקבוצתה לאירופה.

פרסים בלקין

ביטחות הפקוד אבלו סנקוד

דחק

אנצית סנקודי תוצרת ארטיק

מה?
באות?
?

אני רצה מיד
לקנות את הספר!

* בכל הרצינות
מאת אורה שם-אור

חובל שלישי יונה

קצין הקשר אדא

— אז בלי רבייחובלים

בדאקו פוקו ורעיתו היפה ועשו אותו דבר. על שרול המדים הכהים של אריאל הצבר — התנוסס סמל הכוכב השחור — חברת הספנות הלאומית של גאנה, המנוהלת על ידי חברה ישראלית: צ"ס. כי הצי של גאנה נמצא עתה בדיוק באותו מצב בו היה הצי הישראלי לפני 13 שנה, הוא סובל ממחסור חמור בכוח אדם, לגאנה, הגדולה פי 11 וחצי מישראל, ואוכלוסייתה גדולה פי 2 וחצי — אין רבי חובלים, קצינים או מכור נאים. אם אמנם עבדו אייפסם גנאים מעטים על אוניות בריטיות והולנדיות, היה זה תמיד בדרג של נערי סיפון. על אוניות אחרות לא עבדו כלל אפריקאים.

כשזכתה גאנה בעצמאות, לא עגנה אפילו אוניה גנאית אחת במל אקרה. הייתה זו צ"ס הישראלית, שתכננה עבור גאנה את אונית-הסוחר הראשונה. מיד אחריה נבנו, בהשגחה ישראלית, שבע אוניות אחרות, הן מהות כיום את חברת "הכוכב-השחור". שם נוצרו גם לראשונה צוותות מעורבים של ישראלים ואפריקאים.

מפלגות

כשרותה של כשרות

לא כל יום נתפסת מפלגה במעשה של הונאה, לאור השמש. הדבר קרה השבוע בחיפה, בהסתדרות המהנדסים. לפי תקנון הבחירות למועצת סניף חיפה של ההסתדרות, חייבת כל סיעה להגיש חתימות של 40 ממליצים, כדי שרשימתה תשותף בבחירות. סיעת המהנדס הדתי של הפועל המזרחי הגישה קרוב ל-60 חתימות. נראה היה, כי לא יהיו קשיים באישור הרשימה. לפתע התעורר חשדם של כמה מחברי ועדת הבחירות. הסיבה: לגליונות-ההחת"מ מה הרגילים, שבראשם התנוסס שם הרשימה המומלצת, הוצמדו גליונות דומים, שראשם נגזר מעליהם. ודווקא הגליונות הגזורים היו אלה שנשאו את חתימות הממליצים. הקונסטרוקציה היתה כה גסה, שהצעה אחת הספיקה, כדי לגלות שסיוות הרשימה ה"דתית" רעועים לחלוטין: הסתבר שרוב שמות שהופיעו בגליונות הגזורים היו שמות של מהנדסים הרשומים כחברי מפא"י.

העובדה, שלפתע הפכו כמה עשרות מפא"יניקים מושבעים לחסידים הפועל-המזרחי יכלה להישאר בגדר תמיהה בלבד. אך חברי ועדת הבחירות זכרו שגם בבחירות הקודמות, ב-1960, הגישו הדתיים למעלה מ-30 חתימות ממליצים — עיזו שבבכורה עצמן לא זכו אלה ב-19 קולות בלבד. ראש גזור. סיעת לקידום, בה נלחמה מפא"י בכל כוחה, הטילה על אחד מחבריה לחקור את הפרשה. אינג'ינר נחום פלג הניח הצידה את סרגל-החישובים ונטל את זכוכית-המגדלת של הבלש. הדו"ח שהגיש היה שירטוט מושלם של קנוניה מפלגתית. הוא גילה, שאחד הגליונות הגזורים, הכול חתימות של מהנדסים, שחתמו על גליון נוכחות באסיפת בחירות של מפא"י, באחד ממקומות העבודה הגדולים בחיפה. לאחר האסיפה חתכו עסקנים אלמוניים את ראש הגליון, רשמו את פרטיהם האישיים של החותמים — ואת תגליון העבירו לרשות הדתיים.

גליון דומה כלל חתימותיהם של מהנדסים שחתמו כממליצים למען מפא"י. אך מפא"י לא היתה זקוקה, כנראה, למספר כה רב של ממליצים. מטה הבחירות שלה גזר מעל לטופס את ראשו המפא"י, העביר גם אותו למטה הבחירות של הדתיים. בשני המקרים, לא טרח איש לקבל את הסכמת החותמים על העיסקה.

"מה שקבדנו — הגשנו!" בישיבת (המשד בעמוד 16)

כמו לפני 13 שנה. אברהם אריאל נטל לידיו לפני כחצי-שנה, את הפיקוד על צוות האניה השמינית — אוטו ריבר, הנושאת את שמו של אחד הנהרות הגדולים של גאנה. התל-אביבי התמיר, בוגר בית-הספר הימי בחיפה (וחתנו של ח"כ חרות, דר' אריה אלטמן) עלה לראשונה על אנית סוחר כשהיה בן 16. עשר שנים אחר-כך, נעשה רבי-חובל.

אריאל והמכונאי-השלישי, מהחים את ה"נציגות הישראלית היחידה באניית המשא המצוידת, בת השנה וחצי. ופרט לשבעה קצינים אירופיים, מורכב הצוות כולו מ"אפריקאים. ביניהם שלושה קצינים גנאים, כולם צעירים בגיל העשרים, בני דייגים, חקלאים, וכולם קטנים בערים הגדולות — אקרא וקומאסי. רובם יודעים קרוא וכתוב. הם צייתנים, נלהבים וחרוצים — במיוחד אחרי ביקור של שגריר גנאי, או נציג ממשלתי אחר, העולה על האוניה כדי עט בכל חוף. גם השבוע, בחיפה, שמעו את נאומו האופייני של ממלא-מקום שר-העבודה הגנאי הנמצא בביקור בארץ: "עליכם לעבוד יותר, ללמוד יותר, להתאמץ. למען תוכלו במהרה לקדם על אוניות גאנה ה"עצמאית". לפני שלוש עשרה שנים נהגו להשמיע דברים דומים באוני מלחים ישראליים.

אקספרס — למכה. הצוות מעריץ את אנקרומה כאל. תמונתו, בגלימה אדומה, מבצבצת מכל קיר באוניה כמו איקונין של ישו. מחדר הניחש ועד לחדרו האלגנטי של רבי-חובל הישראלי האומר: "אני ב' אופן אישי מרגיש הבדל גדול בין פיקוד על צוות ישראלי לבין אפריקאי. האפריקאי שם יותר מדי פילפל באורו שלו." זה ל' דעתו, ההבדל היחיד.

יעקוב קאפוקלי בן ה-23 מייצג את ימאי העתיד של גאנה. הקאדט, שכפר מולדתו שוכן במרחק 200 ק"מ מאקרה סרב להמ" שין במסורת החקלאית של משפחתו. אביו לא גילה כל התלהבות לשמע החלטתו לצאת אל הים. אצל הגנאים פופולארית הימאות כמו החקלאות אצל האקסיומוסים. אבל בגאנה — הבנים חופשים לעשות כרצונם, אומר קאפוקלי, הצועד מהר לקראת התואר קצין.

על גחונן

כך אמר אלוהים לנחש — אך בת־חוה מאנגל

סטיל, סמי דיוויס הבן, בילי פיורי, היתה בת־בית כולם קראו לה דיאנה דורס, אף־על־פי שיונים היה יפה ממנה, לדעתם.
כך עברו הימים, עד שעוד יום אחד גשום הגי והרקדנית הקטנה בת ה־22 הכירה נהג מונית יהודי והתחתנה איתו, כי הכסף, לפי דעתה, הוא לא עיקר בחיים.
ברנארד פרנאנדו, בן למשפחה ספרדית עתיק מאנגליה, לא האמין מימיו שהעבודה היא חיי ומכל צרה תצילנו. הוא החליט למכור את המוני

העמודים הפנימיים של העיתון המקומי. ומה ראות עיניה? מחפשים נערות מקהלה למיוזיקל, של אחד, חיק אוליבר, שהיה במקרה גיסו של סיר וינסטון צ'רצ'יל. זהו זה. ברגע שיונים גמרה להתעלף, נטלה את מזוודתה הקטנה, אמרה שלום לאבא ואמא, שלא ענו לה, כמובן, ונסעה ללונדון להיות שחקנית.

רק אחרי שלושה חדשים אומללים בעיר הגדולה התברר לנערה בת ה־18 שהיא מתעבת להיות נערת־מקהלה, שהיא לא תצליח לעולם להיות יותר מזה, וכי כל האנשים בעולם הם חברת־ניבויים אחת. יונים המיסכנה גוועה מרעב, החבר של החברה הכי טובה שלה ניסה לאנוס או־תה, והכל באותו יום.

זה היה יותר מדי אפילו בשביל יור־ניס. היא החליטה לעשות את הצעד האחרון הנואש: הלכה למוריס קאבארט, חשפה את שולי שימלתה והסבירה למנהלים את המצב.

הם קיבלוה מיד כרקדנית, אחת מני 40 שהופיעו ערב־ערב במקום.

פניה קיבלו שוב צבע בריא, והכל התנהל כשורה. כמובן שכל האנשים הכי חשבים בעולם ביקשו את ידה כעבור שבוע דקות. אונאסיסים, אילינפס ערביים ולאטיניים, לורדים ורופאים ידועים, כולם שחור־שיערי, כי היא שונאת בלונדיים, שלחו לה בקבוקי כריסט'אן דיוור, שאנל פייפ, כל מיני יהלומים יקרים וזריצבעים מהולנד.

ובכלל היתה מוזמנת לכל המסיבות הכי חשובות של אנגליה. אצל טומי

ש ום כאבי־ראש אינם צפויים הפעם לניצב שלום ירקוני. שום צייר־מחשפות. שום ביקורים אינטנסיביים ממושכים ב־הצגות סטריפטיו, על־חשבון האומה, ב־מטרה לאסרן — רק עם תום התוכנית, כמובן. משום שמיסים דלאמונטי, האחרונה בסידרת ברנניות מועדוני־הלילה שהגיעו לישראל, אנה מתערטלת קבל עם לגמרי. הרפתקאיתיהן של חברותיה למקצוע, ג'לי מנדס ושוגר קנדי, שהגיעו לסיומן העגום על מזרון בבית־כלא תל־אביב, לא קסמו לה במיוחד. הנשנית האנגליה היחדשה אוהבת נוחיות ומיטה נקיה. היא העדיפה, משום כך, יחסים טובים עם המשטרה על השחתת תומתו של העם היושב בציון.

הבלונדית החטובה התפשרה בקלות מפתיעה עם המוסר המקומי. פורנוגרפיה היא עניין של גיאוגרפיה. והיא שיחזה אותו בסמרטוט זעיר, משובץ חרוזי־זכור כית, המכסה בקמצנות סנטימטרים אחדים באיזור האני־עליון שלה. עתה היא בחי־רה טובה ומהוגנת בעיני החוק. כו־לם מרוצים. הקהל, המשטרה, הצנ־זורה והמוסר הקטן.

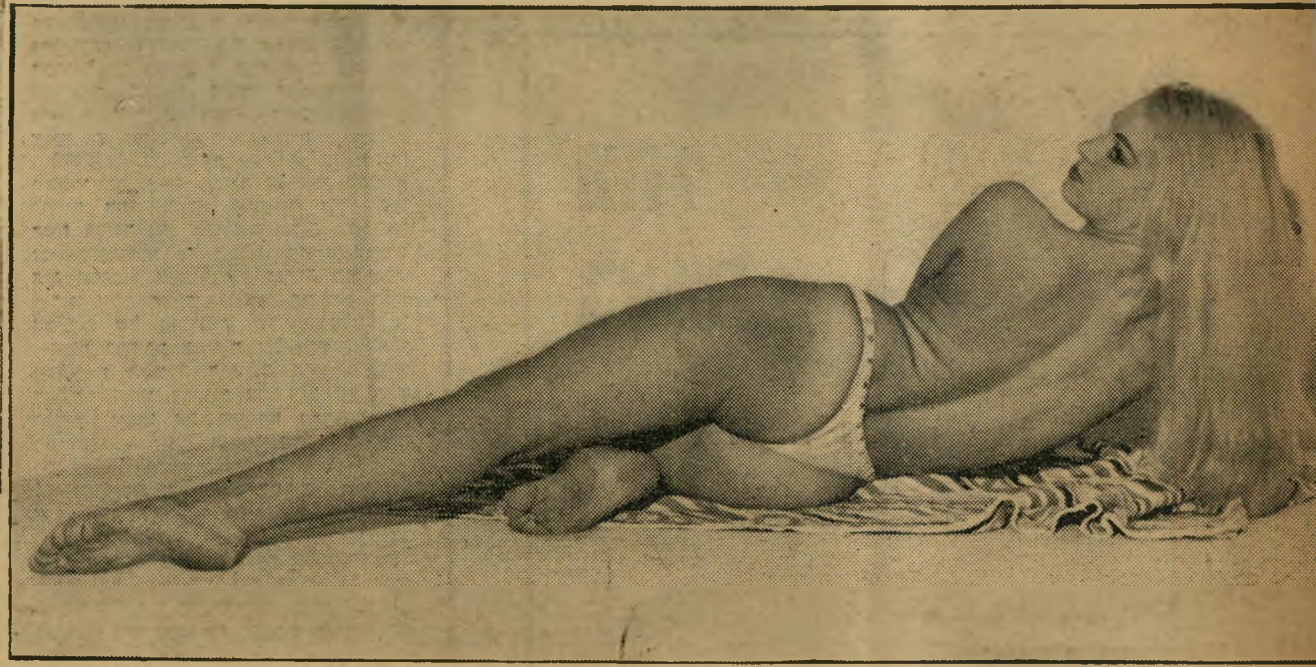
עם או בלי, דלאמונטי פרנאנדו אפאטיה עד אימה לבעיות־נצח כא־לה. לכל היותר הן מצחיקות אותה — ועוד יותר האנשים שהמציאו אותן. היא בלונ־דית מקצועית וקרירה כמו הלכה הכחו־לה של ציפורניה. רקדנית בעלת כשרון וגמישות בינונית, שרק גופה המשגע ורג־ליה הארוכות, הנלפתים על ידי נחשי־ענק, מצדיקים את קיומה. הגברים מבכי־רים אותה מגיל 12. ומאז ועד יום ההיר־לדת האחרון, העשרים וחמש שלה, היא אף הצליחה ללמוד בעל־פה, מהמשמרת הוותיקה של הברדניות בלונדון, את סיס־מתן הבינלאומית: "אני חושבת שהגברים הם איומים — אבל נחוצים".

כמו כל הנערות מסוגה, היא יודעת לספר אפיוורות סנטימנטאליות, הנוגעות לסוג מסויים של לבבות, על מה שאירע לה מני אז שברגש גס־רוח נישק אותה בגיל עשר, ועד נישואיה המאושרים־נורא עד עצם היום הזה עם ברנארד, בעלה. וכמו כל חברותיה, גם היא אינה נוהגת לשקר למעלה מהמידה הנאותה למעמדה. היא גולדה יצור מכוער מאוד, במאנצי־טר הערפילית, לאב חשמלאי נוצרי, ואש־יהודייה שנשאה את השם שולץ. מובן שהיא נירשמה בגיל שבע ללהקת־הבאלט הטובה ביותר בצפון אנגליה, ומובן שכל הבנים בכיתה סחבו לה בצמות, והיא נורא שנאה אותם. אבל מה? היא לא מצאה סיפוק בחיים. אז חת־שתיים ניר־שמה בגיל 12 לבית־הספר הטוב ביותר בצפון אנגליה, לאמנות. היא למדה ציור טקסטיל ואיפנה. מאז היא מתכננת בעצמה את הביקני שלה להופעותיה.

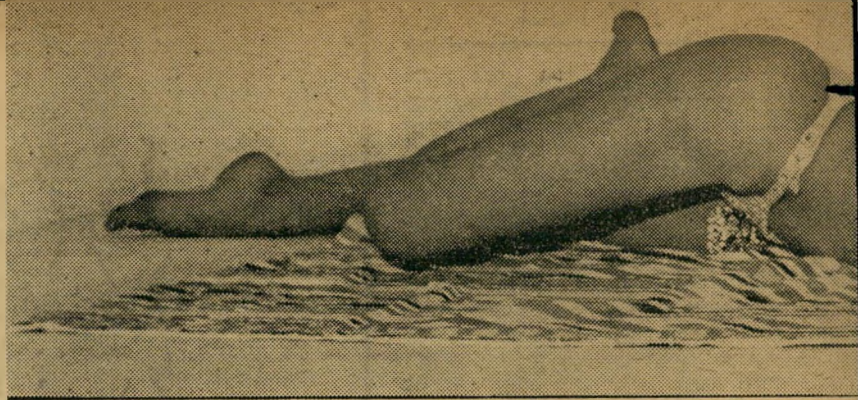
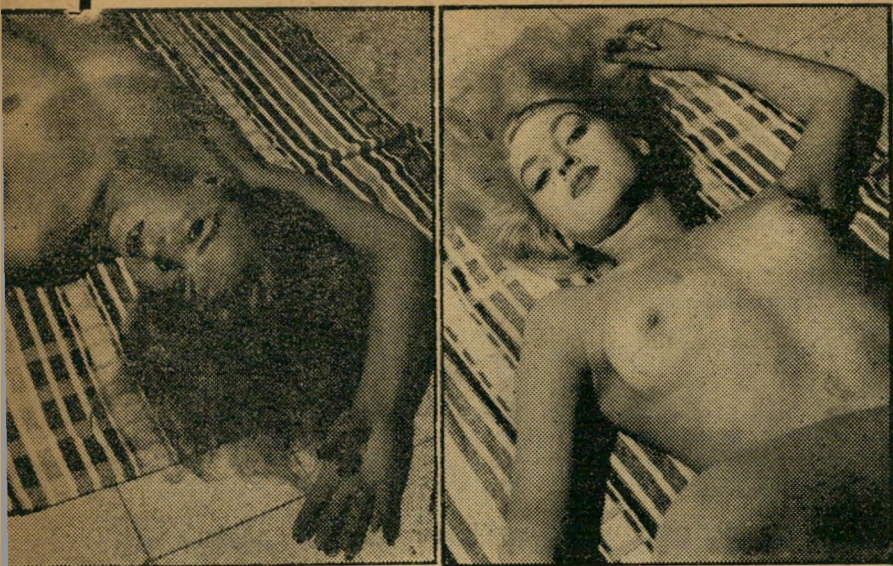
רעב ונסיון לאונם, ביחד
ביום גשום אחד קרה הדבר שלא ייאמן. יונים (או עוד מצא חן בעיני השם שנתנו לה הוריה) פתחה את

פיתון
זה, השוקל 23 קילו, הוא אחד משני הנחשים איתם רוקדת דלא־מונטי, הזקוקים לטיפול רב, המצריד ידע וסבלנות. השלישי מת בנסיבות מיסטריות.

אשת הנחש
אומרים כי אדם חובב־כלבים מתחיל להידמות, ברבות הימים, לכלביו. בזוגות הנשואים זמן רב, מתחילים שני בני הזוג להידמות איש לרעהו. תמונה זו יכולה

תזחלי!

המופיעה בארץ, משתפת פעולה עם הנחש

הנחשים — פית'נים — איתם היא עובדת, אינם שוקלים פוזות מעשרים קילו לנפש. היו לה כל מיני חיות מוזעזעות איתם. הרג, חנק — אבל מהכל יצאה בשלום. פעם אף הצילו את כב דה. גם הפעם היה זה ידיד המשפחה הטוב. אך הפעם במכנית יוניס פתחה בשקט את הסל. היא נצתרה בשקט לחיבוקו הלוחט. רק כעבור חמש הדקות הראשונות ניתברר לו שבין שניהם מצוי יצור שלישי — פית'ן.

האיש נידרס למחרת היום ברחוב לונדוני.

★ ★ ★

סטריפ בקיבוץ

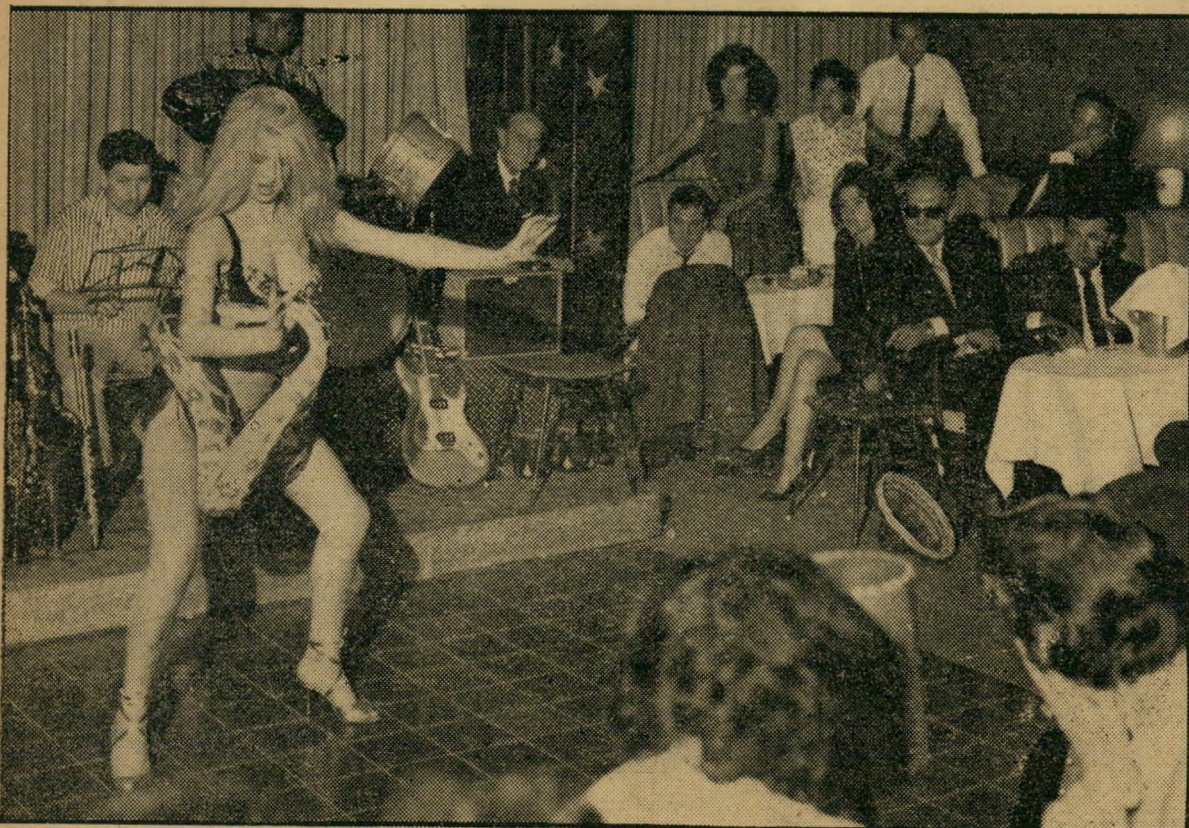
אחת מהופעות הבכורה של יוניס דלאמונטי בישראל היתה בקיבוץ להב. היא שהתה שם יומיים. היא נחשית, והלקה הכחולה-זכחה על ציפורניה, הצליחו ב' משותף להבריה כמה חברות ניפחדות עד כות. האחרות עמדו והתכוננו בה בסקרנות, האפיינית למבקרים בגן-חיות. בעת ההופעה זרקו ילדי המשק פירורים לעבר הנחשים. הם ידעו איך להתנהג כלפי חיות עובדות.

פרט לזאת היא חוזרת בהתלהבות על סיסמתן השניה של בנות מינה המבקרות בארץ: "הקיבוץ נהדר, אך נורא משעמם".

חוזה בג'עדו הנחשים הם חיות קרות-דם. הם זקוקים להתחממות מתמדת בחוס השמש. דלאמונטי ירשה תכונה זו מנחשית. עם בואה ארצה, מאנגליה הקרה, החליטה להקדיש את מיטב זמנה להשתזפות בשמש, החמה גם בסתו.

שני צדי המסכה של דלאמונטי שווים בערכם — לפחות לדעת בעלה, ברנארד פרנאנדז, המאלף את נחשית. ברנארד האנגלי היה צייד נחשים מיקצועי, סיפק נחשים רבים לגני-חיות של מולדתו. הוא אוהב את הסכנה.

צברה, היא מתעספת רק בשני נחשים, המספיקים להבהיל את הקהל, בייחוד בקטע שאחד מהם נע לקראת הקונחות. אחדים מאלה נרתעים בתדהמה, אינם יודעים כי פי הנחשים סתום בנייר-דבק שקוף.

שלומית התעספה בשבעה חציפים. דלאמונטי הספיקה במועדון

ריקוד שבעת הנחשים

להתעסף, במשך שלוש שנות הופעתה, בשבעה נחשים.

ולהיות לאמרגן של דלאמונטי הרקדנית, הלוא היא יוניס אשתו. לפני היותו נהג מוניט, עסק הגבר באילוף חיות.

הספציאליטה שלו היו נחשים. יוניס לא חיבבה אותם, כרגע הראשון, לדבריה, מפני שהיה נידמה לה שנחשים הם מפלצות. אבל זו היתה טעות חמורה, היא טוענת כיום. היא מצאה שנחש הוא יצור נעים אפילו, נקי ומסודר, ואם עוקרים לו את שיני הרעל וקושרים לו את הפה בנייר דבק, הוא עלול אפילו להיות סימפאטי, כשיש לו מצב-רוח טוב.

(המשך מעמוד 13)

ועדת הבחירות הסביר נציג הדתיים בגילוי לב מפתיע: "במפלגתנו רשומים רק 21 חברים מהנדרסים. הם, כמובן, חתמו, אבל זה לא... פנינו למפא"י והם נתנו לנו חתימות נוספות. זה מקבל, מה שקיבלנו ממפא"י — זה הגשנו."

השתררה תדהמה כללית. נציגי מפא"י לא יכלו להסתיר את מבוכתם. ההחלטה היתה קצרה: "כל החתימות על גליונות החסרים את שם סיעת המהנדס הדתי בראש — פסולות."

בדיקה השמות הנותרים הביאה למחיקת כתרסר חתימות נוספות, של אנשים חסרי זכות בחירה. נותרו 26 חתימות כשרות. בהתאם לחוקה ניתנו לדתיים יומיים נוספים להשלמת מספר החתימות הדרוש. התווסף אחד מחברי הוועדה כלפי הנציג הדתי: "למה לך לגשת למטה מפא"י? צלצל להם וביאו לך את החתימות ישר הנה."

אולם נראה כי במפא"י הוחלט, שדי להם בזיון שהיה, ולא הוסיפו עוד מחתים מותיהם לדתיים. תוכניתם, לפצל את המחנה הלא-מפא"י, התמוטטה.

וכך, משחלפו היומיים הנוספים והנציג הדתי לא הופיע עם החתימות הנוספות, לא נותר עוד לוועדת הבחירות אלא לקבוע, כי הרשימה הרוגלת בכשרות נפסלה "בגלל הגשת חתימות שהושגו בדרכים לא-כשרות."

רפואה

שן חורקת

תלמידי השנה החמישית בפקולטה לרפואה את'סיניים שבירושלים, לומדים, בין השאר, איך לסתום חורים בשיניים. השבוע ניתן להם שיעור בסתימת הפה עצמו.

מדי שנה נדרשים תלמידי השנה החמישית לרכוש אוסף של כלים לרפואת-שיניים, לי צורך עבודתם במרפאה בשנה זו ובשנה השישית. כלים אלה, הנשארים רכושם של הסטודנט, כוללים מכשירי-עניוים שונים כמו צבתות לעקירת-שיניים, צבתות אורטור דנטיות ועוד — בסך הכל כמאה פריטים.

תלמידי המחזור האחרון שילמו 800 ל"י עבור ציוד זה. השנה נדרשו הסטודנטים לשלם את הסכום המפתיע של 1200 ל"י. יתר על כן: אפילו בניהם של רופאי-שיניים לא הורשו להביא את המכשירים של אבא מהבית. האוניברסיטה דורשת כי לכולם יהיה ציוד אחיד — שירכש באמצעותה.

לא עזרה סוציאליזם. התלמידים, ה' מקדישים את זמנם ללימוד כאב-השיניים, סובלים בעצמם מכאבים כרוניים. על כן נקטו יוזמה: הם פנו ליבואן ירושלמי, שאלו באיזה מחיר הוא מוכן לספק להם את המכשירים הדרושים. התשובה: 500 ל"י. אולם לתור זה הוכנסה סתימה. נרמז לסטודנטים כי לא כדאי להם לרכוש ציוד מן החוץ: האוניברסיטה עלולה לפסול.

כמו הפאצינטים שלהם בעתיד, לא שתקו הסטודנטים. הם פנו אל פרופסור שקי מנהל בית-הספר, תבעו את הורדת המחיר לערכו האמיתי של הציוד, וסידור התשלום באמצעות הלאה שתוחזר רק בתום הלימודים. תשובתו של המחנך הרפואי: "האוניברסיטה אינה מוסד לעזרה סוציאלית. היום אתם מבקשים הלאה, מחר תבקשו בגדים! המורד זועם. בצר להם, פנו הסטודנטים לפרופסור יואל (גיליו) רקח, רקטור האוניברסיטה, נתקבלו באדיבות עלידי מד כירורג. אולם גם לשקי יש מוכירה — וזו הודיעה לסטודנטים כי שקי נעלב ביותר, וכי מוטב שישלחו לו מיד מכתב-התנצלות על עצם פנייתם לרקטור. אולם, הבטיחה, אם יפייסו את המולך הוועם, יסדר להם הלאה כלשהן על חלק מן הסכום. הסטודנטים נכנעו לגורלם ושתקו. כי בניתיים פשטה השמועה: אם תיחדע בחוץ מילה אחת על העניין, יתרגו המולך שוב.

לשון

ראשי תיבות תשכ"ג

מאז ומתמיד הקסימו ראשי התיבות את דוברי הלשון העברית. התנ"ך (הורה, נביא, אים, כתובים) היה ספרם. ירושלים תובב"א (תיכנה ותיכונן במהרה בימינו, אמן) היתה תקוותם ואמב"ש היתה סיסמתם. עד כדי כך משפחה מכובדת מיוצאי ספרד אף נטלה על עצמה את אמב"ש כשם משפחה. הידועה בבנות משפחת אמב"ש היא סווי, הידועה היום יותר כרעייתו היפהפיה של שר החינוך, הלא היא סווי אבן.

אמב"ש האופטימי (אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח) אינו שם המשפחה

זהו בן-לון

"הלבוש עושה את האדם" — אך החוט עושה את הלבוש.

"בן-לון" הוא החוט החדש שפותח במפעלים של

JOSEPH BANCROFT & SONS CO., U.S.A.

בגד "בן-לון" שאת קונו עבר בדיקה כפולה במעבדות בנקרופט שבחול. בבקורת קפדנית נבדק תחילה החוט ולאחר מכן הבגד הנעשה ממנו.

בקלות תבחיני במעלות ה"בן-לון":

- מצטיין ברכות עדינה — אך לא על חשבון חוזקו
- קל לכביסה — אך שומר על צורתו ונראה חדש תמיד
- גמיש ומתאים עצמו לחמוקי הגוף — אך אינו מתמתח
- קל — אך מתאים לכל עונות השנה
- הדור ואלגנטי — אך אינו דורש גיהוץ.

להשיג בחנויות האפנה המעולות

הבנליון בע"מ

המפעל היחידי בישראל בעל הזכות לייצור חוטי "בן-לון" לפי פטנט בנקרופט בארה"ב

האיכות
תלויה
בחוט

BAN-LON

המשפט שזיעזע אה מצפון העולם כולו:

הרוצחת האומללה

הסבתא ירנה היא שמסרה לבית-המרוקת את מתכון הרופא, שהיה רשום על שמה. בתה השנייה, מוניק, לקחה משם את סם ההרדמה. אחר-כך שלחה סוזאן את כל בני המשפחה מהבית. "זה ענייני האישי!" הודיעה. אפילו את בעלה גרשה מחדר-האורחים בו שכבה קורין. אז המיתה סוזאן את בתה, עליידי הפעולה האמהית ביותר בעולם: בהניקה אותה מתוך בקבוק מלא חלב, דבש וסם-שינה.

כמה זמן ארכה מלאכת הנקת התינוקות מהבבקוק? חמש דקות? רבע שעה? סוזאן לא סיפרה לאיש. אחר-כך היתה צריכה להשכיב את הילדה, לכסותה, לכבות את האור — ולתת לה למות בחושך.

למחרת עצרה המשטרה את כל המעוררים: סוזאן ובעלה, ירנה ובתה מוניק, ואת הרופא קאסטרס.

פרקליט הנאשמים העלה טענה אחת בלבד: "אל תאשימו את האם. אם יש אשם — הרי זו המדינה, שהתירה את מכירת הסם הנורא. אם יש אשם — הרי זו החברה כולה, אשר לא יכלה לתת עצה לאם האומללה בשעה שנתגלה אסונה, אלא השאירה לה את ביצוע הרצח, במקום החברה ולמען החברה. סוזאן ואנדפוט ראויה לנחמה ול-פיצוי מטעם החברה — לא לעונש."

באולם לא היה אדם שלא הויל דימעה. כאשר חזרו המושבעים מהתייעצותם, וקבעו שאין להטיל כל אשם או עונש על סוזאן ועל עוזריה, פרצה שימחה היסטורית באולם. כאילו רצו הנוכחים לומר לסוזאן ואנדפוט: "לא, אינך רוצחת מיפלצתית. הוכחת הקרבה עילאית, כאשר הרגת מתוך רחמים את היצור שאהבת ביותר בעולם."

הם נתנו פורקן לרגשותיהם בשתייה עד שעות הלילה המאוחרות — וביידיהם אבן בחלון ביתו של הרופא קשוח'הלב, דר' חירץ.

ואז התקיימה, מה שנקראה לאחר-מכן, הישיבה של בית-המשפט המשפחתי. פסק-הדין: אסור לתת לילדה לחיות. הסבתא ירנה נסעה יחד עם בתה השנייה, אל רופא המשפחה, דר' ז'אק קאסטרס. "האם אי אפשר לעשות משהו?" שאלו.

"רק האם רשאית להתלפט."

★ ★ ★
"זה ענייני האישי!"

בתום היום הרביעי התפרצה סוזאן בכעס. "אם אינכם רוצים להביא לי את בתי — אלך בעצמי להדריג-תינוקות!" הרופא מיהר אליה: "הירגע, גברתי. הראה לך את קורין מחר. זאת הבטחה!" ולמחרת בצהריים לקחו אותה לחדר התינוקות. הרופא הורה: "תנו כיסא לגברת." אבל הגברת לא נפלה. היא עמדה זקופה שעה שהאחות הפשיטה את התינוקת. כאשר חשפה את הסנפירים הבינה האם. האחות המשיכה להפשיט את קורין, ולבסוף הגישה אותה אל אמה. "נשקי את בתך, גברת ואנדר-פוט," אמר הרופא.

"האם היא צריכה לחיות ככה?" שאלה. דר' חירץ ידע כי רופאים רבים, במקרים דומים, עוזרים לטבע וממיתים בשקט את היצור הנורא. אך הוא לא היה מוכן לכך. אפילו עצה לא רצה לתת לאם. הוא רק הוסיף: "יש להניח שיש לה גם פגמים פנימיים."

למחרת יצא סוזאן עם בתה מבית-החולים. בעלה ז'אן בא לקחתן במכוניתו הקטנה. "מה, לדוקטור קאסטרס," אמר. הם התחננו בפני הרופא, ביקשו ממנו סם. הוא סירב. לבסוף התבונן בתינוקת ורשם משהו על נייר-מכתבים.

מאוחר יותר, בשבתו על ספסל הנאשמים בשל מעשהו זה, נודע לדר' קאסטרס כי גיסתו ילדה אף היא תינוק נטול-יצורה בגלל התאלידומיד.

סוזאן ואמה בחצר בית-הסוהר

"נשקי את בתך, גברת..."

בחדר-הלידה עקבה פרנאנד ירנה, אמה של סוזאן, אחר מהלך הלידה. בשלוש לפנות בוקר הפסיק האב את צערתו העצבנית: קולות ולחשים בקעו מעבר לדלת של חדר-היולדות. צריחה ראשונה של רך נולד, ו-סוזאן הובלה לחדרה. ואז הופיע המיילד, דר' חירץ. "בן או בת?" שאל האב. "אדוני," השיב הרופא במבוכה, "יש אי-נורמאליות." והוא פתח לפניו את דלת החדר, בו נמצאה עדיין התינוקת.

ז'אן ראה פני-רך יפים, שיער זהוב ו-עיניים כחולות, כעיני אמה. ואחר-כך? הוצא נמשך לכל אורך הגוף כמו גזע של עץ, הכתפיים לא נראו, ובמקום זרועות היו שתי אצבעות מצד אחד ושלוש מצד שני, שנראו כמו סנפירי של כלבים. האב ברח החוצה מוכה-זועה. "התאלידומיד!" מילמל, "התאלידומיד לקח את בתי!"

★ ★ ★

בית-משפט משפחתי

למחרת שאלה סוזאן: "דוקטור, מדוע אין מראים לי את בתי? קרה משהו?" "לא, לא, קורין היא תינוקת נפלאה. רק קצת קטנה. העדפנו להכניס אותה לאינקובטור. מחר תראי אותה." מחר ומחרתיים, וגם ארבעה ימים. האמינה סוזאן לדברי הארגעה. ממיטתה טילפנה לבית-הדפוס, שיכין את ההזמנות: אדון וגברת ואנדפוט שמחים להודיעכם על לידת בתם קורין.

בבית החדש של משפחת ואנדפוט התכנסו הבעל, אמה של סוזאן ואחותה מוניק. "יכניסו אותה לבית המפלצות בבריסל?" שאל האב.

"אולי ירכיבו לה זרועות מלאכותיים. יש כאלה..." השיבה הסבתא. "סוזאן המיסכנה. ראינו איך שמחה כש-קיבלה צמיד לקורין?" יבבה מוניק.

שני תינוקות חסרי-גפיים נולדו בישראל. כך הודיע השבוע, בצנעה, משרד הבריאות. שני תינוקות אשר סם הארגעה הנורא תאלידומיד הפכם למיפלצות. באותו שבוע עצמו עקב העולם כולו אחר משפט קורע-לב שהתנהל בעיר לייז' הבלגית. משפחה שלמה עם רופאה הועמדו שם לדין על רצח תינוקת בת חמישה ימים — אחת מ-20 אלף תינוקות-הפלצות, קרבינות התאלידומיד באירופה.

שאל התובע של לייז': "האם מותר לאיז' שהו אדם ליטול חייו של תינוק? האם ראשי אדם לקבוע כי גם לבעל המוח הקשה ביותר אין זכות לחיים? ואם מותרת סלקציה לחיים ולמוח — האין זה צעד ראשון לקראת תורת הגזע והסלקציה של הנאצים? האין מעשה של סוזאן ואנדפוט מעשה אנרי, כי שכל כולו בא כדי למנוע מעצמה סבל ואי-נוחות?"

"לא על עצמי חסתי," השיבה האם השסור-עה, "רק עליה. לא רציתי שתחיה כמפי-צת!"

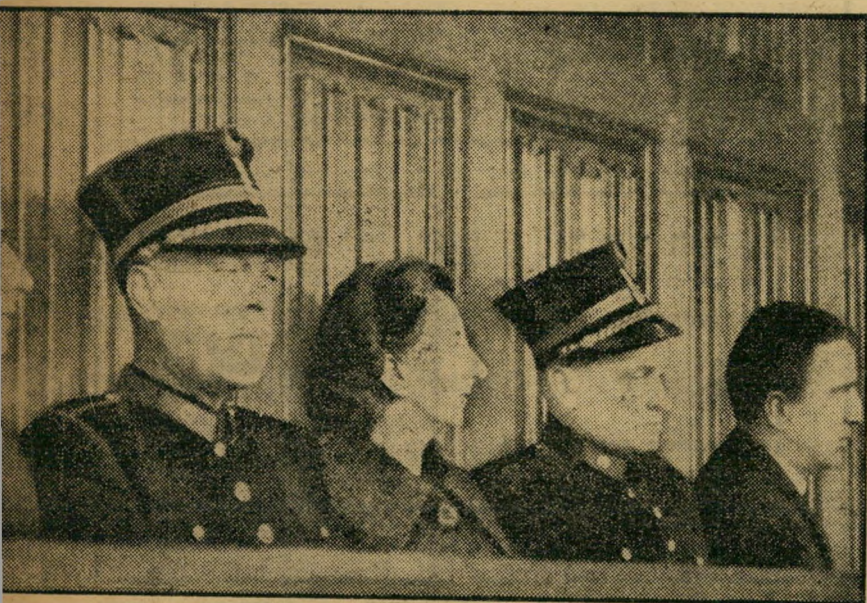
ביום ראשון זה נתן בית-המשפט את ססקי-הדין. "לא אשם!" קבעו 12 מושבעים, ועשרות הצופים שמילאו את האולם פרצו בתרועות-הידוד נסערות, סונו ואנדפוט ואר-בעת שותפיה לספסל הנאשמים ניצלו מ-עונש על המעשה החמור ביותר בחוק ה-פלילי: רצח בכחנה תחילה. הם ניצלו מהור-קעה על המעשה הנורא ביותר בחוק ה-אנושי: רצח בת עליידי אמה-יוולדתה.

★ ★ ★

במקום גוף: גזעני

ה היה באביב 1962. בקוטג' חדש חיכו י' ג'אן ואנדפוט (34) ואשתו סוזאן (24) לילדם הראשון, בשנה הראשונה לנישואיהם. באה שעת הלידה. במסדרון בית-החולים צעד ז'אן בעצבנות הטבעית של כל אב.

היחיד המורכב מראשי תיבות: מוק"ש (זרע קדוש) עד ש"ב (שוחט ובודק) ועד איתמר בן-אב"י (שם המשפחה המיוחד ב-מינו של בן מחייה הלשון העברית, הלא הוא איתמר בן אליעזר בן-יהודה) לא חסרו ראשי-תיבות מעניינים בלשון העברית. אפילו ג'הלת. חידוש העלייה לארץ ב-שנות השמונים של המאה הקודמת הביא עמו תנועות ראשי תיבות ידועות כביל"ו (בית יעקב לכו תלכו) עד לפחות-ידועות,

האב, האם והסבתא על ספסל הנאשמים

"לא, אינך רוצחת מיפלצתית!"

יהיה הפרס הגדול בהגרלה של מבצע ויסווא הקניות בסופרמרקט. ושם המבצע, שזכייה בו היתה משמחת לב כל עקרת-בית הוא, כמובן: שמ"ח — דהיינו: שנת מזון חיים.

"אחיו של הממונה על הכנסות המדינה, אריאל אריאלי, טובע ראשי תיבות לא-רע בזכות עצמו. אחד מפקידיו, הגובה מדי שנה עשרות מיליונים מן החברות הגדולות, הוא הפשמיג, פקיד שומה למפעלים גדולים.

התפתחויות לשוניות אלה לא נתעלמו מ-אמני הפרסום בישראל. בנק אחד פתח ב-מפעל כ"ח (כולנו חוסכים) ועל מפעל-הפיס אמרו שבועם, משמעו פייס (פה יש סיכו-יים).

השבוע טבע אמנון אריאלי, מנהל חברת הפרסום הגדולה בארץ, ראשי תיבות מוצ' לחים, אך יקרים. שתי ראשי התיבות: 2600 ליי, במצרכי מזון, לפי חישוב של 50 ליי לשבוע לכל 52 שבועות השנה. סכום זה

טנק ישראלי בצבא אמריקאי. ה- סרט גדוש הברקות כמו "הטנק הישראלי היחיד בצבא ארצות-הברית" שליו זוכה לראות עם שחרורה ממחנה הריכוז, או טנק קים של ההגנה המקבלים את פני העולים בהגיעם סוף-סוף, אחרי תלאות אינספור, אל הארץ המובטחת.

אפשר אולי לסלוח סטיה מההיסטוריה לצורך הגברת המתח הדרמטי, אך כאן לא קיים אפילו יסוד כזה.

מעלתו היחידה של הסרט היא בכך, שיש בו כדי להבהיר לישראלים כיצד רואה

אולה יעקובסון ב"חיוכי ליל קיץ" צחוק, צחוק — אבל...

העולם, בשנת 1962, את תקופת ההעפלה והקמת המדינה.

תדריך

סרטים שחובה לראותם:

● **יוג'ימבו** (תמר, תל-אביב) פידל קאסטריו יפאני מצית מלחמה בין שני גושים בסרטו של אקירה קורוסאבה.

● **שבעת הסמוראים** (אורה, חיפה) צחת הופך לכות במערבון יפאני של קורו-סאבה.

● **סיפור הפרברים** (פאר, תל-אביב) רומיאו ויוליה במיוסיקול מודרני.

סרטים שכדאי לראותם:

● **וירידיאנה** (ירון, תל-אביב) פסיר מיום קיצוני בסרטו של לואיס בונואל. מצבור ש, כל הרע והמכחיל במין האנושי, בסרט שערורייתי שנועד להדהים.

● **עין או פלמטיין** (בן-יהודה, תל-אביב) אורגלי, ירושלים) מצעד יומני הומי-נים שהיו בארץ-ישראל של ימי המנדט הבריטי.

● **נחר ללא שם** (אמפיתאטרון, חיפה) מסע אל קידמת האדם בסרט הולנדי תעודתי על טקסים ופולחנים בגינאה-המערבית-החדשה.

● **זר דופק בדלת** (אדיסון, ירושלים) מחקר על בדידות ונקמה בסרט דני על אלמנה, המוזה באיש שבא לגאלה מבדידותה את רוצח בעלה.

סרטים

האהבה כבדיהה

חיוכי ליל קיץ (מקסים, תל-אביב): שבדיה: הם חיוכיו של אינגמר ברגמן ב"עקבות הקומדיה השקספירית חלום ליל קיץ". אולם בעוד שהקומדיה של שקספיר היא חלום המתרחש באגדה קסומה, הנה ה"קומדיה של ברגמן, המתרחשת במאה שעבר, רה, היא ארצית וממשית.

בסבכו יחסי אהבים בין שלושה וחצי זוגות בשנינות ובפיקחות, ובהתירו אותם לקראת הסוף בהומור מחוכם ושקט, לועג ברגמן למעשה לכל אלה המדברים בשם האהבה והעושים בשמה. "אהבה אמיתית ניתנת רק ליחיד סגולה", מבטא עגלון את דעתו של ברגמן, שעה שהוא מתמוזז עם חדרנית על הגורן, "והיא השכר והעונש גם יחד עבור האוהבים."

יין מהול כחלב אשה. הקומדיה, אותה יצר ברגמן ב-1955, מתפתחת כאשר שחקנית תיאטרון (אווה דאלבק) מזמינה ל"ארמון אמה את שני מאהביה יחד עם נשוריהם. המאהב האחד (גונאר בורנסטראנד) הוא עורך-דין הנשוי בפעם שנייה, לקטינה (אולה יעקובסון) שאחרי שתי שנות נשואים נשארה עדיין בבתוליה.

המאהב השני הוא ברון וקצין-צבא, שעבורו הבגידה באשתו, היא חלק ממעמדו ה"אצילי" ומהשקפתו על יעודו של הגבר. שני המאהבים נפגשים במקרה בחדרה של ה"פילגש המשותפת" בסצינה המציגה את ה"גברים באור עגום, כיצורים עלובים ונל-עגים ביותר.

אולם בארמונה של אם השחקנית, בהשפעתו של ליל הקיץ ובעזרתו של יין עתיק מהול כחלב אשה, משתעשעים המאהבים, נשותיהם, הפילגש ובנו של עורך-הדין, במשחק האהבה. אשת הברון (הרייט אנדרסון) מפתה את עורך-הדין כדי לעורר את קנאת בעלה. עורך-הדין מתפתה לקסמיה, מאבד תוך כדי כך את אשתו הבורחת עם בנו, תלמיד הכמורה. אולם עוד לפני שהוא זוכה בחסדי מאהבתו החדשה, מתפרץ הברון לביתו וקצין בו הם נמצאים, מחזיר אליו את אשתו בדו-קרב משעשע. לעורך-הדין לא נותרה הבחירה אלא לחזור לחיק שחקנית התיאטרון, שם הוא זוכה לא רק באשה, אלא אף בכך שגולד לו, בלי ידיעתו, שמונה שנים קודם לכן.

רק החרגות והעגלון המתעלטים בגורן נוטלים את האהבה בפשטות, בלי הסתבר-כויות ובלי משברים.

אין זו קומדיה מטורפת. גיבוריה הם אנשים רציניים עד לאימה. אולם ברגמן משחק בהם בקלילות, בדו-שיח מבריק וב"התחכמויות שקטות העושות את סרטו לקור-מדיה של חיוכים.

עליה חופשית

ליזה (תל-אביב, תל-אביב): ארצות-הברית: הוא סרט המוכיח סופית, כנראה. שכל טיפול קולנועי בנושא ציוני או ישראלי נועד לכשלון, אפילו אם לא יהיה לישראלים או לציונים כל קשר לייצור. הולנדי אחד, שבעבר כתב כבר כמה ספרים ו"מחזות, שהפכו בחלקם לסרטים מוצלחים, התלהב מסממני ההרפתקאה והאידיאליזם שבמעשי ההעפלה לארץ-ישראל בתקופת ה"מנדט. הוא נטל את הנושא, ובנה עליו מע"שיית בלשים שאפילו הגיחוץ שבה אין בו כדי לשעשע.

בתים דאמיים. ליזה (דולורס הארט) היא יהודיה הולנדית שהוריה הושמדו ו"היא שימשה שפן ניסויים באושוויץ. היא נופלת בידיו של איש ס.ס. לשעבר, המבטיח לה בית לאומי בארץ-ישראל. למעשה מתכוון הוא לבית-בושת בדרום אמריקה. אולם קצין משטרה הולנדי (סטיפן בויז) שמצינונו נוקפו על שלא עשה דבר כדי להציל את אוהבתו היהודיה, בתקופת הכיבוש ה"נאצי, חוטף את היהודיה מהנאצי, נוטל על עצמו את משימת ההעפלה אל הבית הלאומי האמיתי.

הצרות מתחילות כאשר מתברר, שתוך כדי כך מת הנאצי בצורה משונה. הסקוט לאנז יארד הבריטי רוצה את האשמים. ה"מפקח ה"הולנדי נוטל חופשה משמירה על החוק — כדי להפירו. הוא מבריק את ליזה בספינת נהרות עד לטאנג'יר, שם מסתבר שאת ההעפלה לארץ הקודש מאר-גנים נוכלים, מברחים ופושעים או מטר-רפים.

לכל אדם אלוה
מאלי
מאלי
MATZKIN

תל-אביב - אלנבי 74, נחלת בנימין 44

ח י פ ה - הרצל 37

"לפיד"
מרכז מכוני ההכרות בישראל
ת. ד. 3072, חיפה

סקידים
תלמידים
סמורנטיה
הרשמו עוד היום לקורס חורש-ל-
קצרות
עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, מעמיק בשמוע)
ב"אולמן גרג" (GREGG)
במנהל: מ. ברקמא (קספניסק)
תל-אביב: רחוב גורדון 8
חיפה: בבית-הספר "בנעלה"
רחוב שמריהו לוי 30

בצלום הסרט קובע!

3 HP - לצלום בתנועה ובתוך אולם 34°
3 FP - הסרט בעל הגרעין העדין להגדלות 24°
Selochrome PAN לצלומים מוצלחים 30°
להשיג בכל בתי מסחר לצרכי צילום.

35mm & Roll Films

ILFORD

סוכנים:

א. ברנר, ת.א. שד' רוטשילד 15, טל. 65421

אכתקדוק פירות

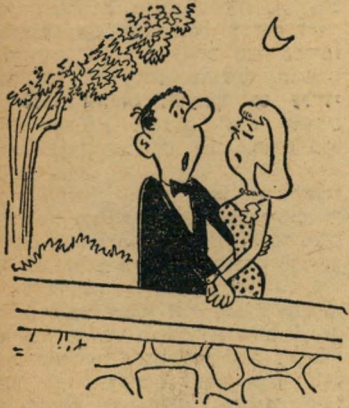

יפה או מכוער, גיבן או צולע, העיקר שיע
סוק ברפואה או במחקר מדעי. יש לי
רושם שהיא מוכנה לכל. גם להיות שפן
הניסויים שלו. היא בת 24, וזה מסביר הכל.

★ ★ ★

שמעתם על המזכירה הדייקנית, שהודיעה
לחבר שלה "תפסיק, ואז אתן לך סטירה!"

★ ★ ★

"זה היה ביאליק שאמר —
לא, זה היה טשרניחובסקי — לא,
ביאליק — לא, שמעוני..."

★ ★ ★

הדרך לרכישת ידידים

(1314/6) הוא תערובת משונה של חובבי
ספורט בעל נפש פיוטית.

זריזותו הספורטאית הריצה אותו תיכף
לאחר משחק הכדורגל שבדיה-ישראל אל
משרדי המערכת. הוא לא סומך על הדואר,
לכן הביא את מכתבו במו ידיו:
"ביליתי עכשיו שעתים באינטרנט רמת"
גן, אך לשוא. את כל רגעי המתח במשחק
הפסדתי, וכשכולם הריצו וצעקו, הייתי הי

יחיד שהיפנה את ראשו לאחור.
"היא ירבה מאחורי, בשורה השניה של
הכניסה הראשונה. חולצת צמר שחורה ו'
כובע אוסטרלי. בידה היתה מטפחת משי
צבעונית והיא ריכזה את כל תגובות ה'
קהל סביבה, גילתה בקיאות בכדורגל ועל
ברכיה היה מונח הספר איך לרכוש ידידים
בחברה.

אני נאלץ להעזר במדריך ולהציע לה את
עזרתי במציאת ידידים ובשפות בחברות
ספורטאיות."

עצתי: אם אינך שונאת את מכבי יפו —
הודרני וכתבי לו. הוא דווקא אוהד אותם.

175 ס"מ, בבלורית שחורה, עינים חומות,
ומבטיח שהיא לא תשתעמם..."

★ ★ ★

דיק גרגורי, ההומוריסט הכושל, הפופולרי
לאחרונה, אומר על אמריקה, מולדתו: "האין
זאת הארץ המקסימה בעולם? היכן עוד יהיה
עלי לנסוע במושב האחרון של האוטובוס,
ללמוד בבתי הספר הגרועים ביותר, לאכול
במסעדות הגרועות ביותר, לגור עם השכנים
הגרועים ביותר — ולהרוויח בממוצע 5000
דולר לשבוע — רק מדיבורים על כך?"

★ ★ ★

שקספיר ורכב

הן מוכרות לי מאיזה מקום. בסך הכל
שתי סמינאריסטיות, המשוכנעות ודאי שגילו
את אמריקה, כשהן צחקות לחלל המדור:
"בילוינו הינם: טיולים, מסיבות, סרטים
מחד גיסא. דיימון ראניון, שקספיר, זולה,
סגרי ורוסו, מאידך גיסא." זוהי, הן
חושבות, הסינטיזה של רוח וחומר. מה הן
רוצות? "נופש מהלמודים ומהגברכים בי
סביבה."

משום כך מעוניינות (1314/3) להתכתב עם
שני גברים משכילים פלוס הכל. הכל —
זה רכב.

★ ★ ★

מבין החומות

(1314/4):
"הנני אסיר המרצה עוזני בכלא המרכזי
ברמלה. בהתקלי מדי פעם בעיתונך, צץ
בי לפתע הרעיון, לנסות וליצור קשר עם
העולם החיצון. על מנת לגנוח קשר זה, כל
מבוקשי הוא נערה אשר פחות או יותר,
מתמצאת בבקיעות החברה בכלל והארם בפי'
רס. הנני בוגר תיכון, וגילי 27. לפיכך
תוכל הנערה, שלא תירעע מפני המקום בו
אני נמצא, להיות בערך בעלת אותם ה'
נתונים."

מי מוכנה? אני ממליצה.

★ ★ ★

על טיסות החלל אומר דיק גרגורי הנ"ל:
"אנשים רבים שואלים אותי — למה אין
חללנים כושיים? ובכן — זה יהיה נורא
מדי, אם ברגע שאנחת על האדמה, יתקרב
אלך חתול בעל 27 ראשים, 57 לסתות ו19
שפתיים ו'47 רגליים, ויאמר: 'אני לא
רוצה שתתחתן עם אחותי!'"

★ ★ ★

מי רוצה שפן?

"לא משנה לי," קוראת ביאוש (1314/5),
מצדיד הוא יכול להיות גבוה או נמוך,

מסתבר שנערת לחשיל, שנמצאה באוטו
בוס קו 4, עדיין זוכה להדים. בין היתר,
כותבת לי ענת הירושלמית:

"... לעיתים אני תוהה כיצד מצפונך
מרשה לך לישון בלילות. את המעזה לכי
תוב בעיתון לוחם, האם ניסית אי פעם
להרהר על הנזק העצום שאת גורמת לדור
החדש, בהדפסת תמונה כזאת?
"בתור מורה, מתירה אני לעצמי להעיר
לך כי היית תורמת הרבה יותר למדינה,
לו העברת את שנינותך לאפיקים הנכונים.
לו היית בונה ולא רק הורסת. הניסית פעם
להיות טובת לב? הניסית פעם להיות אנרי
ש ת במקצת? האם את מסוגלת לענות על
שאלות אלה?"

זכרי, רות, כי תפקידך לחנך, ולא לעורר
את החייה שבאדם. או אולי אני טועה,
ואינך אלא מפלצת טורפת בעצמך?
נכון, ואשמח לפגושך.

★ ★ ★

בחור מסודר

"כקורא קבוע של מדורך, מודיע לי
(1314/1), "אשמח מאד להתכתב עם בחורה
בגיל 25 ומעלה. גילי 37, גובהי 180 ס"מ,
אוהב צילום, טיולים וכו', מסודר בעבודה
ובדיירה."

או מה אתה מחפש צרות, יא חבוז?

★ ★ ★

באנגליה מתהלכת הבדיחה הבאה —
גבר בגיל העמידה: "אני פשוט לא מבין,
מה כל ההתרגושים הזאת סביב הסרט
לוליסטה. אני לא רואה בו שום דבר שיכול
להחשב לסנסאציה. אני חושב שזה בסדר
גמור. ולא רק אני, אלא גם אשתי בת ה'
12."

★ ★ ★

אין גבול לאהבה

רציתם פעם לדעתם מה זה נודניק טיפז'
סי? הרי היא לפנים, בגודל טבעי כמעט.
מובן שלא אלאה אתכם בכל ששת עמודי
הפוליו, גדושי הכתב הצפוף, של (1314/2),
היכולים למלא בבקש את חצי העיתון. הוא
כותב לי מלבנים, ומציין במצחק, במרכז
אות, שהוא נודניק.
"רותי המסכנה, צרור שלומות."

אהבה על החוף

חובבי האמנות בישראל ודאי שאלו עצמם לא פעם בשנה
האחרונה, מה עלה בגורלו של אהובי-הקהל, פאריד אל-
אטראש. מזה שנה תמימה לא נערכה בארץ שום הצגת'
בכורה של סרט ערבי בכלל, ושלו בפרט. אבל פאריד לא
מת. פאריד חי וקיים. למרות החרם הערבי, הגיע לקולנוע
עדן בלתי-אביב, בסרטו האחרון והחדש ביותר, בעל חמשת
השלאגרים הבינלאומיים. במשך של יוסף, בעל הקולנוע,
מצאתי את הגלוייה הבאה, בעברית:
"ידיד ומעריץ היקר!"

"לאחר שנות פעולה רבות בשטח הקולנוע, הגעתי לבסוף
לייצור סרטי זה — אהבה על חוף — בו אני רואה את
מיטב הסרטים שיציתי עד כה. סרט זה מיועד לקהל הרחב
בשל ההפתעות הרבות שיש בו ואשר יסעירו את ליבותיכם.
ולכן להתראות באהבה על החוף, שלכם, פאריד אל-אטראש."
שאי אל חוב — אהבה על החוף — צולם במצרים לפני
שנה. "פאריד", שמחה להודיע תעשיית הפילמים המצרית,
המייצרת כ-40 סרטים לשנה, "נפגש בו, זו הפעם הראשונה,
עם השחקנית המהוללת סמירה אחמד, והפנים התמודדות של
כרימין, והאמנית הדגולה תחיה קאריוקה, ואורחת הכבוד
שריפה מאהר, ומביא למיליונים את מיטב שיריו הנוגעים
ללב."

ישבתי שעתים בעדן, כשרגלי נחות על מרבד של קליפות
גרעיני אבטיח. לכל המוקירים, שהחמיצו את הפגישה ה'
מיוחדת עם פאריד, אני גאה להגיש בזה את תמצית אהבה
על החוף — מהגל החדש של מצריים:

מחמוד (פאריד) הינו כוכב צעיר עולה בן 60, שמילדותו
לא ידע אהבה מהי. הוא אינו יפה במובן המקובל. אבל הוא
גברי מאד וסימטרי — גובהו שחה לרוחבו. הנשים אוהבות
אותו. הוא בז להן. בעייתו האחרונה היא סוהיר. היא
רוצה להתחתן אבל הוא לא, מטעמים המובנים לכל צופה.
הוא נוסע לפארוס לעשות סרט. יש לו, למזלו, תאונה בדרך,
והוא פוגש בין הגלגלים את ליילה היתומה הסהורה, בתו
של דוקטור איבריהם. מתאהב על המקום. הם קובעים
פגישה למחרת — על החוף, בזמן הפנוי רץ מחמוד בין
עצי התמרנים ומרביץ את השלאגר הראשון: היא אמרה לי:
מחר. ומחר הגיע / אם היא תבוא סימן טוב הוא / ואם
היא לא תבוא, לא אגיד ששכחתי אותי. / אגיד שמחר סרט
בא / ואחכה... / עד מחר.

פאריד וליילה

"אני יכול לישון..."

עולה על הכסא ונותן לה נשיקה גורלית על הלחי. בנקודה
זו רוצה הבמאי להוכיח כי החיים מסובכים הרבה יותר
ממה שחושבים. כי גם לליילה יש בעיה, אבל היא אינה
יודעת עדיין ממנה. הצופה מבין שאמה, בעצם, לא מתה.
קהל דבר גרוע יותר: היא מארחת במדעון-ליילה. מעומק
ליבו הפצוע זועק מחמוד: רחמי עלי, פתחי לי את

לבך, / מלה אחת מפני יכולה להצילני. / גל האהבה שטף
אותי למרחקים, / הוא נסחף בים הגדול.

האם אני לבד? האם את עמי? / האם את נוסעת
אתי? / האם רק אני מאוהב בך?

אהובתי / בבת עיני... / זכרי גלויות גם אם אצטרך
לסבול / אני מבקש נדבה, או רחמים...

אם תאמרי / הן, / מה רב יהיה אושרי ולא —
אהיה אומלל ואסבול. / מר גורלי יהיה ללא גבול, / לא
אוכל לשכוח את אכזריותך... / ולא אשכח שאהבתך.

אבל ללילה אין זמן לפתוח את ליבה, מפני שהיא עסוקה
בלחי אביה, שקיבל התקפת לב. היא עוקרת לקהיר ופוגשת
את סוהיר. סוהיר מתפוצצת מקינאה ונשבעת באללה להרוס
את א שרה. כאן מגיע הקונפליקט הרומנטי לשוא, אבל
התקפה מפעמת בלב מחמוד, המתייסר: אל נא תהלוס
בתוזה ליבי, / עיני אומרות כן. את אומרת: לא, אני
הפרידה ארכה זמן רב מדי...

שאלת ללא הרף: היכן היא? כעת היא חזרה. נרגעתי /
עיני מאמינות, ואילו את אומרת: לא.

את אוהבת לגרום סבל, לא כן? / בקירבתך אני סובל,
ואני תוהה... / במקרה, מצאתיה שוב...

שכחתי את סיביל, את לא שכחת מאומה. / חזונית
האהבה: תהבט זה בעיני זו / מדוע נחשוש מפני המחר?
המחר כה רחוק! / תהייה מאושר אתה, ותשיר.

יום אחד של אושר, 10 ימי סבל...
בינתיים נודע לליילה הכל אודות אמה. היא נפגשת
אתה. אבל מרוב התרגשות מקבלת האמא שלה התקפה
של שיתוקילדים. סוהיר הצליחה בינתיים להשפיע על
ליילה לעזוב את מחמוד בטענה שעברה של אמה יקלקל את
עתידו. ליילה קצת בוכה בהתחלה אבל מרוב אהבה היא
מסיימה. אחרי התנגשות יצרים עזה היא כותבת לאהובה
שיש משהו אחר בחייה. הבמאי נותן קלוריאפ אפקטיבי
של עיניה הדומעות. והיא חוזרת עם אמה לפארוס. מחמוד
מחליט להתחתן עם סוהיר. אבל לא יכול לשכוח את ליילה
הרמאית: אהבתך למרות כל מה שמספרים עליך, / גם
אם אומרם לי ששכחת אותי, / אהבתך למרות הכל.

הרחק ממך, אני יכול לישון. / לא הייתי מאושר
בבחרתי, / האם את זוכרת אותי?

מי יתן ואהבתנו תסב לנו אושר, / הבה נחיה שוב את
הימים הפיוס ההם. / יחיים קצרים. בל נבוא בטענות
זה אל זה.

אבל בסוף הוא כן מתחתן עם ליילה.

הפעם לא יהיו מנקיביזנס! החליטה הנחלת התאחדות הכדורגל. על כן, ערב התחרות עם שבדיה, התכנסה ההנהלה לישיבה מיוחדת, כשדרישה אחת בפי חבריה: להשיב על התאשמות שהופיעו בהעולם הזה (13000 וחלצה) והעיתון גם עלידי ידיות אחרונות ומעריב. האיש שנדרש להשיב: סגן היושב ראש, צבי ("האיש בעל הצלקת") ברים.

חברי ההנהלה תבעו ממנו דינוחשבו מפורט של מכירת וחלוקת הכרטיסים ל"משחקים הבינלאומיים. והעיקר: הסבר מדוע דחקו וקוקו מקבל ביום האחרון את ה"כרטיסים להפצה ליד האינטרדיקט?"

בריס, שלפני שבוע חנך בגאחה קולנוע, שהוא בנה מרחיבו בתל-ברוך, סירב לענות. כלומר: הוא היה מוכן לספר כמה כרטיסים הודפסו, כמה כרטיסים נשרפו וכמה כסף שילם וקוקו להתאחדות. אבל מי קיבל כספים מהתאחדות, מי קיבל אלפי כרטיסים הנחה למכירה במחירים מופקעים — על זאת לא היה מוכן ברים לענות. "פנו לגיבור" אמר.

גם הגיבור, מנחם הלר, התחמק ממתן תשובה. כמו ברים, לא רצה לסבך אנשים ששיתפו עמו סעולה. לא נותר, איפוא, אלא לפנות למשטרה בבקשה רשמית: שתחקור את מנחם הלר וצבי ברים על כל הפרטים ה"מוסתרם בעיסקות המיליונים של הכרטיסים."

ספסרי-מישנה. המשטרה, מצידה, הח" לטח השבוע החלטה מקבילה: הפעם לא יהיו מנקיביזנס. סיפר קופאילשעבר של רוקוקו לכתב העולם הזה: "יומיים לפני התחרות ערכה המשטרה חיפוש-פתע. ידעה שאין להשיג כרטיס בכל העיר, אבל היה גם ברור שהכרטיסים ישנם — והם יופיעו ברגע האחרון ליד שער האינטרדיקט. אולם החיפושים לא העלו דבר. כי הפעם עבר העסק לידי אנשיהמקצוע המומחים ביותר במדינה, עליהם לא הצליחה המשטרה להתגבר עד כה. הכרטיסים נמכרו ליד ה"דואר המרכזי בתל-אביב, מקום בו אפשר לראות רוכלים מוכרים סחורות-ימאים ובו מרוכזת הבורסה השחורה של תל-אביב. הספסרים לא מכרו כרטיסים לבודדים, כי אם רק בסיטונות, לספסרי-מישנה.

המשטרה לא אמרה גואש. ביום המישחק הופיעו סביב האינטרדיקט מאות שוטרים ב"מדים. מלבדם הסתובבו גם עשרות בלשים, שהתעצבו בין הקהל ועקבו אחרי כל ספסר שמכר כרטיסים. לעיני הבלשים והשוטרים נמכרו לטעלה מחמשת אלפים כרטיסים.

המחירים: כרטיס-עמידה שמונה לירות (במקום שלוש); כרטיס-ישיבה — עד שלו" שים לירות, במקום המחיר המכסמלי של עשר ל"י. גם הפעם לא חסר מנקיביזנס עם ביקורות ומכירה חוזרת של כרטיסי-עמידה. גם כרטיסי-הנחה נמכרו ביוקר, על-ידי אנשים שאין להם זכות להחזיקם.

המשטרה נכנסת לפעולה. המישחק החל. בחוץ עוד הצטופפו אלפי אוהדי כדורגל, שלא הספיקו לקנות כרטיסים. סביב כל ספסר נוצרה פקעת של גברים חסרי סבלנות. המחירים המשיכו להרקיע לשחקים. ואז נכנסה המשטרה לפעולה. הבלשים ש"התחקו כל הזמן אחרי הספסרים ידעו בד"י וק את מי עליהם לעצור.

לפתע קמה בהלה. כל מי שהחזיק כרטיס סים בידו ניסה להיפטר מהם. לזרוק אותם — לא רצה. למכור אותם ביוקר — פחד. התוצאה — הם מכרו אותם במחיריהם ה"רשמיים. היו אף כאלה מתחת למחיר הקרן. סיפר בעל משרד-כרטיסים מרקו תורג'מן: "נתנו לי בסך-הכל 300 כרטיסים למכור. הם נגמרו ביום אחד, ויותר לא יכולתי להשיג. כשבאתי לאינטרדיקט, אחרי התחלת המישחק, מכרו לי כרטיס בחצי-מחיר."

פעולת המשטרה עוררה עתה את השאלה: האם תצטמצם כל הפעולה נגד אותם ספסרי-משנה קטנים — או שמא תהיה זו התחלה של חקירה עמוקה ורצינית, אשר תחשוף את כל השותפים הנחנים מן הרמייה ה"גדולה? כי אם המשטרה אינה לכוונה לעשות זאת, חייבת לקום ועדת-חקירה מטעם ועדת הספורט של הכנסת.

מעוניינים בכך כל אלה ששילמו מחיר מופקע עבור כרטיס, וכל מי שטוהר ה"ספורט חשוב לו. זהו בעיקר עניינה של ההתאחדות לכדורגל בישראל. כי אכן ה"עניינים המלוכלכים המתרחשים סביבה סופם שיפגעו בה ויכתימו את שמה הטוב — באם לא תדאג בעוד מועד לסאטא אותה.

אשליית ההתאוששות של הכדורגל הישראלי התכוצצה בארבעה שערים, שהוגשו על

פלאטה שבדית

משחקיה הבינלאומיים של נבחרת הכדורגל הישראלית, דומים לאחרונה להגרלת מפעל-הפיס. כל שבועיים-שלושה, משקיעים רבבות אורחים מכספם כדי לרכוש כרטיס הגרלה במשחק שאת תוצאותיו אין לצפות מראש. פעם זכו בגורל, (נצחון על חבש 0:3) ונדמה להם כי מגיעה להם זכיה בכל פור. פעם שניה מוחזרת להם הקרן (תיקו) עם אוסטריה 1:1) והם מיחסים זאת רק למול הביש. אך כאשר מתברר להם כי בהגרלה השלישית הפסידו, הם יוצאים ב"הרגשה כי רומזו.

אך אל דאגה, בהגרלה הבאה, במשחק נגד תורכיה בעוד שבועיים, שוב יזמרו כי לם בצפיה אחידה לזכיה.

11 השבדים גבוהי הקומה ובהירי ה"בלורית, שהתיצבו השבוע במדי נבחרתם הלאומית למשחק נגד נבחרת הכדורגל הישראלית היו צריכים לגרום נחת וקורת רוח לחובבי הספורט הישראליים. כדורגל ב"איכות וברמה כפי שהם הציגו באינטרדיקט רמת-גן, לא נראה מזה זמן רב בארץ. יתכן ונבחרת ישראל התייצבה כבר בשנים ה"אחרונות נגד קבוצות חזקות יותר מאשר הנבחרת השבדית, והשיגה אפילו תוצאות מכובדות יותר. אולם מבחינה של הצגת כדורגל, היתה זו המעולה שבכולן.

משחקם של השבדים לא היה כדורגל דוגמתי וסטריאוטיפי. הם שיחקו בכל ה"שיטות המקובלות, תוך סינתזה, בהתאם לתנאים שנוצרו על המגרש. היה זה משחק של כדור שטוח וכדור בגובה, של מסירות ארוכות ומסירות קצרות, של בנין התקפות על הקיצוניים ובמקרה הצורך — מחץ-חנית של המרכז.

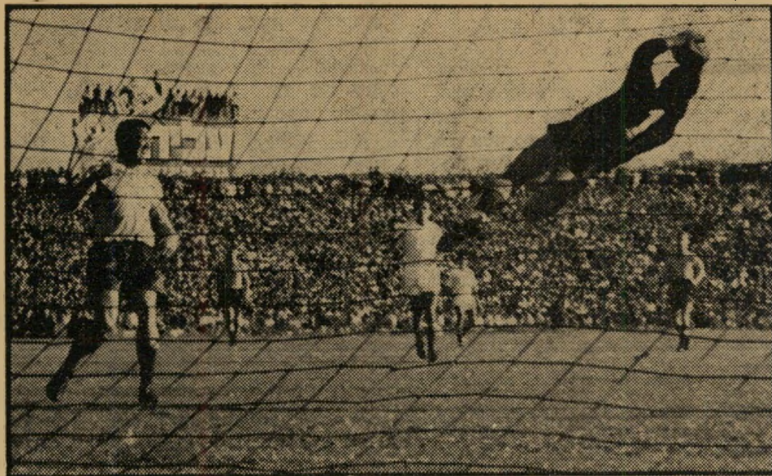
צורה זו של משחק, שתכונותיו הבולטות היו דינמיות, נוקשות ותנועת-הכדור במ"קום תנועת-השחקנים, גרמה לכך, שהמשחק, פרט לקטעים בודדים במהלכו, לא נשא איפי מבריק וראחתי. אולם גדולתם של הכדורגל-נים השבדים היתה גלויה לכל.

★ ★ ★

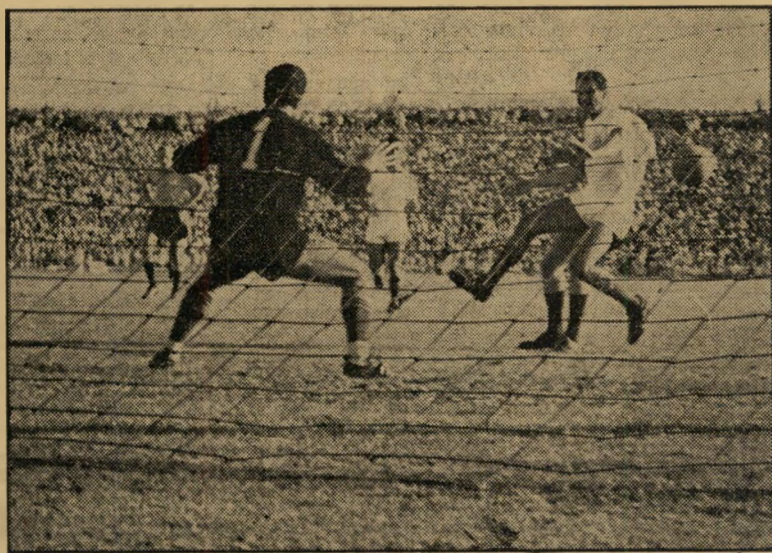
האשליה שנופצה

אך הקהל לא הכיר בכך, שמול כדורגל ברמה כזו אין לכדורגל ברמה ישראלית כל אפשרות להתמודדות שחת סכויים, אפילו אם הוא מיוצג על-ידי נב"חרת מעולה.

במקום הכרה זו — בא מפתי-הנפש של התבוסה. לו היתה הנבחרת הישראלית מבי"קיעה ולוא רק שער אחד, דבר שלא היה משנה מאומה בהערכת משחקם של השבדים או הישראליים, היה בכך כדי לשנות כליל

אחד שלא נכנס דני אלקייס, שוער הנבחרת הישראלית, קולט בזינוק מרהיב את אחד הכדורים הבודדים שנבעטו לעבר השער הישראלי מבלי שימצאו את דרכם לרשת. היה זה כדור שנבעט לרוחב השער, כתוצאה מבעיטת קרן.

הגול השני שהדהים את הנבחרת הישראלית וקהל הצופים שנשאר המום ומשותק. החלוץ השבדי שאלד בועט את הכדור לעבר השער, מאחורי גבו של המגן דניאל שמולביץ, המסתיר אותו. הכדור נראה בפינה הימנית, כשהשוער רחוק ממנו.

ידי המקשר השבדי שאלד, הנראה בתמונה בין המגינים הישראליים לאיון ואמציה לבקוביץ, הרצים לעבר השער. אמציה לבקוביץ הבלם היה אשם ישירות במתן האפשרות לשבדי להגיע למצב של בעיטה.

נמוך מדי קפץ השוער דני אלקייס, הנראה מחוץ באויר, סמוך לקרקע, מפנה את ראשו לעבר הכדור החודר לחלקו העליון של השער (ראה חץ). היה זה השער השלישי שהובקע על-

תיאטרון

תרבות היצאות

אירמה לה דוס (הבימה; נוסח עברי — דן בן-אמון וחיים חפר; בימוי — אבר'הם ניניו; כוריאוגרפיה — רות האריס; עבוד מוסיקאלי — יצחק גרציאני) הוא מחזמר המגיש מקום לשעות הערב האחרונות, אמנותית. שכן מקובל לראות במחזמר יצור במתי נחות לעומת סגנונות הבמה האחרים. מקבלים אותו כיצירה בידורית שטוחה, שי כחגנה לסבר את העין והאוזן תוך סיפור מעשיה רומנטית בסגנון רגשני וזול, ושהי מקור המיועד לו הוא קאברט. אולם אם בא מחזמר כמו אירמה לה דוס, מלהיב ומש גע את הצופים בכל בירות המערב בצורה חסרת תקדים, אי אפשר ליחס זאת רק לרמת היוצרים או הביצוע, או לעובדה שהוא עוסק בעסקי מיטה וזוננים פיקאנטיים. כי מבצע למעטפת הקלילה, מבצע למסך הפזמונים הפשטניים, המוסיקה האופרטיבית, המחולות הסוערים והעלילה הפשוטה, מצויה, בעצם סאטירה נוקבת של ערכי התרבות המערבית החדשה.

סמל התרבות המערבית. אירמה המתוקה היא יצאנית, שמקצועה העתיק כבר הפך לסמלה של התרבות המערבית כיום. כי לתרבות השוק והמסחר, בה הכסף יוהצלחה החמרית הם ערכים עליונים, ובה פועלים גם יחסי האהבה לפי חוקי המקח והמימכר, אין סמל מובהק יותר מאשר האשה המוכרת אהבתה תמורת מזומנים. אהבתה של הזונה ל"מק" שלה, הסרטור אותו היא מפרנסת, למרות העובדה שהיא מופגנת באמצעי התרבות הממוסחרת — מסירת הכסף, היא אולי האהבה האמיתית היחידה.

והנה בתוך עולם ממוסחר כזה, כפי ש הוא משתקף במחזה בצורתו הקיצונית ביותר, בחברת חלאת האדם שבפיגאל הפארי-סאית, נולדת אהבה טהורה — אהבתם של אירמה היצאנית ונסטור הסטודנט. אירמה, נאמנה לדרכה, הופכת אותו למק שלה. אולם נסטור, באהבתו הכנה, מרגיש גם הוא בצורך לתת. וכך הוא מתחפש לאהבה הנותן — ללקוח זקן המשלם לאירמה כדי שתוכל לשלם לנסטור.

אולם בתרבות השוק אין אחיזה לאהבה שכזאת. בעל כרחו רוצה נסטור את דמותו השניה — אוסקר, הוא זוכה לחזור מהגלות והמאסר אל אירמה שלו רק כשמתגלה נסטור הנותן — זה המעניק לה את האמהות. **פסכודרומיקציות.** זוהי אינה סאטירה גלויה, אולם מוסר ההשכל שלה, החבוי עמוק עמוק, הוא המעניק לאירמה להידוס מהות מיוחדת, שהפכה אותה לשלאגר. בהבימה, המופיעה הפעם רק כמפיק — שכן רוב השחקנים הראשיים אינם שייכים לקולקטיב — נעשה ניסיון רציני, ראשון בארץ, להעלות מחזמר בעזרת כוחות מקור מיים, כשהתפאורה והבימוי מועתקים מהצגה כפי שהוצגה בלונדון.

התוצאה, בהערכה מוחלטת לא יחסית, היא חיזרת ביותר. שכן הצופה יוצא ב הרגשה שההצגה נתנה לו רק מושג מה ניתן להציג במחזמר כזה. לדוגמה — קטעי המחולות: אין אלה מחולות הממלאים את הבמה בתנופה ומעניקים להצגה מימד נוסף, הם רק מרמזים שבקטעים מסוימים צריכים לבוא קטעי-מחול.

אולם מבחינת התנאים האובייקטיביים, היצגה היא אולי המקסימום שניתן להפיק מהכוחות המצויים בארץ. עבודתו של ה מעבד המוסיקאלי יצחק גרציאני, שהצליח לקחת שחקנים — שמעולם לא ניסו כוחם בזימרה — לגבש אותם לחבורה, המסוגלת לשיר בהרמוניה ובקצב, דבר שהוא כמעט מעשה ניסים.

דינה דורון כאירמה, מעצבת את הדמות בצורה מהוקצעת ומחושבת, שניכרת בה רמתה הגבוהה כשחקנית מקצועית. אולם למרות המתיקות שבה, אין היא הטיפוס הבימתי של הזונה, וחסרה בה אותה הקרנה של חום ולבביות המתבקשת מהדמות שי במחזה. אריק איינשטיין כנסטור, מצטיין כזמר ומתחבב במשחקו הלא איכפתי ההולם את סגנון המחזמר, אלא שדמותו אינה שונה מהדמות שהציג במערכוני החמאס. שלמה ברשביט בתפקיד הבארמן, המספר את התפתחות ההתרחשויות הבימיתיות, הוא היחיד שמצא את המזיגה הנכונה של קלילות בימתית, דרמטיות מעושה וציניות פיוסית המאפיינת את היצירה.

גם אם אינה מה שיכלה להיות, יש ב" אירמה לה דוס הפרובינציאלית והפסכודרומיקצית, כדי להחזיר בידור מהנה.

בראש בריא לשער חולה נוגח המקשר השבדי אריקסון את השער ה" באלט לעבר הכדור, מאוחר מדי מכדי לקלטה. מאחורי הנוגח נראה ראשון לרשת הישראלית, בדקה ה-10 של המשחק. הכדור מצא

שיתרחש, שפינה בהדרגה את מקומו למרי רות ורגו על חידלונה של הנבחרת הישראלית.

הפלאטה השבדית הקרה, עליה הוגשו ארבעת שערי התבוסה הישראלית, הבריחה חלום ורוד. בדיוק לפני שנה גרמו שתי תבוסות דומות לנבחרת האיטלקית ולנבחרת הצעירה של אנגליה, להרגשת יאוש ומשי בר חמור בנבחרת הישראלית. משבר דומה, באמון הקהל ובמוראל השחקנים אסור שי יבוא בעקבות התבוסה לשבדים, תבוסה זו העמידה את ישראל במקומה המדויק ב" דירוג רמת הכדורגל העולמי.

בלי שגעון גדולות ואשליות חסרות-שחר, לא יהיו משחקי הנבחרת הישראלית מפעל פיס שחייבים לזכות בו תמיד. אם יוכלו כדורגלני ישראל לנצח נבחרות חלשות מהם, או שוות להם ברמה, עם סיכויים להפתעה במקרים נדירים — די בכך.

שני שחקנים אלה בלטו באפאטיות שלהם וביאושם והזכירו שני ילדים שמנעו מהם את הסוכריה-על-מקל שהובטחה להם. עובדה זו השפיעה יותר מכל על רמתה הירודה של הנבחרת הישראלית.

החלום שברח

כ אשר, בדקה העשירית של המשחק, פרץ הקיצוני השבדי הימני, ברנדסון, כסופה אל עבר השער הישראלי, מסר את הכדור למקשר אריקסון שנגחו לשער — שורה במגרש דממה של בית-קברות. אפילו לא אחד מרכבות הצופים לא מצא לנכון למחוא כף לשבדים על מיבצעם היפה. כע" בור שתי דקות, עת הובקע השער השני, עבר בקהל לחש של השתוממות מהולה ב" אכזבה.

70 הדקות הבאות שחלפו ללא שערים, השאירו את הקהל במתח של ציפיה לגם

לא נורא! יבוא עוד! מרגיע הבלם הישראלי אמציה לבקוביץ בתנועת יד את השוער דני אלקיים כשזה מוציא מהשער את הכדור שקבע את השער הראשון. משמאל נראה הרץ גדעון טיש בתנועה של חוסר-אונים.

בכוון הכור

לשער השבדי עומד הח" לוצ הישראלי ראובן יאנג כשהוא מקבל מסירה במצב נוח להבקעה מהמגן ליאון (14). יאנג הצטיין במישחק.

את חחית הקהל מהמשחק, או אולי היו רבבות הצופים מוכנים להתענג על משחק הנבחרת השבדית.

אולם לא רק הצופים התנהגו כאילו רומה נדמה היה שגם כדורגלני נבחרת ישראל — ששיחקה הפעם הרבה מתחת לרמתה במשחקים הבינלאומיים הקודמים — ניהלו את קרבותיהם תחת רושם זה. האשליה שטופחה בעקבות תוצאותיהם של המשחקים האחרון נים שכאילו הורמת הדם הצעיר והחדש ל עורקי הנבחרת, יש בה יותר מאשר למלא את מקומם של הקנים שפרשו, התנפצה עם שני השערים שהנחיתו השבדים בדקות ה-10 וה-12.

ואו, נראו הכדורגלנים הישראלים כעור סים מאוד. הם דמו לאותה יפהפיה כפרית, חמדת הכסר, המגיעה לתחרות יופי גדולה ושם מסתבר לה כי יש יפות ממנה, דבר המעורר את חמתה. הם השיבו בהתנהגות של "ברוגז", "ברוגז" עם הכדור, "ברוגז" עם הרגליים, "ברוגז" עם הבטחון העצמי והשיקול הקר.

ביחוד בלטה בחלק זה של המשחק, המ שך המחצית הראשונה אחרי הבקעת שני השערים, הרגשת הקיפוח של שני עמודי התווך של הנבחרת: נחום סטלמך ואברהם מנציל.

בירור

מין מין חזק

הנכר הוא יצור חזק / אין מין חזק ממנו / נשים הן מין חלש ודק / הביטו נא בשתינו...

מביטים. שום רמז לחולשה או לדקות. הרבה גברים היו מקבלים תסביך נחיתות לוא היו נאלצים להתמודד בקול ובגוף עם צמד האחיות אלישבע ומיקי מיכאלי. למה? כי, כפי שהן עצמן שרות: אמנם רק שתיים פה עומדות / אולם תודה, בעצם / לפי משקל יש לפחות / רביעייה וחצי. / נשים הן דעתן קלה / אך למה, באמת /

אלישבע ומיקי מיכאלי
רביעייה וחצי

ניתנה דיעה כל כך קלה / בגוף כל כך כבד?

אין צורך להגזים. האחיות מיכאלי אמנם בריאות גוף ובעלות קולות עבים ועמוקים, אולם כשהופיעו השבוע לראשונה על בימת מועדון-הלילה עומרי-כיאם ביפו, לא השאירו מקום לספק, שאין בכוחן להפוך לעוד צמד, ברשימה הארוכה של הצמדים המסעירים על הקהל הישראלי.

הפרחחית והאחראית. אלישבע ה' בוגרת ממיקי בשלוש שנים, אינה דמות חדשה על הבמה. כחברת הבימה (ביקורה של הגברת הזקנה, דירה להשכיר) קנתה לה מקום של כבוד בין שחקניות האופי הישראלי.

יום אחד התגלתה אחותה של אלישבע, שהיתה בעבר מזריכה לרקודי-עם, כזמרת בעלת קול מיוחד במינו ורגש רב בשירה. זה היה באמת גילוי לגבי אלישבע, כי האחיות גדלו וחיו בנפרד. הן נולדו לאב שהיה איש חיל-הספר הירדני ואת שנות חייהן הראשונות בילו יחד בנורקה שבירדן. אחר כך גדלו במוסדות נפרדים, בערים אחרות. אומרת מיקי: אני הייתי פרא אדם, אלישבע היתה אדם אחראי.

אמרה אלישבע: בטח שהייתי אדם אחראי. בגיל 17 התחתנתי. בגיל 19 ילדתי. מיקי היתה פרחחית. מובן שהיה קשה לי למצוא שפה משותפת איתה. עכשיו זה אחרת.

עתה משמצאו זו את זו, הן יכולות לשיר: אנו שתי אחיות / לא נפרד עד יום מותנו / דויד ויהונתן / היו כלבים לעומתנו...

מי לובש את המכנסים בבית?

אל תכריח אותנו לומר זאת כאן. אבל קח את אשתך אתך בלכתך לקנות זוג מכנסים או חליפה. במיוחד כשהמדובר במכנסים או חליפות מ-דקרון* 64 עם צמר, חזקות וחסכוניות, נעימות ללבוש, אינן מאבדות צורתן ואיכותן. לא מתרחבות ולא מתכווצות בכביסה, עמידות בפני קמטים והקפל תמיד במקום. ניתנות לכביסה בקלות וללבוש ללא גהוץ.

מכנסים, חליפה או חצאית מ-„דקרון“ 64 עם צמר — מתאימים במיוחד לתנאי האקלים בארץ. „דקרון“ 64 — הרך ביותר מכל סיבי הפוליאסטר. בהזדמנות זו תציע לאשתך לקנות עבורה אריג לחצאית מ-„דקרון“ 64 עם צמר. אולי זה יעזור.

למכירה בכל סניפי **תל-אביב, חיפה וירושלים**

* דקרון הוא השם המסחרי הרשום לסיב הפוליאסטר של דר-פונט. „דקרון“, „אורלון“ ו„דורפונט“ הם שמות מסחריים רשומים של חברת דר-פונט דה נמורס. שימוש בלתי חוקי בשמות הנ"ל יגרור אחרינו תביעות משפטיות.

טכני כוון
ניתות בוקר וערב
לא כסטרינים

תל-אביב
רחוב בלפור 6
נפתחים קורסים חדשים בגרות למאי 63 מוקדמות ליולי 63 ספרי לימוד בהוצאת בית הספר פרטים והרשמה: 10-12 בוקר, 5-7 ערב

חיפה
רחוב ביאליק 17
פרטים והרשמה: 10-12 בוקר, 5-7 ערב

ירושלים
רחוב יפו 33. בית יואל

מיסמך אנושי מיוחד במינו - הראיון

שהעניקה סופיה לורן לאלברטו מוראביה

הסופר האיטלקי הנודע, בו גילתה סודות

מוראביה: ובכן, סופיה, נולדת ב-
פוולי...
סופיה: לא, נולדתי ברומא.
מוראביה: אבל גרת בפוולי עד
גיל...
סופיה: עד גיל 14.
מוראביה: פוולי, עיר קטנה...
סופיה: קרא לזה עיירה.
מוראביה: ביקרתי שם לעתים קרובות,
כדי לנסוע במעברה לאיסקיה. הנמל קטן,
מימיו רוויי-שמן, וקליפות לימונים צפות
עליהם. סירות ירוקות, לבנות, וכחולות.
זאת עיירה עתיקה עם כנסיות עתיקות,
רחובות עתיקים בצל חורבות רומיות,
גנים ציבוריים...
סופיה: בפוולי יש גם תעשייה. מופעל
התחתים של אנסאלדו, בו עבד סבי. כיום
יש אוניברסיטה.

שמונה נכשיות

בשלוש מיסות

מוראביה: ובאיזה חלק של העיר היית

מוראביה: ובשר?
סופיה: פעם בשבוע, ביום ראשון.
ביום זה היינו עורכים את מה שנקרא ב-
פינו פולחן הגולאש.
מוראביה: פולחן הגולאש?
סופיה: כן, סבתא היתה מתעוררת ב-
שש בבוקר, כדי להכין את הגולאש. זה
הגולאש הטוב ביותר שאכלתי מימי.
מוראביה: מלבד הגולאש, מה היה
קורה ביום ראשון?
סופיה: היינו הולכים לתפילה, ב-
כנסיית המאדונה של הכרמל.
מוראביה: ומה עוד עשיתם ביום
ראשון?
סופיה: אם היה לנו קצת כסף, היינו
הולכים לקולנוע. אם לא — שום דבר
מיוחד.
מוראביה: לא היה לכם הרבה כסף?
סופיה: די מעט. דודתי היתה כתבנית,
דודי היה פועל וסבי מנהל עבודה. אבל
היינו רבים והיה קשה.
מוראביה: הודמן לך לנסוע לפעמים
לנאפולי?
סופיה: פעם בחודש.

ילדותה

של

כוכבת

סופיה: על הגבעה, בבית מחולק לדי-
רות קטנות.
מוראביה: כמה חדרים היו לכם?
סופיה: שני חדרים, חדר-אוכל,
מטבח.
מוראביה: איזה רהיטים היו?
סופיה: בחדר-האוכל רהיטי עץ בעלי
פיתוחים של ציפורים ופירות. רהיטי חד-
ריה-שינה היו חומים.
מוראביה: כמה נפשות הייתם בדירה?
סופיה: שמונה — דודי ואשתו, סבי,
סבתא, דודתי, אמי, אחותי ואני.
מוראביה: בכל זאת לא היה לכם,
בסך-הכל, אלא שני חדרים-שינה. איך ישנ-
תם?
סופיה: בחדר אחד ישנו דודי ודודתי
במיטה אחת. בחדר השני שכבו, על מיטה
גדולה אחת: סבי, סבתא, דודתי ואני. וב-
אותו חדר, במיטה קטנה יותר, ישנו אמי
ואחותי.

מוראביה: ובשעות היום, היכן ישב-
תם?
סופיה: בחורף נהגנו לשבת במטבח,
כי שם היה חם. בקיץ בחדר-השינה, בגלל
רוח-הפרצים מהחלונות.

פעם בשבוע

אכלנו בשר

מוראביה: כיצד נהגת לבלות את זמנך
הפנוי, כשהיית ילדה?
סופיה: עם סבתא, שהערכת. הייתי
עושה את השיעורים שלי, וסבתא היתה
מבשלת. מדי פעם היתה שואלת אותי:
"רוצה ספולון קפה?"
מוראביה: ובכן, ישבת במטבח, עם
סבתא. מה בישראל?
סופיה: לארוחת-בוקר, ללא יוצא מן
הכלל, הכינה מה שקראנו, בפוולי, לחם
תחת השעועית.
מוראביה: זה מה שאכלנו קוראים
מרק קטן: שמים פרוסות לחם דקות בסיר
המרק ושופכים על זה רתיחה מפורקת.
נכון?
סופיה: בדיוק. בערב, היינו מקבלים
מנה קצת יותר רצינית, מפני שדודי וסבי
היו חוזרים מהעבודה: מרק איטריות ו-
שעועית לבנה, או איטריות וגור — בקיצור,
דברים שממלאים את הבטן.

סופיה: לא, היא לא היתה אלמנה. היא
לא היתה נשואה.
מוראביה: אני מבין. אבל היה אב?
סופיה: בסה, היה.
מוראביה: איפה האב? בנאפולי?
סופיה: לא. ברומא.
מוראביה: ומה עשה האבא הזה?
סופיה: הוא היה מהנדס בניין.
מוראביה: היו לך הרבה הודמנויות
לראות את אביך?
סופיה: לא, כמעט לא זכיתי לראות

סופיה: אף פעם לא. הייתי שם בפעם
הראשונה לפני כמה שנים. קלארק גיבל
הדריך אותי בעיר ולקח אותי לטיול ב-
כירכרה.

אמי רימחה

אח אבי

מוראביה: עד כאן לא אמרת לי דבר
על אביך. אמך היתה אלמנה?

מוראביה: למה פעם בחודש?
סופיה: הייתי נוסעת כל 27 לחודש,
כשדודתי היתה מקבלת את משכורתה. ב-
הודמנות זו היתה הדודה מזמינה אותי
לכוס שוקולד עם קצפת וגלידה.
מוראביה: איך הייתן נוסעות לנא-
פולי?
סופיה: ברכבת. היינו מבלות שם כל
אחר-צהריים וחוזרות הביתה בשעה שמו-
נה בדיוק.
מוראביה: לא נסעת אף פעם לקאפרי?

סופיה ובעלה

"הייתי רוצה שלא תהיה כה יפה..."

אביה ואמא של סופיה

"אבא היה ולא היה..."

ילדותה של כוכבת

ואם אמיתית...
מוראכיה: מה יש? אמך לא היתה
 אם אמיתית?
סופיה: הייתי רוצה שלא תהיה כל
 כך יפה, אלא אם אמיתית, כמו שיש בפור-
 זול, אפילו זקנה ומכוערת.
מוראכיה: אם כן, אפילו יופיה של
 אמך נתן לך הרגשה של אינורמאליות מסו-
 יימת?
סופיה: כן, והעובדה שהיתה שחקנית
 ולא עקרת-בית.
מוראכיה: הרגשת אינורמאליות גר-
 מה לך יסורים?
סופיה: כן, הרבה.
מוראכיה: אבל, בעצם, איך נראה לך
 מצב נורמאלי, בגילך?
סופיה: ההיפך מאינורמאלי.
מוראכיה: זה לא מצאחן בעיניך
 שהיית שונה מאחרים?
סופיה: לא. התביישתי. בעיקר בבית-
 הספר, איפה שחברותי יכלו לנקוב בשם
 האבא שלהן — ואני לא.

ההצלחה היתה תחליף לנורמאליות

מוראכיה: האם היו לאביך תוכניות
 לגביך? האם תכנן או הדריך אותך ביחס

(המשך מעמוד 23)
 אותו. הוא לא כל כך רצה לבוא לפוזול, האבא הזה.
מוראכיה: האם אמך אהבה את אביך?
סופיה: היא היתה מאוהבת בו משך
 27 שנים, ורק לפני חודשים חדלה לאהוב אותו.
מוראכיה: מה עשה אביך כדי להרוס
 אהבה כה עיקשת?
סופיה: אין לי מושג.
מוראכיה: טוב. נמשיך בכל זאת.
 אם כן, אביך היה מבקר רק לעתים רחוקות
 בפוזול?
סופיה: כן. כדי לרמות אותה, היתה
 אמי שולחת לו מדי פעם מיברק בהול.
מוראכיה: ומה כתבה במיברק?
סופיה: "סופיה במצב מסוכן, בוא
 מיד."
מוראכיה: והוא היה בא?
סופיה: לרוב היה נופל בפח. אבל רק
 היה מגיע, היה מגלה שאני בריאה ואז
 היה כועס.
מוראכיה: בקיצור — לא רצה לבלות
 עם המשפחה.
סופיה: זאת לא היתה המשפחה שלו.
 משפחתו היתה ברומא. יש לי שני אחים
 חורגים.
מוראכיה: ומה היה עושה עם המש-
 פחה, בפוזול?

9 בבוקר

בכל יום

ראשון
 שלישי
 רביעי
 ששי

תל-אביב • אתונה • רומה • פריס • ניו יורק

פנה לסוכן הנסיעות שלך או טלפן
 ט.ו.א., תל אביב, טל. 67364

סופיה בפעולה
 "רציתי להשתחרר מתסביך..."

לעיתון?
סופיה: כן! רצה שאהיה מורה. מורה
 קטנה.
מוראכיה: בקיצור — אפשר לומר ש-
 אביך היה נגדך.
סופיה: הייתי דחקה רוצה שיהיה
 נגדי. הוא פשוט התעלם ממני. לגביו כמעט
 ולא הייתי קיימת.
מוראכיה: זה באמת חוסר-מזל בשב-
 יך, שהיה לך אב כזה.
סופיה: לא, לא. אני חושבת שזה דחקה
 היה מזל.
מוראכיה: למה?
סופיה: מפני שכך, בחרתי בעצמי
 מוקדם מאד את דרכי בחיים.
מוראכיה: במלים אחרות: ההצלחה
 היתה תחליף לנורמאליות, שלא יכולת
 להשיגה?
סופיה: אם תרצה.
מוראכיה: כיצד עזבת את העיירה
 פוזול?
סופיה: ניצחתי בתחרות יופי בנאפולי.
 היו צריכים לבחור 12 נסיכות הים, ומלכה.
 נבחרתי נסיכה.
מוראכיה: וכך נסעת לרומא, יחד
 עם אמך?

סופיה: שום דבר. הוא היה זר. חיכה
 בקוצר-רוח לרגע שיכול ללכת.

רציתי באמא

זקנה ומכוערת

מוראכיה: אמך היתה יפה?
סופיה: יפה מאד. היא היתה כפילה
 של גרטה גארבו, ושיחקה בתיאטרון.
מוראכיה: ואביך — איך היה?
סופיה: כל כך יפה! לא תאמין, אבל
 אבי נתן לי רק פעם אחת מתנת יום-הולדת,
 במשך כל הזמן שגרנו בפוזול: אוטו קטן
 וזוג סקייטים.
מוראכיה: האם הרגשת בחסרונו של
 אבא?
סופיה: הייתי מרגישה בחסרונו, אם
 לא היה קיים בכלל. אבל הוא, היה ולא
 היה. הוא היה קיים רק כדי לנפץ את
 האשליות שלי ולעשות לי תסביכים.
מוראכיה: איזה תסביכים?
סופיה: התסביך העיקרי שלי היה, שלא
 היתה לי משפחה נורמאלית.
מוראכיה: זאת אומרת, אב אמיתי שחי
 אתנו ומגן עלינו ומקיים אותנו מעבודתו,

ד"ר א. רובין
 ביאוקוסמטיקאי
 טיפול יעיל
 בבעיות שער

פינסקר 2
 תל-אביב

"5 ויד"

המכון הבינלאומי להתכתבות
 אלפי מתכתבים
 לפי שיטה אמריקאית
 פרוספקט חינם
 תל-אביב, ת. ד. 4185

מישן לחדש

נקוי ומודרניזציה של עני-
 בות, ע"י מומחה צרפתי,
 במחיר לירה וחצי העניבה.
 שרות מן הבית
 אל הבית
 לפנות בכתב: ת. ד. 3417,
 כהן.

חליפות הדיזן
 כצ'רס מ'אוחט

תאג'ם
 ת"א שדו' מסד'יק 19
 62.19.13.12 1060101

שרטוט מקצועי
הצטייד

מכון ישראל
להנשרת סכנאים
למדה הערה
האחד הקורסים שלנו!

ה ח ו ד ש

נפתחים קורסים חדשים

- ★ שרטוט מכונות
- ★ שרטוט בנין
- ★ ארכיטקטורה

(כולל שרטוט רהיטים ועצוב פנים)

- ★ טכנאות מכונות
- ★ טכנאות בנין

פרטים והרשמה:
10-12 בבוקר, 5-7 בערב
תל-אביב, רחוב אלנבי 76
חיפה, רחוב ביאליק 17
ירושלים, רחוב יפו 33, בית יואל.

מכון ישראל
להנשרת סכנאים

- נפתחים קורסים חדשים
- ★ רדיו אלקטרוניקה
 - ★ טלוויזיה
 - ★ חשמל — זרם חזק
- פרטים והרשמה:
10-12 בבוקר, 5-7 בערב
תל-אביב, רחוב אלנבי 76
חיפה, רחוב ביאליק 17
ירושלים, רחוב יפו 33, בית יואל

דחף

סופיה ואמה

"רציתי שתהיה לי אם אמיתית..."

סופיה: כן, ידענו שמחפשים נוצבות בצינה ציטה בשביל סרט שעבדו אז על הכנתו: קוו וואדיס.

מוראביה: באיזה חודש זה היה?

סופיה: זה היה בחודש יוני, והיה הם כהונן.

מוראביה: מה עשיתן, בהגיעכן ל- רומא?

סופיה: קודם כל חיפשתי את אבי, כדי לראות אם יוכל לעזור לי להתקיים ברומא.

אבי להם

אותי למישרה

מוראביה: רציתי להשתחרר מהתסבין על-ידי ההצלחה?

סופיה: כן.

מוראביה: ומה היה הסוף — מצאת את אביך?

סופיה: כן, יותר מאוחר. מצאתי אותו בדירתו והוא אפילו לא שאל אותי איך היתה הנסיעה. הוא אמר לי מיד שאני חייבת לעזוב את רומא ולחזור הביתה, לי פוזולי.

מוראביה: איך הגבת על קבלת פנים כזו?

סופיה: הייתי נורא מבולבלת. זה היה הדבר האחרון שציפיתי לו.

מוראביה: סיפרת לו על הצלחתך בתחרות היופי?

סופיה: כן, אבל זה לא עשה עליי שום רושם. אמרתי לך: הוא רצה שאהיה מורה.

מוראביה: איך הסתיימה הפגישה אתו?

סופיה: מכיון שהסברתי לו שלא אחזור לפוזולי, לקח אותנו למשרה, את אמי ואותי. אבל למרות שהייתי עדיין קטנה, הייתי בלתי אמי והמשרה לא יכלה לעשות דבר. נשארנו ברומא.

מוראביה: מדוע התנהג אביך כך?

סופיה: כדי למצוא את בעיני אשתו. היא עמדה על כך שלא נישאר ברומא, כי פחדה שנקח אותנו ממנה.

מוראביה: מה עשית אחרי תקרית צינה ציטה?

סופיה: עברנו לגור בחדר שכור, אצל זקנה בת 60, שהיה לה מאהב איכר. האשה הזאת קינאה בי. יום אחד התנפלה עלי פתאום, משכה את שערותי ורצתה להכות אותי.

מוראביה: רגעים קשים.

סופיה: קשים מאד. אבל לא שמתי לב. קודם כל, מפני שהייתי כבר רגילה לקשיים. שנית — בגיל 15 הכל נראה לך יפה.

שעוריה עם

אשת אבי

מוראביה: מה קרה בצינה ציטה?

סופיה: מצאנו את עצמנו בתוך המון מדי פעם היה מופיע איזה אדון אחד, בחר בחורה. כשהגיע התור שלי, אמרתי ששמי סופיה שיקולונה.

מוראביה: ואז?

סופיה: אשה פרצה לה דרך בהמון וצווחה שרק לה הזכות להיקרא שיקולונה וכי אני לא בתו של אף אחד!

מוראביה: מי זאת היתה?

סופיה: אשת אבי, שנמצאה גם היא בצינה ציטה כדי לבקש עבודה כניצבת.

סופיה — המוככונת
"אני התביישתי נורא..."

פקידים!
תדמירים!
פמודנמים!
הרשמו עוד היום לקורס החדש ל-

קצדנות

עברית / ואו אנגלית
שני חודשים, פעמיים בשבוע
ב-אולפן גרגי (GREGG)
המנהל: ח. ברקמא (קמפניסקי)
גל-אביב: רחוב גורדון 5
חיפה: בבית הספר "במעלה"
רחוב שמריהו ליון 30
ה צ ל ח מ ו ב ש ח ת

מערכת "אתגר"
מוכנה לשלוח מרצים

לחוגי בית

שיערכו ביוזמת הקוראים. לצורך זה ייענו להזמנות חברי המערכת —

אורי אבנרי נתן ילין-מור
ד"ר יעקב ירדור

בועז עברון בנימין עמרי
כל קבוצה של לפחות 25 קוראים, המבקשת לערוך חוגי בית בבית אחד מהם, מתבקשת להודיע על כך למעט, כת, ת"ד 3006, תל-אביב, לפחות שלושה שבועות מראש, לציין את שם המרצה הרצוי לה ואת הנושא המבוקש, וכן לצרף המחאה בסך 75 ל"ל לקרן "אתגר".

זה עתה הופיע
בעיות ולבטים
בחי המין

מאת ד"ר מרדכי זירמן

הספר הראשון מסוגו, ש- מטרותו לעזור לאנשים, כ- צעירים כקשישים, להתגבר על הדאגות והלבטים ועל הקשיים, בשטח המיני, ה- נערכים על דרכם.

להשיג בכל חנויות הספרים

הפצה ראשית: י. ברוזנפמן
בע"מ צ'לנוב 2, ת"א.

רוקרים ב"מועדון המוויסט"
פירוז אטומי בחסות אלביס פרסלי

מלבד זאת, הוא מגלה עניין מיוחד בתוכניות לפיתוח אכזיב, כדי להפכה נקודת-מוקד לתיירים. תוכנית הפיתוח-לעיתים: סילוק חלק ניכר מבתי הכפר הערביים, שיפוז ושיחזור החלקים הצלבניים והקמת מועדון-לילה, בית-קפה וחנויות למימכר מזכרות. בתוכנית המסודרת, המשופצת, הממוסדת, אין מקום — לפי השקפתו של טדי קולק — למיפעל פרטיזני ופרימיטיבי, כי מיפעלו של אלי אביבי.

משפט

יותר מדי חזק

הפיתוי היה חזק מדי: מספרו של כרטיס הפיס שבידי שני הידידים היה גבוה בשתי ספרות בלבד מן המספר שזכה ב-100 ל"י. שני בעלי הכרטיס גזרו את הספרה המתאימה מכרטיס ישר, הדביקוה על כרטיסם וגבו את התמורה מבעל דוכן בפתח-הקפה.

ההמשך היה מהיר. על סמך תאורו של בעל הדוכן הכין צייר המשטרה ציור משוער של השניים, הביא ללכידתם המהירה. השניים ישובו ארבעה ימים במאסר, וזמן זה הספיק להם להודות באשמה, להחזיר את הכסף ולהביע חרטה גמורה. ההפסד — והריווח. הפסד היה ברור, וכן גם ענשו — שנות מאסר ארוכות. ברם הסניגור הצליח לעורר את רחמי בית-הדין בתאור את מצוקתם של השניים, הנאלצים לפרנס משפחות גדולות במשכורות של כ-200 ל"י, את ה"עובדה שהחזירו את הכסף ואת חרטתם המלאה. השופט נתן קנת התייעץ בחבי ריו, החליט להטיל על השניים מאסר של ששה חודשים על-תנאי, לשלוש שנים, וכן 300 ל"י קנס.

יש לשער שכתוצאה מכל זה איבד מפעל הפיס שני לקוחות ותיקים, אבל המדינה התעשרה בשני אזרחים שומרי חוק — לפחות למשך שלוש השנים הבאות.

הווי

המסמך האחרון: בקוממיות, אחרי שחברי המושב נאשמו בהסתרת יוסלה וב"מכירת לחם כמזון לחיילים, נאשמו השבוע בכך שנמצא מסמך בלחם שנאפה במאפייה המקומית... **יגעת ומצאת:** בתל-אביב הודיע הצהרון ידיעות אחרונות בעמוד 3 כי הציבור מתבקש לעזור למיטרתה ב"חיפוש אחרי מאלי וסאלי וייסמן, גילה בעמוד 1 של אותו גליון כי השתיים נמצאו בבאר-שבע... **כרב מי שנושך:** בחיפה, התנגד כלבן לפסילת כלבו שנשך כלב אחר, טען כי האיסורים היחידים החלים על הכלבים לפי תקנות התחורות הם: לא לשבת, לא לקפוץ, לא לשחק ולא לרחוץ כלב אחר... **אגודת פועלות ישר:** בתל-אביב, נאמר לקבוצת נזירות, שביקשה להירשם בהסתדרות שאם תצלחנה לארגן עוד כמה עשרות נזירות, אפשר יהיה לפתוח למענן איגוד מקצועי מיוחד.

במדינה

חברה

TWIST MY WRIST

נוער המחפש את המחר שיך לאתמול. היום אין נוער כזה. יש טיפסעשרה, והוא מחפש את הערב. עבדו נפתח השבוע בתל-אביב מועדון הסטיוסט, בקרן הרחובות בן יהודה/בוטנינסקי.

המועדון פותח את דלתיו 8 בערב עד 2 אחר חצות, רק בפני גילאים הנעים בין 16 ל-28 שנה. לעולם המבוגרים, הכניסה אסורה בהחלט.

עד לפני שבועיים היו אלה האחרונים שליטי המקום, שנקרא מזה עשרים שנה אטום באר. אולם מאז החל הפירוז האטומי ברחוב בן-יהודה, עם פלישת הנוער למקום, מת מוסד הגדולים, מקום מיפגשם של פול-גים וייקים בגיל העמידה, ותיקים אלה יישאו בחוק, יצטרכו לחפש מקום חדש. אין זה מיפגש הנוער היחיד בתל-אביב. גלית התערוכה בקצהו הצפוני של רחוב דינגוף (העולם הזה 1308) היה המקום הראשון, אותו בחר גיל הטיפסעשרה לטרי-טוריה שלו. גם משם סולקו המבוגרים, אם כי לא רשמית, עדיין. ממועדון הסטיוסט הם מסולקים רשמית. זהו מועדון ריקודים-סגור, של צעירים בלבד.

זה קרה בחודש מאי. רעיון הקמתו עלה בדעתו של משה מוסטובי (40), בעלי באקראי. הוא אומר שהדבר אירע לו בחודש מאי: "בני בן 16 בא אז מאנגליה לבקר אותנו. נאלצתי לשלוח אותו לתיכון אנגלי, מפני שהוא לא התקבל לישראל. היה לו מספיק רק בהתעמלות. נתתי לו דמי כיס, 15 ל"י לשבוע. הוא הזמין בת לאכזיה, שלם שש לירות בעד מילון, שש לירות בעד טמפו. אחר כך היה צריך ללכת כסף כדי להחזיר אותה הביתה.

"למחרת הוא בא אלי וביקש עוד דמי כיס. ילד, אמרתי לו, אבא שלך אינו מיליונר! אז הילד אמר לי: אז תן לי מקום יותר זול לרקוד עם החברה שלי. התחלתי לחשוב וראיתי שהילד צודק.

"חיפשתי דרכים איך לעזור לו, ולהורים כמוני. כך הגעתי לרעיון המועדון. קניתי את אטום באר והקמתי מועדון לבילוי נעים וזול. מינה ישראל היתה זקוקה לדבר". משקה ראשון עולה 1.75 ל"י, הבא אחריו — לירה אחת. חוק המקום אוסר על גבר, למטה מגיל 18, לבוא במגע עם אלוהול. יש קוקה-קולה ולימונדה.

האיש מוסטובי סגר את המקום בפני המבוגרים, כדי להגן על הילד הנאיבי, ל"דבריו, מפני הסכנות האורבות לו מהם: "המבוגרים מתנשקים בשעת הריקוד. לא הייתי רוצה שבני ילמד דבר כזה מהם. אני איש מוסר. אם אתן להם להיכנס, הם יכולים להציע לילדה יפה לצאת איתם. הם ישחיתו אותה. הם ירעילו את האחירה. אחר כך הוריה יבואו אלי בטענות. הלא זה אסון מה שנעשה פה בארץ בשטח זה. הפקרי! כל תותחי הדור. ריהוט המקום החדש נישאר כמו אצל קודמו — באר הגדור לים. המקום חשוך. במרכז תלויות שתי נורות ניאון אולטרה-סגולות. יש טיפפריקור. דר. הדבר המיוחד שנוסף בשטח הוא ה-Juke-box, זוהי תיבת-התקליטים המוכרת לנוער הישראלי רק מהלונה-פארק וממועדוני הטור לעצב על הטיילת.

בעשרים וחמש אגורה — מחיר לחיצה על הכפתור — יכול התלמיד בן 16 להזין ולרקוד לצלילי יצירות הדור המובחרות כמו: Let Me Be You או: Please, Twist My Wrist או: Dont Tease או: We Say Hey Baby או: Speedy Gonzales.

כל קליף ריצ'רד, הלן שפירא, פט בון, אלביס פרסלי — תותחי העונה — עומדים לרשות הדור החדש — תלמידי גימנסיות, חיילים, פקידות ושוליות. כה אמר מוסטובי: "אני לא רוצה שהנוער שלנו ילך לאיבוד. אני בטוח שהמועדון ימנע זאת מהם."

"בין החברים כבר אורגנה תזמורת ג'ז של ילדים מאפיקה. אני מכיר את ההורים שלהם עוד מההגנה. עם הזמן אתן להם לנהל בעצמם את המועדון. הם יערכו Jam Session וכבר עכשיו אני מחפש מקרב הנוער העובד מלצרים שיבדו כאן. מה שאני רוצה הוא שילד שלנו תהיה הרגשה כמו לילד האנגלי, האומר: היום אני הולך ל-Club שלי."

נקיון ושידוש ל"י. הוא משוכנע ש"מועדון כזה לא יפריע בהרבה לנוער בהכנת השיעורים. מהסיבה הפשוטה, לדעתו: דמי הכיס שלו לא יספיקו לבלות בו כל ערב.

גם את
תוכלי
להיות
אשת-חברה
אלגנטית

אם תלמדי בקורס לדוגמנות ולטיפוח החן באולפנה החדש של קולט בלישר, אשת האופנה הידועה. עשרות סיימו בהצלחה את הקורס והן ממלאות תפקיד בתעשיית האופנה הישראלית. **היי גם את כמותן.** הרגישי עצמך "בטוחה" גם כנשפי החברה האקסקלוזיביים ביותר. הרשמי עוד היום לקורסים החדשים העומדים להפתח בימים הקרובים. שעורים פרטיים לפי הזמנה. סודיות מובטחת.

מחירים מיוחדים לרגל עונת חלמונים החדשה. ההרשמה ברח' הלסינקי 1, פינת רח' ארלוזורוב 143, תל-אביב, בשעות 8-6 בערב.

הילחם בעוד מועד
בהשתלטות
הקרח

קח

אליקסיו

של הביקוםמסיקאי
ר"ר א. רובין

אכל ויום טוב

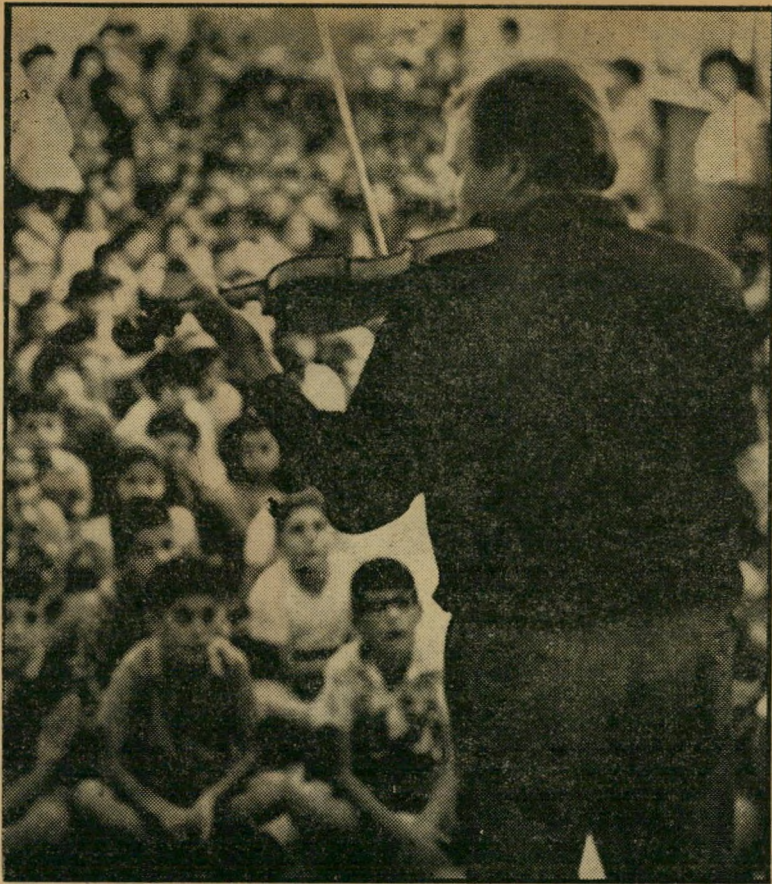
אחת התחנות הגדולות ביותר שנערכו אי פעם בארץ, נערכה השבוע, במטבח סוללבונו באזור התעשייה שבמפרץ חיפה. היתה זו חתונתו של יורב אלמוגי, בנו של שריהשכין והפיתוח יוסף אלמוגי. 5000 איש שהגיעו ב-1500 מכוניות השתתפו בשמחת השר. רק מעטים מהם ידעו שהשמחה לא היתה שלימה. יום אחד קודם, נפטרה אמה של שפרה אלמוגי, אשת יוסף. בבוקר החתונה השתתפה המשפחה בהלוויית האם, ובערב חגגו את נישואיו של הבן, יורם, שסיים את לימודיו כמהנה דס'אניות, הישיב כבר משרה במספנה — בהולנד. . . . בין אלפי הנוכחים בחתונה היה גם ראש הממשלה דוד בן-גוריון, אולם הוא לא הצליח להינות ממנה. זמן קצר אחרי שהופיע במקום נקהלו סביבו מאות פועלי-נמל, ערבים כפריים וחיללים דרוזים, עד שהיה צורך לחלץ את ראש הממשלה מהמקום, דרך פתח צדדי. . . . על שעותיו האחרונות של ה"כ חנן רובין סיפר השבוע ידידו, ה"כ מפי"ם יעקב ("קובה") ריפטיין — בחצות הלילה, כאשר כבר אפסו כל התקוות, יצא הרופא מחורו של רובין, כשפניו קורגות. הסתבר שרובין משך אותו לויכוח על משבר קובה, השאיר עליו רושם עז. עוד יותר התפעל רופא שני, כעבור כמה שעות, אחרי שגם עמו שוחח רובין על המצב המדיני. רובין שיכנע אותו שלא תיתכן מלחמה עולמית. בשעה שש בבוקר, ביקש רובין שיכניסו לחדרו מקלט רדיו, האוין בדריכות רבה לחדשות על קובה. כעבור שעותיים נפטר. . . . הפרופסור קורט פיט, היושב במאסר בישראל, אחרי שנמצא אשם בעבירות בטחוניות, פירסם לאחרונה שני מחקרים תיאורטיים בעתונות הפיסיקלית העולמית — בשטח הקרינה הקוסמית. בניגוד לכל הדעות האחרים, המפרסמים את עבודותיהם כשתחת שם מופיע שם המכון או האוניברסיטה בה הם עובדים, מצויין המקום ה' מופיע תחת שמו של סיסה: חיפה, ישראל.

בדיה ופרסומה

בארץ קיימים עוד אנשים שלא מבינים חוכמות. במסגרת מסע הפרסום לספרו, פירסם דן בן-אמוץ בלמרחב תמונת ענק של מי שהיה פוליטיקוס הפלמ"ה, בני מהרי שק' כשתחתה כתוב: "זה האיש! לבני מהרשק — האיש שאחרי הלחץ עד רפץ הדר" — ההקדשה שכתב דן בן-אמוץ בספר זה, איך לעשות מה — ספר הצחוק הציוני סוציאליסטי, לחקלאי, לחיל לאיש הסדנה". למחרת בבוקר שלח מהרשק את בתו אל דן וזו החזירה לו את הספר עליו נכתבה ההקדשה. את מחאתו הביע בני במכתב ארוך למערכת למרחב: "מודעת הפירסומה עם תמונתי ושמי ללא כל רשות ממני — חורג החוק מגבולות של כל אתיקה צבירה ויחסי חברות אלמנטריים. . . עברה עלי אסוציאציה מסרטוט ציורלי צאפלין, מזל בניוירוק, שתכנו — צורת הפירסומה הזולה. . . אני מחזיר לך את הספר עם

פסוחי השבוע

- שר המשפטים דוד יוסף: "קבלת חוקה לא תהיה לתועלת המדינה והיא עוד עשויה לעכב את התפתחותה".
- ראש עיריית בתים דוד בן-ארי, במסיבת עיתונאים שכנס לקראת פירסום דו"ח מבקר המדינה על עירו: "צר לי מאוד לאכזב אתכם, אבל איני יכול למסור על גניבות ומעילות".
- ה"כ מפי"ם יעקב ריפטיין, על המשורר אורי צבי גרינברג: "מצויים בארץ לא מעטים המשתתחים בפני אלילי הבטחון הצרוף מפני שלא החזיקו מימיהם רובה ביד".
- הנ"ל, על הצעת חוק לשון הרע: "מי שנותן להפקיר את העולם הזה, אינו בטוח בעולם הבא של עצמו".
- העיתונאי שמואל הכהן על נצחון קנדי בעקבות משבר קובה: "הולך לו קלפי משוגע".
- חיים לסקוב, מנהל רשות הנמלים: "אני שונא מטיפים. הם תמיד מטיפים לאנשים לשחות מים ובעצמם שותים יין".
- נשיא ההסתדרות הציונית דוד בן-גוריון, נחום גולדמן, בהשיבו לעצמיותו של ראש הממשלה על חוסר עליה מארצות-הברית: "גם בתקופת כהונתו של מר בן-גוריון כיושב-ראש ההסתדרות הציונית, לא עלו יהודי פולין בהמוניהם ארצה, למרות שמשה שרת לא כיהן או כיושב-ראש ההנהלה וד"ר גולדמן לא היה נשיא ההסתדרות הציונית".
- קוראת היומון למרחב, חנה נתיב מנתניה, במכתב ששלחה למערכת העתון אחרי שזה פירסם את תמונתו של שלישי שטארקס בעת שהוחזר ארצה: "כאשר מתפרסמת תמונה מעין זו כעתון פועלים נשאר טעם מר והרגשה כאילו דללו מקורותינו עד כדי כך שאנו נאחזים בזקנים ומדביקים אותם בראש עיתוננו".

כנר גיטלים במסדרון בית-הספר
מכתה ג' ועד ח'

ההקדשה. נוכחתי שההקדשה לא אמיתית, כי שלושת רבעי הדרך העצמאיים שלי, שיבשו מאוד את רבע הדרך שהלכת אחרי. ולהנהלת עיתוננו: אני תקרה שאהיה קרוב אחרון לחוסר פיקות, והיעדר אחריות תנועתית, בפרסום מודעות מסחריות. . . . בפאריס נפתחה תערוכת אמנות חדשה בה משתתפים גם שני ישראלים. הצייר יעקב אגם הציג בה תמונה סונוורית שעצמיה הבולטים מצלצלים למגע ידו של הצופה. המאמן יוחנן זראי הציג אנטיכינור ש' הוא כינור שהוצאו ממנו תיבת התהודה וכל המיתרים פרט לאחד וכן כדור תרגול למתאגרפים שבתוכו פעמון. כאשר חיבטים בו — משמיע הפעמון צלצול. בין שני הישראלים התנהל ויכוח על זכות היוצרים על הציור המוסיקאלי. טען אגם: "זראי לא מבין בציור. האנטיכינור שלו זה לא שלו. פשוט לקח כינור ופירק אותו. בעל הכינור יכול להגיש נגדו משפט". טען זראי: "בעל בית החרושת לצבעים יכול להגיש משפט נגד אגם על שימוש לא נכון בצבעים". בינתיים, זכה האנטיכינור של זראי, לכותרות בולטות בעיתוני פריס. . . . אחד האוספים הנדירים שיוצגו בתערוכת תחביב, יהיה אוסף של חפצי אמנות סיניים עתיקים, אשר הובא ארצה על-ידי עולה, שהגיע לפני כשנה מיפאן. יהיה זה האוסף היחיד בי

המין אחר 60

קונצרט מיוחד במינו נערך השבוע ב' בית-הספר יהודה הלוי בתל-אביב. האמרגן היה עורך גרא בן ה-10, תלמיד כהה ה' של בית-הספר, בנה של מנהלת חנות משכית מאירה גרא. עודד, שהוא מעריץ ותיק של הכנר עברי גיטלים, בנדודיה של אמו, הציג לו לנגן בפני ילדים. השיב עברי: "רק בתנאי שאתה תארגן את זה מופע". הילד כונסו השבוע 400 תלמידי בית-הספר, מכתה ג' עד ח' במסדרון הארוך של בנין בית-הספר, האזינו במשך כשעה וחצי לנגינתו של הכנר. עברי ניגן בפני הילדים קטעים מסוגה של באך, סונאטה של בארטוק, את המלאגניה של אלבניז ואת הניגון של בלוק, התקבל במחאות כפיים טיערות וקריאות הדרן. הוא התחיל לנגן בקצה המסדרון, עבר תוך כדי נגינה בין התלמידים המוקסמים. "זה הקהל הנפלא ב' יותר שהיה לי בחיי", התחננה גיטלים, "רק חבל שהיה זה קונצרט חד-פעמי. מדוע שלא יארגנו מופעים כאלה בכל בתי-הספר". . . . פרדי דורה אינו מפסיק להציף את לקר חות הפינקו הנהרית שלו בהמצאות מבר חות. כך למשל, מחלקים לכל אורח בפוני דק, ספרון קטן הנושא עליו את הכותרת המדעית: "חיי המין אחרי גיל 60". דפי הספר הם חלקים לחלוטין. התפרט של פרדי מכיל הסברים לפרטים השונים כמו: כבד קצוץ — לא מיועד לילדים אישיים; סלט ירקות — מה אתה, שפן; מרק בשר — מבית-המטבחים של חיפה; מרק גולאש הונגארי — לחתול קראו פושקאש; שינקן — לדתיים מוגש בתור דג, עם כיסוי ראש; . . . הזוג דידי וצילה מנוסי חור השבוע ארצה, אחרי סיור של חודשים וחצי בארצות-הברית. דידי נוצל בארצות-הברית לעריכת מסע הרצאות עבור מפעל הילאה. כאשר חזר, פגש אותו הפרסומאי אורי סלע ושאל: "אם חזרת, או מה נאכל?". . . . על פגישתה, השבוע, עם משה שהיה גוריר צרפת בישראל, פייר זייר, ה' מבקר עתה בארץ, סיפרה הרכילאית מירה אברך: "אנו מדברים בינינו אנגלית, מפני שצרפתית אני לא יודעת, ובעברית הוא מתקן אותי".

כדאי לזכור

תרבות גן-העדן

... עבור אדם וחווה היה גן-העדן ביתם. היום ביתם של אדם וחווה הוא גן העדן הפרטי שלהם. וכידוע אין גן-עדן ללא תרבות. ובאשר לתרבות הדור — מעולם לא מוקדם מספיק לקרב את האדם הצעיר אליה. שמיר, בית-המסחר המיוחד לרהיטי נוער, שם לעצמו למטרה לתת דוגמה לבני הדור הצעיר. בתי-מלאכה פרטיים ו' תכנון חדיש ביותר הפכו את שמיר לשם דבר בארץ. לכן, אם תרצה ב' רהיט יפה במיוחד לחדר הילדים, פנה לשמיר, תל-אביב, רחוב דינגוף 222.

נוער וזוהר

... הבחורה הצעירה הרוצה לעורר תשומת לב, לה היא ראויה, חייבת להקפיד על טוהר עור פניה ולשמור על רעננות נעורה. רויאלויט, הקרם המפורסם, לפי ד"ר לברן מפאריס, והמכיל גילה רויאל, מגן על עורך ועל רקמותיו העדינות, מונע התהוות קמטי פנים ומטהר את גוון העור על-ידי פעילות מוגברת של מחזור הדם. המפיץ בישראל: לילית.

ללא תחליף

... הזוג הצעיר, המרהט כיום את דירתו, יודע כי למזרונים ולספות יש לדרוש רק גומאויקס כפר-סבא. גומ' אויר, המיוצר מלאטקס טהור, איננו מאבד לעולם את צורתו, מחזיק מעמד כמעט לנצח, ומתאים במיוחד לאקלים ארצנו. על משקל פתגם ידוע אפשר לומר — "הישן על גומאויקס — נהנה כפלים".

שם דבר

... ואם כבר מדברים בצעירים, מן הראוי להזכיר את ג'רקולי, ג'רקולי הוא שם דבר לחליפות, שמלות ומעיי לי ג'רסי מן הטוב המעולה ביותר. הלובשת בגדי ג'רקולי יכולה להופיע בחברה הטובה ביותר, והיא תעורר התפעלות. דבר אחד יש לזכור: מוצרי ג'רקולי נמכרים רק בבתי האופנה המובחרים של הארץ.

בשורה טובה

... לצעירים הסובלים מפצעים ב' עור פניהם או מזיהום העור, יש בשורה משמחת: קרם הפנים הנפלא פ-14, מתוצרת קליאו, עוזר להתגבר על תופעות אלה. פ-14 חודר עמוק לנקבוביות עור הפנים, מנקה אותן מבלי לשמנן, וכעבור זמן קצר אפשר לראות את התוצאות המשמחות. דרשו עוד היום בבית המרקחת או בתמ-רוקיה את קרם הפנים פ-14.

וגם לעזר

... הגיע הזמן לדאוג להלבשה חור-פית לאשה הצעירה: וגם לעזר כ' נגדה, פרידו, מרחוב נחלת בנימין 46, תל-אביב, מגיש מבחר יפה של מו' צרי סריגה. לאשה: חליפות, חול' צות ואפודות לגבר: האפודה האלגנ' טית. במחירים נוחים מאד. אל נא נשכח: פרידו, רחוב נחלת בנימין 46.

העולם הזה

העסוק
המסוכן
של

נערת

הנחש